

WESTERN ROMAN
LASO
CIJENA 5 DIN BROJ 214

RANČ
„BRAVO”

THORNE DOUGLAS

RANČ »BRAVO«

»Laso« Nova serija 1977.

Thorne Douglas: RANČ »BRAVO«

Naslov originala: CALHOON

(Copyright: Fawcett Publications, Inc.)

Recenzija: Gordana Mikulić, profesorica

Prijevod: Ljiljana Vojinović

Urednik: Marcel Čukli

»Laso« — Izdavač OOUR Informativno-revijalna izdanja
NISP »Vjesnik« Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — Glavni i
odgovorni urednik Borivoj Jurković — Tisak OOUR No-
vinsko revijalna štamparija i OOUR TMG »Vjesnik« Za-
greb, Ljubice Gerovac 1 — Zagreb 1977.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA
PRESS AGENCIJA Zagreb

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 260 d ili 234 d s popustom od 10%, a za 6 mjeseci 130 d, odnosno 117 d s popustom. Samo unaprijed uplaćena pretplata osigurava popust od 10%. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-42, »Vjesnik«, s naznakom za LASO.

Cijena za inozemstvo: DM 1.80, ASCH 10.00, SFRS 2.00, HFL 2.00.

Cijena inozemne pretplate za 6 mjeseci: DM 36.00, SKR 63.00, ASCH 250.00, FF 74.00, SFRS 36.00, HFL 37.00, US \$ 15.00.

Uplata na devizni račun: 30101-620-37-32000-256 — Privredna banka Zagreb (za »Vjesnik«).

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata
za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRB broj 3938/7 — 1973. — od 28. XI 1973.

I

U Indianoli, kamo je pohitao odmah nakon iskrcavanja s parobroda, uspio je za svoj posljednji novac kupiti rasnog konja. Nenametljivo i obazrivo raspitivao se za čovjeka kojeg je tražio. Ali u toj posvemašnjoj poslijeratnoj zbrci u kojoj su se izmiješali pobjednici i pobijeđeni bio je to prilično jalov posao. Kao da su svi bili svjesni samo jednog — da je rat završio, da bi robovi napokon trebali steći slobodu i da novac i obveznice Konfederacije više nemaju nikakvu vrijednost. Švrljajući unaokolo ipak je nešto naučio: naziv jednog grada i ime jednog čovjeka. Bio je to ipak neki trag i on smjesta potjera konja na zapad prema naznačenom gradiću — Double Oaksu. Strogo je vodio računa da jaši podalje naseobina, jer je bio duboko uvjeren da nitko neće biti posebno obrađovan nezvanim gostom. Konačno, u šumama je bilo dovoljno divljači a on je bio izvanredan strijelac.

Iako je u Teksasu boravio jedva sedam dana, blo je impresioniran. Priče što ih je čuo od Hoodovih konjanika nisu mu se više činile neistinite. Crnogorične šume, plodna zemlja, ogromni pašnjaci prekriveni visokom i sočnom travom — sve je to vidio svojim očima. Doduše, nije smeo s uma priče o banditima koji su u potaji vrebali na usamljene jahače kako bi ih orobili do gole kože, i otieli im konja. Prije nego što bi odabrao neko mjestasce za noćenje, pomno bi osmotrio okoliš. Liježući na tvrdi poljski ležaj, prepuštao bi se uspomenama iz nedavne prošlosti a kad bi njime mimo njegove želje zagospodarila bol i potištenost, nastojao bi da misli na dane koji nailaze,

na svoj zadatak. I to bi redovno pomoglo.

Izjutra bi sa svitanjem blijedila noćna mora i sve njegove misli bile bi usredotočene na nastavak puta dok bi ljevica već po uvriježenoj navici počivala na okidaču henrijevke. Nakon tolikih godina neprekidnog ratovanja, bilo je to sasvim shvatljivo ponašanje. Upravo ta istančanost čula upozorila ga na deset milja od Double Oaksa na nečije glasove, na što se namrgodi i podbode konja.

Calhoon je već dobrobrano bio zagazio u treće desetljeće života. Bio je statit i zdepastih ramena, iako se to na prvi pogled nije zapažalo. Dugotrajno putovanje i oskudna ishrana ostavili su svoje tragove; isprana i od znoja mokra košulja visjela je na njemu kao obična krpa. Na preplanulom licu isticala su se šiljaste jagodice i ocjelno sive oči. Njegov šesir oficira Konfederacije bio je bez oznake čina. Pored puške imao je još revolver, mornarički koš, u navlaci pripijenoj uz lijevo stegno, a u saru lijeve čizme bio je zataknut nož s dvostrukom oštricom. Lijevom rukom je u isti mah pridržavao i pušku i uzde, drugog izbora nije bilo budući da se desnicom nije mogao služiti. Tamo gdje se trebala nalaziti desna šaka turobno je visio batrljak ovijen debelim kožnim povezom.

Obuzdavajući konja napregnuto je osluškivao. Glasovi su dopirali iz naseolja, točnije odonud odakle je put naglo skretao. Iako nije mogao razaznati izgovorene riječi, s obzirom na popriličnu udaljenost — nekoliko stotina metara, Calhoon je bio siguran da se radi o dosta žučljivoj prepirci. Razmišljao je. Mogli su to biti obični putnici poput njega, ali isto tako i odmetnici. Promatrao je okoliš. Grmlje je bilo

odviše gusto i činilo se da nema prolaza. Ako nastavi stazom kojom je krenuo, bio je uvjeren da će naići na neznanice. Da ih obiđe, bilo je nemoguće.

Naravno, mogao se vratiti koju milju natrag i pronaći neku drugu stazu kroz šikaru, malo sačekati i onda produžiti dalje. Tako bi postupio svatko pametan, međutim, nevolja je bila u tome što se on nije smatrao razumnim, pogotovo od onog trenutka otkad je svoju potragu povezao s Double Oaksom. Što se više primicao tom gradu, sve je više izgarao od nestrpljenja i mržnje. A sada već nadomak cilju da uleti u bezveznu gužvu. Baš glupo!

Neće on nikome dopustiti — da mu spriječi planove i stoga donese odluku da se prikrade narogušenom društvu na stazi ispred njega. Polako pokrene konja i podigne henrijevku. Približavajući se raspoznavao je glasove i pojedine riječi.

— U redu, Ed — začuje kako neki pijani glas naređuje. — Stavi već jednom to uže oko njegovog prokletog vrata i daj da svršimo s tim!

Čuvši te riječi, Calhoon potjera konja u galop. Kad je stigao do zavoja, naglo se zaustavi. Nadesno od njega prostirala se čistina usred koje se uzdizao razgranati stari hrast. U njegovoj sjjeni vrzmala su se četiri jahača. Ispred njih stajao je neki čovjek vezanih ruku. Jedan od jahača držao je kraj užeta, prebačenog preko najniže grane. Svako pogađanje toka događaja bilo je izlišno: drugi kraj užeta završavao je omčom oko vrata jadnika s vezanim rukama.

Jahači su do te mjere bili zaokupljeni svojom žrtvom da nisu zamijetili Calhoona. Odjeveni u kožne hlače i kožne jakne, sjedili su u sedlima i cerekajući se dodavali jedan drugome gotovo do dna ispražnjelu bocu.

Calhoon se našao u nedoumici. Nabasao je na vješanje, u to nije bilo sumnje. I što sad? Da se uplete? Zaštititi nesretnika kojem je namijenjen konopac? Krzmao se tren-dva pa izveo konja na čistinu.

— Onda, Eliase, jesi li siguran da ne želiš nešto izmoliti prije nego se zaljubljaš? — javi se jahač zarastao u rđu bradu.

Svezani tvrdoglavo odmahne glavom na što ridobradi zaurla:

— Do đavola, Ed! Popni ga!

Jahač s užetom u ruci bio je pripravan da natjera svog konja u kas kad ih sve prene povik: — Gospodo, da se niste maknuli!

Muk je potrajao nekoliko sekundi, taman toliko koliko je jahačima bilo potrebno da okrenu konje i suoče se s Calhoonom i njegovom henrijevkom. Osvrnuo se i sputani zarobljenik zaustivši da nešto kaže ali je odustao od toga opazivši da ridobradi spušta desnu ruku do visine opasača, o kojem je visip vojnički kult.

— Hajde, stranče — reče ridobradi — objasni nam što ovo ima da znači?

— I ja sam vama namjeravao postaviti isto pitanje — odvrati naoko mirno Calhoon svjestan da mu je košulja na leđima išarana potočićima znoj. Kako se krug oko žrtve malko raširio, otkrio je da je zarobljenik Crnac. Prokletstvo, pomisli Calhoon, da sam ranije znao da je Crnac... Ali je bio preduboko zabrazdio i povlačenje nije dolazilo u obzir.

— Vidite o čemu se radi — nastavi ridobradi. — Želimo objesiti ovog crnju. Sudeći po boji vašeg šešira i hlača, to vas ne bi trebalo uzbuđivati. Spustite pušku i produžite, ja vam to najtoplije savjetujem.

— Možda za koju minutu — pridometne Calhoon.

— Bez »možda«, ukoliko niste potpuno šenuli pa zamećete kavgu s Todom Isaacsom i njegovim prijateljima?

— Vi ste Isaacs?

— Ja sam taj gospodin a ovo su samo neki od mojih momaka. — Iz očiju ridobradog izbijao je inteligentan sjaj. — I zato, čete, ako vam je imalo stalo do vašeg dobrog zdravlja, otići svojim poslom.

— Za koju minutu, kao što rekoh. Što je učinio ovaj prijan? — zapita Calhoon.

— Ukrao je mog konja. Eno, onog tamo! — pokaza ridobradi praznom bocom prema suprotnom dijelu čistine gdje je mirno pasao vrlo lijepi vranac.

— To je laž! — poviče Crnac. — Ja sam tog vranca othranio, brinuo se o njemu od prvog dana. Odličan je to

konj i kad sam ga htio prodati ovom ološu, postavili mi banditi zasjedu! — Crncu su oči gnjevno sijevale dok je gledao u Calhoona. — Mogu dokazati da taj konj ne pripada ovom gadu, možete pitati Henryja Gannona.

— Ološ, gad — ponovi Calhoon crnčeve riječi — to baš nisu izrazi koje govori čovjek s omčom oko vrata.

— Ološ je ološ — uporno će Crnac — a uže ga neće nimalo promijeniti!

— Nešto si tvrdoglav a uz to i ohol, je li tako? — nasmije se Calhoon.

— Ja sam slobodan čovjek. Ne želim puzati ni pred kim.

— Jesi li se, stranče, i sam uvjerio da su mu usta puna gadarija — uplete se Isaacs. — Nema taj poštovanja ni za koga! A sada, zašto nas ne ostavite na miru da posvršavamo to što smo naumili, gospodine...

— Calhoon! Lucius Calhoon iz Clarendon Countyja, Južna Karolina.

— Južna Karolina? — prašne u smijeh Ed, onaj koji je držao uže. — Pa, naravno! Odmah sam uočio da govorite poput plantažera. Rekao bih da ste i sami držali robove. Bit će također da ste ih mnoge i vlastoručno pobili kad su bili neposlušni.

— Ako vas baš zanima, imao sam ravno dvije stotine robova — odgovori Calhoon. — Oni koji su mrtvi umrli su prirodnom smrću! — Calhoon pogleda Isaacs. Odmah mu je bilo jasno kakvi su ljudi koje je susreo. Nisu mu se ni najmanje sviđali. Upoznao je on takve u objema armijama i bio u prilici da ih kažnjava zbog ubojstava i silovanja... Kad je iznova progovorio u glasu mu se osjetila nagla promjena raspoloženja.

— Isaacs, čime dokazujete da je taj konj bio vaš i da je potom ukraden?

— Vi tražite dokaz? Ne lupetajte! JA kažem da mi je konj ukraden i to je dovoljno za sve u okolici pa prema tome i za vas. Poveo bih ja crnju pred Weymoutha, međutim, iznenada se umiješala vojska...

Na spominjanje Weymoutha Calhoon se ukruti, srce mu brže zakuca a znoj presta teći.

— Weymouth?

— Da, okružni sudac iz Double Oaksa ujedno je i glavni povjerenik za vladine investicije u ovom kraju.

Calhoon uzdahne. — To je sigurno Gordon Weymouth iz Viktorije?

— Ne, već Josh, njegov otac — objasni Isaacs i nestrpljivo doda — prijatelju, kreni dalje ili...

— Skinite mu uže! — zapovjedi Calhoon.

— Što kažeš? — zapanji se ridobradi.

— Dobro si me razumio, rekao sam da Crncu skinete omčicu! Također presjecite spone na njegovim rukama. A, ti, tamo s konopom na jabuci sedla, ako se samo makneš, raznijet će te na komade!

— Pričekaj tren, čekaj malo — raspali se Isaacs.

— Jesi li ti prijatelj Weymoutha?

— Svakako. To dobro zapamti — zaprijeti ridobradi.

— Skidajte to uže! Odmah, ovog tre-na! — izdere se Calhoon.

Isaacs se iskesi.

— Jedan protiv četvorice i k tome jednoruk. Slušaj, prijatelju, progutao si mi nešto prevelik zalogaj... — Ridobradi je neopazice pošao rukom prema revolveru.

Calhoon opali. Prasak henrijevke doimao se poput grmljavine groma. Boca u Isaacsovoj lijevoj ruci rasprsnula se u najsitnije dijeliće. Konj pod ridobradim prestrašeno se propeo.

Jednoruki stranac je već ponovno nišanio, desna mu je ruka poslužila kao oslonac, dok su prsti lijevice obavijali okidač. Puška je sada bila uperena u grudi ridobradog, koji je jedva uspio smiriti konja. Ostali su stajali zapanjeni.

— A sada — reče Lucius Calhoon mirnim glasom — ukoliko namjeravaš poživjeti još koju minutu, učini slijedeće: polako izvuci revolver lijevom rukom i spusti ga na zemlju. Zatim oslobodi zarobljenika i to bez ikakvih trikova i podvala jer će inače tvojim ljudima nedostajati vođa!

— Da se niste maknuli — naredi Isaacs svojim jahačima a onda posegne za svojim velikim armijskim koltom i spusti ga oprezno na travu. Oči su mu se krijsile dok je koračao prema zarobljeniku. Bez riječi je izvadio nož i presjekao uže na rukama i oko vrata Crnca.

— U redu! Odbaci nož — zabrunđa Calhoon kad je ridobradi obavio zadatak.

Isaacs posluša.

— I to mi je neki ratnik! Gdje li je samo ukrcao taj sivi šesir? — reče Ed i pročisti grlo.

— Mogu slobodno reći da me ovaj šesir stoji tri godine krvavog ratovanja, godinu dana zatvora, plantažu i ruku — oporo će Calhoon. — Brzo sjašite i polako krenite do drveta podignutih ruku. Prvi koji nešto pokuša, zaradit će metak iz henrijevke a nakon puške na redu je revolver. Tek toliko da upozorim, s revolverom sam nenadmašan!

Četvorica bandita oklijevali su iščekujući pravi trenutak. Znali su vrlo dobro a znao je to i Calhoon, da ih ne može pobiti svu četvoricu. Dvojica će svakako preživjeti obračun... Prvi se pokorio Ed a kad je on sjahao, njegov su primjer slijedili ridobradi i preostala dvojica.

— Prema drvetu — podsjeti Calhoon.

S rukama visoko iznad glave zaputili su se prema hrastu gdje je slavodobitno stajao Crnac.

— Hej, momče — pozove ga Calhoon — hej, tebi se obraćam.

— Zovem se Elias Whitton.

— Pokupi njihovo oružje i pobacaj ga daleko u šikaru. Isto tako povadi njihove puške iz bisaga. Kad to obaviš, popni se na svog konja a za sobom povedi njihove. Ne pokušavaj pobjeći jer ću i tebe udesiti.

— Vi ćete...?

— Nadam se da si me pravilno shvatilo — oštro će Calhoon.

— Učini kako sam ti kazao i pri tome pazi da mi ne zakloniš vidik.

Dok je Crnac izvršavao ono što mu je bilo naređeno, Calhoon dođe do dva zaključka: prvo da je momak vjerojatno imao iskustva u borbi jer nijednom nije prešao nišansku liniju a drugo da mu konj uopće nije bio vrijedan vješanja.

— Povedi konje do puta i čekaj — poviče Calhoon.

Kad se Crnac udaljio, Calhoon se primakne Isaacsu te mu reče:

— Ako želiš podnijeti fužbu protiv onog momka u vezi s konjem, znaj da

ću ga odvesti u Double Oaks i da će te tamo čekati. I ja ću biti tamo... Ne pojaviš li se do sutra u podne, pustit ću ga da ode kud mu se prohtije... Što se tiče vaših konja, ostavit ćemo ih na tri milje odavde. Pronaći ćete ih na nekoj čistini i to vezane... Ustrebam li ti kojim slučajem potraži me u Double Oaksu...

— I te kako ću te potražiti — bijesno otpovrne Isaacs.

— Nemoj da zažališ. Do viđenja!

Stigavši do puta projaše mimo Whittona dobacivši mu:

— Idemo!

Poslije tri milje, Calhoon se zaustavi.

— Stan! — poviče za Crncem, međutim, Elias očigledno s tim nije bio suglasan. Calhoon opsuje i pobjegne henrijevku. Nanišani i tane zažubi tik iznad Whittonova uha. Momak ukoči konja na mjestu, gotovo da je ispao iz sedla.

Kad se okrenuo, puška mu je bila uperena u grud.

— Proklet bio, zar imaš tako slab sluh da me nisi čuo kad sam rekao da staneš?

Crnac ga je gledao bez straha, ravno u oči.

— Neka ta bagra pješači sve do Double Oaksa...

— Ne! Kazao sam da ću ovdje ostaviti konje a ja držim riječ! Dakle, ovdje ostavljamo sva grla. Jasno? A ti si moj osobni zarobljenik i ne bi bilo loše da načuliš uši... Sjaši i priveži konje!

Whitton ga je napeto promatrao još koji tren a zatim sjaše.

— Gospodine, ne idemo u Double Oaks — reče penjući se u sedlo.

— Mislim da ipak idemo u taj gradić — odgovori Calhoon i dalje držeći spremnu henrijevku.

— Niste me razumjeli... Idemo kroz šikaru. Ja se ne bojim Weymoutha. On mi ne može ništa, otići ću ravno kapetanu Killraineu da me zaštiti. I on će to rado napraviti. A znate zašto? Zato jer sam crn. Ali vi ste bijeli, vi ste pobunjenik, a njih Killraine ne štiti. Ako odete u Double Oaks, to će biti ovako: Weymouth s jedne strane, Isaacs s druge i do ujutro vi ste mrtav čovjek... Isaacs je govorio isti-

nu, ima on još mnogo jahača a svi oni su sada u Double Oaksu. Loši su ljudi, najgora bagra! U ratu se nisu borili ni na jednoj strani, samo postavljali zasjede da bi došli do novaca. Ali, Weymouthu su sada potrebni. Rekao bih da sam vam dužan zahvaliti se. I zato me vi pratite. Odvest ću vas do skrovišta... Možete zaobići Double Oaks u širokom luku i nestati...

— To je ljubazno od tebe, hvala, ali ja to ne mogu prihvatiti. Imam posla s Weymouthom... Ja idem u grad i ti sa mnom kao zarobljenik...

Whitton se nije predavao.

— Slušajte, bjelče — ražesti se. — Vi ste spasili moju kožu a ja nastojim spasiti vašu. Ne volim da ikome pripadam. Zar vam moram oduzeti tu vašu artiljeriju da bih vas natjerao da mučnete glavom?

Calhoon se naroguši.

— Hajde, momče! Da vidimo što ti to znaš!

— Već sam vam rekao da je moje ime...

Nije dovršio rečenicu. Hitro je zamuznuo konja. Calhoon je bio iznenađen Crnčevom brzinom, opalio je iz henrijevke, ali bez ikakva učinka jer se Whittonov konj sudario s njegovim mustangom. Crnac je opet bio u sedlu i oduzeo mu pušku prije nego što je uspio ispaliti novi hitac. Odbacivši pušku podalje u travu, Whitton posegne za kolfošom. Taj tren Calhoon zamaghe desnom rukom i kožom omotan zapešće spusti se munjevito na Crnčevu sljepoočicu. Whitton se poput vreće izvali na zemlju. Kad je otvorio oči, pred njegovim je nosom zjapio crni otvor kollove cijevi.

— Na konja! — zapovjedi Calhoon a zatim mahne desnom rukom. — U ovom kožnom povezu krije se pola kilograma sačme, momče.

Whitton ga pogleda s nekim posebnim sjajem u očima.

— Izvanredno si to izveo za čovjeka s jednom rukom.

— Čovjek s jednom rukom i mora sve izvanredno izvesti, biti spreman na svako iznenađenje — ozbiljno odgovori Calhoon.

— Imaš pravo.

Ne skidajući pogled s Whittona, Calhoon se sagne i dohvati pušku.

— A sada pravac Double Oaks.

— Dobro — reče. — Možeš ukloniti revolver. Ne namjeravam pobjeći.

— Samo pokušaj i mrtav si.

— Vi ćete biti mrtvi kad uđete u Double Oaks... Ali to je vaša stvar.

— To ćemo još vidjeti. Okreni konja i podi već jednom!

II

Uska cesta vijugala je kroz šikaru poput zmiје. Elias Whitton je jahao prvi, dok ga je Calhoon slijedio vrativši pušku u bisage a revolver u navlaku o boku. Calhoon je mjerkao široka Crnčeva leđa i zlovoljno razmišljao: evo ga, još jedan! Još jedan koji ga uvlači u neprilike, u potpuno nepotrebne sukobe...

Pa ipak, nije žalio! Ma koliko su mu Crnci dojadili bez obzira na to što je sve zbog njih izgubio znao je da ne bi mogao mirno promatrati kako nekoga vješaju bez suda i saslušanja pa bio on crn ili bijel. A osim toga, ovdje se radilo o još nečemu. O Weymouthu! Isaacs mu je prijetio tim mrskim prezimenom. Doduše Joshom Weymouthom a ne Gorđonom, tj. ocem a ne sinom. Ali otac ili sin, nije bilo bitno. Važno da je na pravom tragu. Ako mlađi Weymouth i nije u Double Oaksu, stari će znati gdje je. Calhoon prestane promatrati Whittona i svrne pogled na svoju osakaćenu desnicu. U hipu mu pred očima iskrсне čelija za neposlušne u zatvoru Belle Isle, opet je vidio sebe nagog, sa zategnutim užegom oko zapešća, tako zategnutim da je jedva palcima na nogama doticao tlo... Pri bijegu je ubio toliko tih prokletnika da je gotovo bio zadovoljan kad su ga zarobili, presretan što više neće ubijati bez razloga. Nikad nije vjerovao da će svanuti dan kad će biti gladan smrtni drugog čovjeka...

Whitton pred njim naglo zaustavi konja, Calhoon posegne za revolverom.

Crnac se okrene u sedlu. — Pustite to! Ne namjeravam se iznova sudariti s tom vašom sačmom. Poslušajte! Pred nama su neki jahači. — Glas mu prijede u šapat. — Ne znam tko su. Lako je moguće da pripadaju Isaacsu.

Calhoon mu da znak da ušuti i osluhne. Ubrzo začuše konje četvorice ili petorice jahača u brzom galopu.

— Ako su doista Isaacsovi, onda smo u škripcu — prošapće Whitton. — Ološ straga, ološ naprijed. Vi ste možda dobri, ali to mnogo ne pomaže.

— Možda su vojnici ili rančeri...

— Pedeset posto da jesu, pedeset posto da nisu. Koji je to davao s vama da ste pošto-poto naumili u Double Oaks, očekujući tane svakih nekoliko milja? Još uvijek nije kasno da nestanemo u šikari?

Calhoon se kolebao. Whitton je govorio razumno.

— U redu — odluči jednoruki. — Kažeš u šikaru. Samo gdje da uđemo u grmlje. Nigdje nikakve staze.

— Staze? — nasmije se Whitton. — Čovječe, saberi se! Ja ću sam napraviti stazu. Pratite me! — Pokrene konja a onda zastane da upozori Calhoona:

— Ni vi ni vaš konj sigurno niste nikad iskusili probijanje kroz tako nemilosrdno raslinje. Časna riječ; bit će gadno. Oboje ćete izgubiti poneki komadić rođene kože. Neprestano držite ruku pred očima, međutim, nipošto da niste zažmirili. Učinite li to, tren poslije bit ćete na zemlji. Nastojat ću zaobići kaktuse, oni su nešto najgore što možete susresti u ovim krajevima. Idemo! — Tada Whitton potegne uzde svog konja i izgubi se među isprepletenim granama.

Bila je to najluđa Calhoonova trka u životu. Nešto slično nije doživio ni loveći uz najozloglašene močvare na jugu. Naizmjenice se uspravljao i prigrabao, kako mu je Elias savjetovao. Nisu prevalili ni tridesetak metara a šešir mu je već bio smaknut sa čela. Jedva ga je dohvatio u posljednji tren.

Grane su ga nemilice šibale a većina ih je bila posuta trnjem. Mustang je frktao, posrtao ali ipak nije zaostajao. Nije bilo druge nego stisnuti zube i pokušavati izbjeći zapreke, koliko god je to moguće. Whitton je odmicao ne obazirući se na svog pratioca i Calhoon najednom shvati zbog čega su Teksašani odjeveni u toliko kože. Njegova odjeća je već sva bila u ritama a lice i ostali otkriveni dijelovi izgrebeni do krvi. Nakon pola milje te mahni-

te trke, Calhoon s očajanjem pomisli kako neće izdržati do kraja.

Napokon izblju u neakvu stazu među grmljem.

— Je li da je sada bolje? — dobroćudno će Whitton. — Ima ovdje unao-kolo prolaza koje je načinila stoka. Ipak, bit će još poneka teška dionica. Da pogledam vašeg konja! Siromah, zaradio je na koljenu gadan trn. Strpite se trenutak da ga izvadim.

— Nježno je dodirivao konja po sapima i trbuhu i, kad je već Calhoon očekivao da će ga mustang ritnuti, ovaj se posve ukipi omogućavajući Crncu da ga oslobodi bodljike.

— Sada možemo dalje — reče Whitton otirući prste maramicom.

— Kamo ćemo?

— Do Henryja Gannona. Ne do njegove kuće, već do kolibe u šipražju. Bit će bolje ako vi i ja, a i Henry, ondje provedemo noć. Isaacs, kako je lud, tražit će me u Henryjevoj kući. Nego, imate li kaput?

— Aha — kimne Calhoon i nagne se nad svoje torbe.

Izvukao je kaput od debele vune, potpuno nepodesan za taj vreli dan i prije nego što ga s uzdahom navuče, pozabavi se odstranjivanjem trnja zabodenog po rukama i onim mjestima gdje se izderala košulja.

— Dajte mi tu kabanicu — dobaci Whitton.

Kad mu ju je Calhoon dodao, Elias je rastvori i rukave sveže konju oko vrata, tako da je kabanica sada prekrivala konju prsa kao kakav štit. — To će nam pomoći da jurnemo galopom jer je lako moguće da netko ide našim tragom. Vi nabijte šešir na čelo i pričvrstite ga pod bradom ovom maramom, samo je nemojte svezati prejako da vas ne zadavi. Odlučite li da se zadržite u Teksasu, morat ćete nabaviti kožno odijelo.

Calhoon se osvrne uokolo. — Ovo je kao u paklu.

— Dalje prema obali još je gore. Čuvajte se onih visokih kaktusa. Očešete li se o njih, propali ste i vi i vaš konj, naročito ako pokušate na silu iščupati iglice. Hoćemo li?

Čak ni na tzv. kraljnim stazama nije bilo lako. Bilo je naoko više mjesta za konja, međutim, trnje i kaktusi

Ipak su to parali kožu i odjeću. S obzirom na to da su sada sporije napredovali, Calhoon se bolje snalazio. Kaput mu je bio od neprocjenjive pomoći. Iako ga je oblijevao znoj, pa je imao osjećaj da je već napola skuhan, kaput ga je zaštićivao. Bojao se da rukavom obriše znoj s lica, da ne bi prenio trnje s tkanine na obraze. Stoga je uklanjao prstima znoj i pri tome se trudio da Whittona ne izgubi s vida.

Povremeno bi se zaustavljali kako bi konji predahnuli a i da provjere ne čuje li se za njima neki topot. Ali ništa se nije čulo. Whitton nije bio iznenađen.

— Svi odreda iz Isaacsove bande su iz Kanzasa i Missourija i nemaju pojma o šikari. To je jedan od razloga zbog čega je Isaacs želio mog konja. Naučio je što znači konj istreniran za ovakvo grmlje.

Jahali su skoro dva sata. Whitton je očitó poznavao svaku pa i najskriveniju stazicu. Konačno se u daljini nazriješe dva velika hrasta i malo zatim dva jahača izjašu na malenu čistinu oko njih. Stara brvnara i ruševina do nje govorile su Calhoonu o neispunjenom snu nekog rančera. Na kraju čistine tekao je bistri potočić. Whitton povede Calhoona do vode. Obojica sjašu i oprezno se osvrćući na sve strane napoje konje. Calhoon se sa zadovoljstvom ispljuska hladnom vodom. Osjećao je kako ga peku ogrebotine od trnja ali se kao pravi pripadnik konjice najprije pobrinuo za svog konja. Životinja je krvarila iz najmanje tucet rana i oderotina. Što je bilo najgore, oko rana su se već okupljali insekti.

— Pričekajte trenutak — reče Whitton i pohita u kolibu. Ubrzo se vrati noseći u ruci posudu ispunjenu nekom masnom tvari. — Dajte mi vaš nož. I čvrsto držite uzde.

Pjevuckajući Whitton se prihvati mučna posla. Kad je povadio svo trnje koje je mogao, namazao je konju rane smjesom iz zdjelice.

— Ovo je recept za bogove, Calhoon: borova smola i kreozot pomiješan s lojem. Muhe bježe kao lude. Zamalo će mu zacijeliti rane. — Elias pokaže na svog konja. — Vidite li one čvoruge na njemu? Ima pod njima više trnja

nego dlaka u grivl. Meso oko bodljike otvrdne i konj to mjesto više ne osjeća. Dovoljno je pomnije razgledati konja i pronađete li na njemu slične čvoruge, budite sigurni da je dobar za šikaru. — Whitton poklopi zdjelicu, preda je Calhoonu i baci se u sedlo. — Odnosite to u kolibu. Ondje ćete pronaći sušeno meso u limenci pa ako ste gladni, želim vami dobar tek! Henry i ja uvijek čuvamo nešto hrane.

— Hej, kamo ćeš? — oštro će Calhoon.

Whitton se namrgodi.

— Idem po svjedoka, nekoga tko će posvjedočiti da je ovaj konj zaista moj... Vraćam se prije mraka zajedno s Henryjem Gannonom. U međuvremenu možete i sebe namazati mojim lijekom. Izgledate kao čovjek koji se uhvatio u koštac s divljom mačkom i podlegao.

Calhoon je oklijevao.

— Pa... ne... znam...

— OK, uzmimo da ostanem ovdje. Da ste me uspjeli zadržati. A onda ja pokušam pobjeći i vi me ubijete. Nakon toga shvaćate da sami ne možete pronaći izlaz iz guštare... Uostalom, kad biste me prisilili da vas izvedem, ja bih vas se mogao otarasiti prije nego što uopće shvatite da ste prepušteni sami sebi. I onda lutate, lutate, lutate do smrti. — Whitton se malo opusti. — Čovječe, skinuli ste mi omču s vrata. Bit će da vam još dosad nisam rekao hvala, ali neka vas to ne brine. Ja nisam nezahvalan. Jesmo li se sporazumjeli: vraćam se zajedno s Henryjem? Vas dvojica ćete sigurno postati dobri prijatelji. Zapravo, stvar se razvijaju baš kako treba... Ono što ste tamo učinili može vam donijeti bogatstvo ali isto tako i metak. — Tada se okrene i hitro odjaše ne osvrćući se više prema Calhoonu.

Kad je Crnac nestao u šipražju, Calhoon opsuje.

— Bogat? Ili mrtav? Da ga odnese đavo! Baš je brbljav.

Pođe do potoka, ostavi oružje nadomak ruke, razodjene se i čestito se umije. Eliasov melem je pekao kao živa vatra i k tome ogavno zaudarao ali su rane manje boljele.

U kolibi je odmah našao tanko isječene listove sušena mesa. Dok je jeo, razgledao je unutrašnjost. Po svemu sudeći, koliba je služila kao prenočište tek s vremena na vrijeme. Bilo je tu nekoliko pokrivača, kutija s mecima i borovim lijekom. Calhoonovu pažnju privuče željezni štap za žigosanje. Uzme ga i spusti na pod u prašinu. Jasno se mogao razaznati znak: RB.

Calhoon izađe iz kolibe i s puškom u krilu sjedne pod hrast. Iako je bio umoran, opirao se snu. Napeto je osluškivao nastojeći da raspozna zvukove koji su dopirali iz dubine šikare.

No, ubrzo se primirio.

Ono što je čuo, bio je šum probijanja stoke kroz šikaru, volova i krava koji su povremeno izlazili na čistinu pokraj potoka. Opustio se i tako proveo neko vrijeme, kad ga je najednom prenuo neki sumnjivi šum.

Calhoon skoči na noge. Njegov Mustang također je bio uznemiren i strigao ušima.

Očigledno, netko je dolazio.

Možda su to bili Whitton i njegov prijatelj? Ali je isto tako mogao biti netko drugi... Calhoon požuri u kolibu i smjesti se uz neostakljeni prozor. Ostao je neopomičan i nakon što je začuo tiho dozivanje:

— Hej, Calhoon! Calhoon!

Nije odgovarao. I dalje je nepomičan čekao. Posljednje godine naučile su ga da bude krajnje oprezan. Do đavola, glava je bila u pitanju!

Vrebao je pritajen i onda kad je Whitton stupio na čistinu zajedno s nepoznatim jahačem.

Whitton sjaše i odmah zatim i njegov pratilac, bjelac, visok gotovo kao i Calhoon, širokih ramena. Calhoon je ocijenio da je nepoznatom pridošlici nekih tridesetak godina. Njegovo neobično ružno lice bilo je prijateljski nasmijano. Približivši se Calhoonu, a svakako unaprijed upozoren od Eliasa, nepoznati je ispružio lijevu ruku kako bi se rukovao s njim. Calhoon primijeti da o boku Whittonova pratioca vise dva revolvera, onakvi kakve su posjedovali vojnici Juga. I Whitton je bio opet naoružan.

— Znači, vi ste Calhoon. Ja sam Henry Gannon. Kako vam je ime? Naš prijatelj Elias nije ga upamtio.

— Lucius, Lucius Calhoon.

Gannon je imao čvrst stisak. Odmaknuvši se da bi bolje promotrio Calhoonovu izbljedjelu uniformu, zapita:

— Konjica? Koja jedinica?

— Hamptonova, južnokarolinska.

— Ja sam jahao s Hoodom. Baš mi je drago da sam vas upoznao. Dobro nam došli na ranč »Bravo«!

— Naložit ću vatru i prirediti večeru prije mraka — reče Whitton. — Kad jednom smrkne, nema paljenja vatre.

Gannon odšeta do obližnjeg hrasta i spusti se na pete. Calhoon mu se pridruži, još uvijek ga pomno proučavajući. Već na prvi pogled svidio mu se taj ružni mladić iskrena lica. Gannon izvadi iz džepa kesu s duhanom i smotak smeđeg papira. Bacivši pogled na Calhoonovo desno zapešće, ponudi:

— Ako vam neće smetati moja pljuvačka, smotat ću vam jednu cigaretu.

— Ja bih vas jedino molio za malo duhana i papira — odvrati Calhoon.

Gannon ga je s velikim zanimanjem promatrao kako zavija cigaretu, koristeći se samo jednom rukom i zubima, ne prosvuši pri tome ni mrvu duhana.

— Elias mi je kazao da ste neobično spretni, unatoč tome što se služite jednom rukom. Sada sam se i ja u to uvjerio. Gdje vam se to dogodilo?

— Belle Isle — kratko odgovori Calhoon.

Gannon ga zapanjeno pogleda.

— Gospode, pa to je jenkijevski zatvor.

— Aha — suho će Calhoon ne dodavši više ni riječi.

Pripalili su cigarete i sjedili neko vrijeme u tišini, svatko zaokupljen svojim mislima.

— Zahvalan sam vam za ono što ste učinili za Eliasa — prekine Gannon trenutni tajac.

— Još uvijek nije utvrđeno čiji je zapravo konj!

— K vragu, svakome je poznato da ga je Elias podizao otkako se oždrijebio. Dajem vam svoju riječ da je tako, a posvjedočit ću i na sudu ako ustreba. Samo od suđenja neće biti ništa. Isaacs je takav tip da može doći do tog konja jedino iz zasjede.

— U redu. Vjerujem vam.

— Elias mi je rekao da ste naumili u Double Oaks. Postoji li za to neki poseban razlog?

Calhoon okrene glavu.

— Mnogi ljudi — započe Gannon ne gledajući ga — stižu ovih dana u Teksas sa svih strana. Neki od njih u potrazi za izvorom bogaćenja. Danas je bogatstvo skoro svačiji san. A kako je s vama? Muče li i vas takve brige?

— Ja sam praznih džepova — ravno-dušno otpovrne Calhoon. — Imao sam nekad plantažu u Južnoj Karolini a Sherman ju je spalio u prolazu. Zemlja je još bila pod hipotekom a kad sam se vratio, od svega toga nije ostalo ništa. Onda sam imao dovoljno uskladištenog pamuka da isplatim hipoteku, ali je mjesni bankovni agent brzopleta proglasio zapljenu. Štoviše, bio je toliki podlac da je pod izlikom da je taj pamuk pripadao crnoburzijancima Konfederacije nakon dražbe sav novac stavio u svoj džep. I tako — zastane Calhoon pokazavši na sebe — raspolazem jedino s ovim što je na meni, bisagama, konjem i s nekoliko srebrnjaka.

Gannon prasne u smijeh.

— Sjajno, pa vi ste dakle isto toliko bogati koliko i ja. — Odjednom se uozbilji. — Ali vi ste borac. Elias mi je to potvrdio. Svaki oficir koji je jahao s Hamptonom vrijedan je poštovanja.

— Tri godine borbe — nadoveže Calhoon — i godina dana zatvora.

— Elias smatra da ste bili bolji ratnik nego drugi s dvije ruke. Ispričao mi je i o sačmi u toj vašoj navlaci. Pretpostavljam da se netko, tko je donio odluku da je zauvijek gotovo s okršajima, ne bi tako opremio.

— Zaista, nije mi bilo ni na kraj pameti da ću biti isključen iz kojekakvih razračunavanja — suglasi se Calhoon. — Kad sam izgubio ruku, dosta sam razmišljao o tome kakvi su izgledi jednorukog čovjeka. Nakon otpuštanja proveo sam prilično vremena vježbajući. I mogu se pohvaliti da mogu mnogo toga obaviti, iako sam bez jedne ruke. Istini za volju, neke stvari nisam u stanju izvesti.

— Odlično. Ako ste orni za borbu, to je za sada sasvim dovoljno. Kako vas zovu? Lucius, Luke ili Loosh?

— Loosh potpuno odgovara.

Gannon ugasi cigaretu i ušuti. Kao da se zbog nečega dvoumio. Onda na jednom prozbori:

— Možda će vas zanimati jedna ponuda. Nije baš odviše lagana za čovjeka vaših mogućnosti, međutim, to nije najvažnije. Bitno je, jeste li i vi pobunjenik kao i ja?

— Ne — prekine ga Calhoon — ja nisam pobunjenik.

Gannon začuđeno podigne glavu.

— Ali...

Calhoon ustane.

— Bio sam neuki balavac kad se otcijepila Južna Karolina. Nisam imao pojma ni o državnim pravima, ni o politici. Znao sam da je izbio rat i da je moje mjesto u njemu jer sam nabijen snagom i energijom koju moram negdje utrošiti. I što se zbilo? Sudjelovao sam ali isto tako i bio išiban. Gannon, u zatvoru čovjek mnogo razmišlja. Ima dosta vremena za to. Mozgao sam i mozgao i nikako nisam uspio sebi objasniti: zašto bijeli ljudi ubijaju jedni druge radi NJIH? — Zastane i pokaže glavom prema Whittonu koji se pomolio na vratima kolibe. — Oni toga nisu vrijedni. Nijedan od njih. Mi smo imali dvije stotine robova i kad su nas napustili, pomislio sam kako je to baš dobro. Ja osobno najviše bih volio da ih nikad nisu dopremili ovamo iz Afrike. Došao sam do toga da mrzim i samu pomisao na njih. Ako ih sjevernjaci žele, neka izvole. Grehota je da je toliko ljudi moralo izginuti da bismo ih skinuli s vrata.

— Suprotstavili ste se Isaacsu?

— Radilo se o najobičnijem umorstvu. Četvorica protiv jednoga. Nisam takvog kova da bih tako nešto mogao promatrati mirne duše, iako to ne znači da sam promijenio svoj sud o njima.

Gannon se počeo po licu.

— Tada je možda najbolje da zaboravite što sam vam kanio ponuditi. Jer Elias je moj ortak.

— Vaš ortak? Ravnopravni ortak?

— Baš tako. Bez njega ne bih uspio učiniti ono što sam želio. Bijel ili crn, on je ljudina i pol.

— Nisam čuo nijednog Teksasašina da tako govori.

— Ali ja tako mislim. Proteklih šest mjeseci Elias i ja smo se gadno namu-

čili. Jednom me spasio ispred bika koji me htio nabosti na rogove. Znae kako je: kad lovite stoku među ovim bodljikavim grmljem, onda se morate osloniti na nekoga, inače ćete završiti mrtvi ili osakaćeni. A ja se u potpunosti mogu osloniti na Eliasa Whittona. Uostalom, kako sam rekao, bez njega ja nikad ne bih uspio svoju stvar istjerati do kraja. A Weymouth može napraviti što ga volja... Bilo kako bilo, provest ću svoj plan i obogatiti se.

— Obogatiti se? — reče Calhoon. — I on je koristio tu istu riječ.

— Ili poginuti!

— I to je spominjao — kimne Calhoon. Opet se zagleda u Whittona pred kolibom. — Naveli ste nečije ime, ime Weymoutha.

— To je čovjek protiv kojeg se moramo boriti ako želimo ostvariti svoje ciljeve.

Calhoon se zamislio.

— U tom slučaju, nešto se bitno mijenja — progovori konačno. — Henry Gannone, kako bi bilo da izađeš s otvorenim kartama? Ako postoji mogućnost da se obračun s Weymouthom spoji s tvojim planom o bogaćenju, udružiti ću se i s đavolom, pa bio on crn ili bijeli!

III

— Zbog čega se vi toliko zanimате za Weymoutha? — zapita Gannon.

— To je moja stvar i neka pojednostiti zasađ budu nepoznate. Ukratko, imam s njim neke nepodmirene račune — reče Calhoon i ustane.

— Bit će da su to neki prilično ozbiljni računi — zaključi Gannon ne skidajući pogled s Calhoonova kolta i noža, zadjenutog u čizmu. — Uz to, znajte da vam ne gine obračun s Joshom Weymouthom. Isaacs je njegov čovjek, a vi ste Isaacsu stali na žulj. Naš dragi Josh bio bi presretan kad bi vidio kako se Eliasovo tijelo njiše na nekoj grani. Da, da, Calhoon, do grla ste zapali u nevolje, željeli vi to ili ne.

— U kakve nevolje? — zapita Calhoon.

— Duga je to priča i red je da vam je ispričam ispočetka, Loosh.

— Da čujem!

— Ovo mjesto na kojem se upravo nalazimo pripada mom ranču. Krenete li oдавde u bilo kojem pravcu, prije će biti ponoć nego što stignete do kraja mog posjeda.

— Pa to je ogroman posjed — zadržano će Calhoon.

— Moj je otac po zanimanju bio govedar. Došao je ovamo iz Tennesseeja i pomogao je Samu Houstonu da ovu državu otme Meksikancima. Budući da je ovdje od pamtljivijeka bilo puno divljih goveda, moj se otac oduševljavao prihvatio lova i uhvaćena grla prebacivao čak do New Orleansa ili brodom na Kubu. Naravno, ubrzo se obogatio. I tada je počinio svoju životnu grešku: sav novac je pretvorio u obveznice Konfederacije. Nakon povratka iz rata, doznao sam da mi je otac umro a brat poginuo negdje u blizini Atlante. Za mog izbivanja stoka se bila namnožila poput zečeva. To je bila moja cjelokupna imovina, stoka i zemlja. A sada, kako stoji, oprostiti ću se od svoje zemlje...

— Zašto? — zapita Calhoon.

— Porezi! Ne znam kako je to u vas u Južnoj Karolini, mi smo ovdje zaradili takvog privremenog guvernera da nam više nije ni do čega. Guvernerova dužnost je da imenuje ljude koji će raditi u uredima okruga, samo se po sebi podrazumijeva Teksasane poput njega koji su bili na strani Sjevera. Josh Weymouth je jedan od takvih i sada je on okružni sudac i poreznik. Povrh svega, on me jednostavno ne može smisliti. Doduše, ne mogu reći da za to nema opravdanih razloga. Prije secesije nije bilo lako ovdje živjeti simpatizerima Sjevera, pogotovo ne Weymouthu. Zašto? S jedne strane zato što je preglasno isticao svoju pripadnost, a s druge strane stoga jer je moj otac bio najžešći secesionist ovoga kraja i utuvio si zadatak da uništi Weymoutha ili da ga istisne oдавde. Uvijek mu je bio za petama i zaista naposljetku je Weymouth bio prisiljen uteći i potražiti utočište na Sjeveru. Međutim, sada se vratio i s obzirom na to da se više ne može osve-

titi ocu, uzeo je mene na zub. Prvo je kao poreznik odredio takve takse za naš posjed i to sve do 1860. godine unatrag sam da trenutno dužan dvije tisuće dolara. Ukoliko ne isplatim tu svotu u roku od devedeset dana, ode imanje na pujanj a mislim da ne moram napominjati tko će ga onda kupiti.

— To je mnogo novaca — reče Calhoon. — Zar ne postoji mogućnost da platite u naturi, u govedima?

Gannon se gorko nasmiješi. — Valjda vam je jasno kakva je danas situacija u Teksasu. Nema nigdje u blizini tržnice za prodaju, osim one u New Orleansu ali neki tip imenom Abel Pierce je osnovao nekakav svoj sindikat tako da nam je taj grad nedostupan. Neki se zanose maštanjima o provođenju stoke na sjever u Missouri, ali tamošnji farmeri se tako plaše stočne groznice da nam nikad ne bi dopustili slobodan prolazak. Ne, nema spasa, ostat ću bez posjeda a s njim će otići i svako nežigosano govedo. Moći ću povesti samo obilježenu stoku. Calhoon, vjeruješ li da na ovoj zemlji luta preko šest tisuća grla a od toga žigosanih jedva nekih tisuću?

Calhoon se zaprepastio. — Drugim riječima, to znači da onaj tko kupi posjed dobija besplatno i oko pet tisuća grla stoke?

— Točno! Kao što sam rekao, zasad ima oko tisuću žigosanih, a od toga oko četiri stotine smo Elias i ja uspjeli okupiti u torovima na pašnjacima. A to nije dovoljno! Moram ih skupiti najmanje dvije tisuće! Ako mi to ne pođe za rukom, pokupit će ih Weymouth. Da bih se iznova osovio na noge, ostanem li bez zemlje, potrebno je da spašim barem dvije tisuće grla! I zato ih moram prikupiti! Hoću da se obogatim, dosta mi je siromaštine!

Calhoon je zurio u Gannona. Svidio mu se taj crvenokosi momak, iz čijih je očiju izbijao zanos.

— To je već bilo rečeno. Obogatiti se, ali kako?

— Za mnom — odrešito će Gannon i pohita prema kolibi. Calhoon ga je makinalno slijedio.

Unutra je Elias čučao uz vatru, okrećući iznad žara oveći komad govedine.

Gannon podigne palicu za žigosanje koju je Calhoon već prije vidio.

— Znaš što je ovo? — zapita Calhoon.

— Kako ne bih znao, zaboravljaš da sam i ja nekad bio rančer. Dakle, riječ je o žigu RB!

— RB — nasmije se Gannon grohotom. — Dragi moj Loosh Calhoon, to je kud i kamo više od dva obična slova. Iza ovih slova se krije carstvo koje Elias Whitton i ja nadmjeravamo uspostaviti! RB, to znači — ranč »Bravo«!

— Ranč »Bravo« — ponovi Calhoon. Svidio mu se taj naziv, te dvije riječi nekako su se skladno spajale.

— Upravo tako — nastavi Gannon. — Elias, sada je na tebi red. Kaži Calhoonu što se prostire iza rijeke Pecos.

Calhoon pogleda u Crnca.

— Trava — glasio je odgovor.

— Da, da, trava, Calhoon — pridometne Gannon. — Ali kakva trava! I visoka i niska! Oceani trave, oceani pašnjaka. To je trava koje se čovjek ako je hrabar i odlučan može dočepati i zadržati je. Da li me razumijete? Ovaj šibljik ovdje više nije važan, neka ga Weymouth samo uzme. Ono za čim ja čeznem je ona trava iza Pecos. Eliase, ispričaj mu ostalo!

— Prije rata, kao što znate, ja sam bio rob — počeo Whitton. — Radio sam za velikog gazdu, lovio konje, gonio stoku. Gazda je uvijek bio spreman da nekoga izbičuje, a kako ja nisam želio biti bičevan, pobjegao sam. Ne na sjever gdje bi me sigurno uhvatili, već na zapad u zemlju Komanča, gdje nije bilo bijelih ljudi. Stigao sam do Nuema (ljudi), tako se zvalo pleme. Mnogo mi je pomoglo što Komanči vole konje i ljude koji znaju s konjima. Kad su me uhvatili i vidjeli mog malog konja, nisu mogli vjerovati da takav konjić može toliko izdržati pa su zaključili da se služim nekom magijom. Kako nisam poznao njihov jezik, morao sam se iskazati na djelu. Pokazao sam im nekoliko trikova, oni su mene naučili nekim svojim vještinama, i na kraju su me primili u pleme. Oženio sam se jednom njihovom djevojkom. Ona je prošle godine umrla pri porođaju. I moje je dijete također umrlo. ~~Doz~~ se sve to zbivalo, do

mene je dopro glas o oslobođanju robova. Postao sam nervozan, želio se vratiti i osjetiti kako je to šetati među bijelima... A imao sam uz to namjeru da obračunam sa starim gazdom. Ali kad sam ga napokon pronašao usamljenog i ojađenog zbog pogibije sinova, nisam imao srca da ga taknem.

Whitton zastane.

— A i ta sloboda! Lijepa je to stvar, ali ova ovdje nije ni izdaleka onakva kakvom sam ja živio tamo na pašnjacima Komanča! A onda, ovdje ima previše bijelaca — Elias pogleda u Calhoona — koji misle da Crnci nisu zaslužili nikakvu slobodu, bez obzira na to što vlada kaže. Vjerojatno bih se vratio odakle sam došao, da nisam nalletio na Henryja kojem je hitno bio potreban netko tko će mu pomoći sakupiti stoku i to u trenutku kad mu je Weymouth već dobrano zasjeo za vrat. Henryju je bilo i te kako jasno da će izgubiti posjed i da će mu ostati samo goveda koja neće imati gdje napasati. A ja znam gdje ima dosta trave, more trave a nema nijedne krave. I tako smo nas dvojica napravili plan: skupit ćemo što više stoke i potjerati je na zapad preko Pecosa. To je zemlja Komanča, ali kako sam i ja Komanč, ja ću sve srediti. Lijepo ćemo se dogovoriti, platit im uaturi govedima i oni će nam dopustiti da koristimo pašnjake i štiti nas od drugih plemena.

— Shvaćate, Calhoon? — uzvikne Gannon. — S dvije tisuće grla bit ćemo prvi doseljenici i osnovat ćemo najveći ranč u Teksasu. A povrh svega, za godinu dana imat ćemo stotinu tisuća u zlatu!

Calhoon ga zapanjeno pogleda.

— Stotinu tisuća...?

— Prijatelju, tu su rudnici Kolorada! Kroz ovih pet godina dok je trajao rat, kopači zlata i srebra tamo na Stjenjaku takoređi nisu ni vidjeli meso. Calhoon, ti rudari su gladni mesa a imaju dovoljno zlata da ga plate. Za neko drugorazredno govedo koje ovdje uopće ne bih mogao prodati, dobio bih tamo u Denver Cityju sedamdeset dolara. Slušaj, nagodimo se s Komančima, osnujmo ranč, zadržimo nekoćinu mlađih krava i nekoliko bikova,

a ostalo potjerajmo kroz New Meksiko do Denvera. Prodamo stoku za zlato, vratimo se natrag i kupimo novo stado i ponovimo cijelu operaciju ispočetka. A tada je na redu vojska, prije ili poslije morat će natrag na granicu. I njima će ustrebat i meso a mi ćemo biti tamo jedini koji će ih moći opskrbljivati. Kažem ti, Calhoon, s dvije tisuće grla, nešto hrabrosti i sreće možemo izgraditi najveći ranč u Teksasu i obogatiti se kao malo tko!

Nekoliko trenutaka u kolibi je vladala mukla tišina.

— Mi — konačno progovori Calhoon — šta ti znači to mi? Neprestance navodiš — mi! Gdje je tu moje mjesto!

— Ali — začudi se Gannon — nama je neophodan čovjek poput tebe! Elias i ja smo se dogovorili. Pristaneš li da se drožiš s nama, dat ćemo ti deset posto.

— A zbog čega bih vam ja bio potreban?

— Da budem iskren, bila je to moja ideja — poluglasno će Whitton. — Danas ste mi spasili život. Tražio sam neki način da vam se odužim. A i Henry vam također nešto duguje, jer bez mene on nikad ne bi mogao osnovati svoj ranč. Usput, tek toliko: nije važno što nemate desnu ruku. Dovoljna je lijeva. Vidio sam u svom životu mnoge ljude s obje zdrave ruke ali nijednom od njih nije uspjelo ono što ste danas vi učinili. Pri tome, posebno mislim kako ste me svladali. Imate tu vrijednu i dragocjenu ljevicu i oružje kojim se znate savršeno služiti i nije da vam laskam ako kažem: hrabri ste i pravedni.

— Calhoon — umiješa se Gannon — u ovom smo poslu zasad samo ja i Elias. Potrebno nam je još ljudi ali nemamo novaca da ih platimo. I zato nas dvojica moramo odavde izvući što više stoke, prije nego istekne rok od devedeset dana. A dok to radimo, potreban nam je netko tko će nas štiti. Svaka krava koju uspijemo žigosati, smanjit će Weymouthovo stado, njegovo napljačkano stado! Možda on i nije toliko zainteresiran za goveda, ali pokušat će me spriječiti iz čiste osvete. Uz njega je Isaacs i tridesetak ili četrdesetak Isaacsovih »sljedbenika«. Ta banda može spriječiti prikupljanje sto-

ke. Konačno, vidio si i sam danas što se dogodilo Eliasu! Weymouth neće dopustiti da u miru provedemo ono što smo naumili. I zato nam je potrebna svaka moguća pomoć! Ni tebi ne možemo platiti u gotovom ali ti možemo ponuditi postotak od dobiti. Ako se udružiš s nama, učiniš što možeš, pomogneš nam da se odupremo Weymouthu, tvojih je deset posto vrijednosti ranča »Bravo«. To znači deset posto ranča, stoke i zlata koje budemo dobili u Koloradu. Na kraju krajeva, ti si ionako umiješan u ovo jer i sam imaš nešto protiv Weymoutha. Kao što sam već rekao, nudimo ti mogućnost da ponovo staneš na vlastite noge, da budeš dio nečeg najvećeg što je Teksas ikad vidio, a u isto vrijeme pruža ti se prilika da izravnaš svoje osobne račune s Weymouthom. Mi te ne poznajemo od ranije a ni ti nas ne znaš otprije, činjenica je da smo sada u istom čamcu i da imamo iste neprijatelje. Calhoon, zamisli — ranč »Bravo«! Registrirao sam ovaj žig za stoku na moje ime, umjesto očeva »J. Bar G« kako je to bilo ranije. Jednog dana će taj naš žig »RB« biti poznat i cijenjen širom ovog prokletog zapada, poštivat će nas kao ugledne rančere! Onda, kako ti to izgleda? Hoćeš li nam se pridružiti?

— Ranč »Bravo« — ponovi glasno Calhoon a potom zatrese glavom. — Ne!

Henry Gannon ispusti na zemlju šipku sa žigom što ju je držao u ruci.

Elias Whitton uzdahne gotovo ljutito.

— Mislim da pogađam o čemu se radi — reče. — Vi ste nekad bili veliki posjednik a ja običan rob! To vas smeta, je li?

— Možda — oporo odvrati Calhoon. — Naučio sam sklapati poslove s bijelim.

— Pretpostavljao sam da je tako — smrkne se Whitton, duboko razočaran.

— Osim toga, to što sam rekao i nije od presudne važnosti u cijeloj stvari — nastavi Calhoon pozorno promatrajući tren jednoga tren drugoga. — Imali ste pravo, nemam novaca. Izgubio sam sve što sam imao a možda i ono u što sam vjerovao. Čovjek u mom položaju ne može biti pretjerano izbirljiv i ja

sam vam napomenuo da ću se uortačiti i sa samim đavolom da blih obračunao s Weymouthom. Ali vi zacijelo spominjete krivog Weymoutha! Ja nemam ništa s ocem, meni je važan sin. Utuvite si u glavu da sam ja zbog Weymoutha-sina prevalio tisuće milja. Ja imam nesređene račune s Gordonom. Doznao sam da je u Double Oaksu i mene tamo nosi put. Naprosto nemam vremena za nešto drugo. Moje je da prorađem Gordona i ubijem ga po najkraćem mogućem postupku! Zao mi je ako smo se pogrešno razumjeli...

— Ah, to je dakle tako — otpuhnio je neraspoloženo Gannon. — Tvoja je meta Gordon, s njim namjeravaš obračunati u Double Oaksu?

— Je li on još uvijek tamo? — zapita Calhoon malčice uznemiren.

— Bio je ondje kad sam zadnji put čuo da ga spominju — odgovori Henry.

— Eto, to je ono što me zanima! Ja ne želim deset posto od vašeg ranča »Bravo«. Želim jedino komad ove pečene govedine, kutak gdje ću odspavati i da mi izjutra pokažete stazu koja vodi do glavne ceste. Odlučio sam odjahati u grad u cik zore. Ako ispunite te tri moje želje, naši su računi izravnani.

— Čovječe — reče Whitton poslije kraće stanke — vi ste lud!

— Dopuštam da je tako i da ste posve u pravu, ali znajte da nisam lud! od vas dvojice koji vjerujete da ćete sami skupiti dvije tisuće grla stoke i zatim je provesti do kupaca na zapadu.

— Nije to isto — pobuni se Whitton. Isaacs i njegova banda su u Double Oaksu. Oni su Weymouthovi psi čuvari. Jednostavno, neće vam dopustiti da mu se primaknete ni na dvije stotine metara a kamoli bliže. Ubit će vas gdje god vas zateknu! Za njih ništa ne znači jedno ubojstvo više ili manje!

— Nitko mene neće ubiti dok ne pronađem Gordona Weymoutha! Obećavam vam da im to neće uspjeti! Nitko me neće zaustaviti! Nitko! A ponajmanje unajmljeni razbojnici. Do đavola, zar ne shvaćate da mi je već svega dosta! Okrenete leđa jednoj vladi da

biste se priklonili drugoj koja je isto tako loša... tražite tešku artiljeriju a topovi nikako da se pojave... zarobe vas i vi se pomirite sa sudbinom ali vas oni objese za zaglavke...

— To ti je učinio Weymouth? — zapi-ta Gannon.

— Da, to mi je on učinio — prasne Calhoon i najednom iz njega izbije dugo zatomljeni jad. — Zarobili su me prilikom povlačenja iz Gettysburga, kad su ispod mene ustrijelili konja... I bila je to za mene u tom trenutku neka vrst olakšanja. Bio sam sit rato-vanja, sit rata u koji sam odavno pre-stao vjerovati... Smjestili su me u Belle Isle, đavolsku rupu, ali izdržao bih ja i to. No, ondje se nalazio jedan tek-saški oficir koji se pridružio vojsci sjevera i prosjedio rat u svom uredu. Taj čovjek je smatrao da je mučenje i kažnjavanje isto tako potrebno kao i gutljaj vode. Ja sam se pobunio i pri-javio ga njegovim pretpostavljenima. Bio je to jalov trud, on je doznao za moj pokušaj... i naredio da me bace u ćeliju za mučenje. Puna dva dana i dvije noći visio sam gol golcat obje-šen o zapešča jedva dotičući pod, bez hrane i vode...

— Nečuveno — prošapće Gannon.

— Ako se obustavi protok krvi, za-čas počinje trovanje, gangrena — na-stavi objašnjavati Calhoon. — Kad su me konačno odvezali i položili na tlo, moja je desna ruka bila crna kao ug-ljen i tako je zaudarala da se i meni samom želudac okrenuo. Odveli su me liječnicima, kirurzima... na nesreću, baš tada je bila nestašica opijuma, ra-zumijete li zašto vam to pričam? Dali su mi gutljaj viskija i komad drveta omotan kožom kojeg sam morao zagri-sti a onda su mi odrezali šaku. Cijelu operaciju osjećao sam svim svojim bi-ćem... pratio sam šta se zbiva svake sekunde...

— Gospode — Gannon nije mogao doći sebi od užasa i zaprepašćenja.

— Malo je nedostajalo da izdahnem — produži Calhoon svoju priču. — U toj bolnici, koja je bila više svinjac nego bolnica, odležao sam prilično dugo.

Vjerujem da me održala misao da ću jednog dana uhvatiti tog krvoločnog poručnika. Danima sam sanjario što ću sve činiti s njim kad ga se doče-pam.... A malo zatim rat je završio i ja sam se vratio kući u Južnu Karoli-nu. Ali tamo više ničega nije bilo! Sve mi je bilo oduzeto... Da vam priznam, to za mene i nije bilo toliko važno. Važno mi je bilo naći NJEGA!

Makinalno Calhoon dotakne revol-ver.

— Vježbao sam i vježbao dok mi se konačno ljevica nije potpuno usavrši-la. Zatim sam krenuo Weymouthovim tragom da bi ga na kraju našao. Ako je zaista u Double Oaksu, tada će naj-kasnije do sutra navečer biti poznato: ili on, ili ja, ili obojica. Da li me sada shvaćate? Sve kad bih i htio, ne vi-dim na koji način da vam budem od koristi. Mrtvac ili prognanik teško da mogu uživati deset posto od bilo čega.

Prošlo je nekoliko minuta a da nit-ko nije prozborio ni riječi. Gannon i Elias su sa strane sa strahopoštova-njem pogledavali došljaka.

— Svejedno — opet će Calhoon — i vi ste ljudi poput mene. Nećete uspje-ti s tim vašim rančom »Bravo«.

— Jesi li siguran? — javi se Gannon.

— Molim vas lijepo, rastumačite mi kako ćete uspjeti? Dvojica ste, samo dvojica. Pa, kako da vas dvojica za svega devedeset dana sakupite dvije tisuće goveda? U redu, pretpostavimo da vam to pođe za rukom, ali kako ćete tu silnu stoku provesti stotinama milja preko indijanske zemlje? Ne, Gannone, tako nešto je neozbiljno i zamisliti.

— Ti zaista tako misliš? — zajapuri se Gannon. — E, pa, poslušaj ti mene Loosh Calhoon! Ja ću uspjeti! Elias i ja ćemo to izvesti pa makar crkli od napora! Prvo sam ovdje bio samo ja i sva ta stoka raštrkana unaokolo. I već tada sam snivao taj san. A onda se pojavio Elias koji me posavjetovao kako da taj svoj san provedem u ži-vot. Sada smo nas dvojica ortaci i bilo kako bilo, prije nego što istekne rok, imat ću ja još pomagača i pozamašan broj stoke. Ne pitaj me kako ću to postići jer ti to neću reći, ali siguran

sam da ću uspjeti! A znam i zašto. Taj ranč »Bravo« bit će nešto tako veliko da ovaj plan nitko i ništa ne može spriječiti! Jesi li čuo?

— Jesam, čuo sam. Tko zna, možda griješim. Ali ja moram učiniti što sam naumio. I stoga vas još jednom molim, a to je jedino što od vas očekujem, da mi date večeru, mjesto za spavanje i da mi sutra ujutro pokažete put kroz šikaru.

IV

Calhoon se nije zaustavljao sve dok se proplanka nije ugledao Double Oaks. Bio je to gradić poput mnogih u Teksasu. Prizemnice podignute od balvana naslanjale su se jedna na drugu oko glavne i jedine prašnjave ulice što se protezala s kraja na kraj mjesta. Uočivši samo jednu kuću na kat, Calhoon zaključio da je to dom okružnog suca. Gannon ga je upozorio da će tu naći Gordona Weymoutha, naravno, ukoliko nije u salunu »Teksaska zastava«, gdje su od jutra do mraka bančili Isaacsovi ljudi.

Calhoonova ljevica obuhvati pušku. Do ulaska u grad djelilo ga je nekih četvrt milje a tada će se moći osloniti samo na revolver i nož u čizmi. Usta su mu bila suha, tijelom su ga podilazili žmarci a srce je udaralo kao ludo. Nakon svog tog vremena, svih tih beskonačnih milja, napokon je divljač bila na vidiku. Postajući sve nestrpljiviji, Calhoon natjera konja u galop. Želio je to on još od jutros ali je bio vrlo oprezan napuštajući Gannonov ranč. Osvrtao se i pomno motrio da ga netko ne slijedi.

Inače, njih trojica prespavali su u brvnari. Poslije obilne i ukusne večere, Gannon i Whitton su mu natenane opisali situaciju u Double Oaksu.

— Tamo se ne zna tko pije ali se bogme zato zna tko plaća — rekao mu je Henry. — Weymouth predstavlja najvišu civilnu vlast, dok je opet vojna vlast u rukama Philipa Killrainea, sjevernjaka, konjičkog kapetana.

— Killraine je dobar čovjek — pridometnuo je Elias. — Ne smije ga se

uspoređivati s ostalima. Da nije bilo njega, loše bismo prošli.

— Iako je Jenki, zaista je dobar čovjek — prihvatio je Gannon. — Nevolja je u tome što nitko ne zna gdje prestaje Weymouthova a počinje Killraineova vlast. Na primjer, mi sada i jesmo i nismo pod vojnom kontrolom. Weymouthova dužnost bi bila da upravlja okrugom, šerifom i njegovim ljudima i da provodi civilne zakone. Killraineovi vojnici su opet zaduženi da održavaju red i mir i nadgledaju jesu li oslobođeni robovi ravnopravni s drugim građanima. U stanovitom smislu Killraine mora podržavati Weymoutha... Što se njih dvojice međusobno tiče, za nas je od životne važnosti da Killraine također ne podnosi Weymoutha. Kad je prispio ovamo sa svojom vojskom, Weymouth se poveseo da je dobio pomoćnika koji će mu se pridružiti u pljačkanju i države i pojedinaца. Na veliku Weymouthovu žalost Killraine je brzo proniknuo s kim ima posla i nije bilo govora o nekoj suradnji. On je s akademije West Point i iako baš ne voli Teksašane i pristalice Konfederacije, ipak se mora priznati da je pošten čovjek. Otkako je odbio dati vojnu podršku Weymouthu, ovaj jedva čeka priliku da mu se oduži na svoj način.

Calhoon je šutke slušao i povremeno kimao glavom u znak odobravanja.

— Tako je Weymouth pred kratko vrijeme odnekud doveo Isaacsa i njegove razbojнике — nastanio je Gannon. — I kako ti je Elias već rekao, to je banda koja se služi prepadima i zasjedama a otvorenu i poštenu borbu izbjegava. Neslužbeno, to je Weymouthova privatna vojska koja će nemilice obračunati sa svakim tko se ispriječi na putu njenom gazdi i komandantu. Ono što su kanili učiniti s Eliasom, prvi je udarac protiv nas. Znam ja vrlo dobro neće proći mnogo vremena a oni će opet navaliti... Sve ovisi o tome da li će Killraine dopustiti da divljaju u gradu i okolici... Prije nego što dospiješ do Gordona, morat ćeš obračunati s mnogima iz te razbojničke bande...

— Neka, ali to me neće zaustaviti — ponovio je Calhoon.

— Možda, samo će te to skupo stajati — zaključio je Gannon zabrinutim glasom.

— Ja sam pripravan na svaku cijenu — okončao je Calhoon razgovor i uvio se u pokrivač.

...

Slijedeće jutro Elias i Henry povelj su ga kroz šikaru. Nakon podužeg jahanja prispjeli su do čistine okružene hrastovima. Usred čistine nalazila se velika rančerska zgrada a do nje niz pomoćnih gospodarskih nastambi. Sjahnali su na rubu čistine. Elias se sam pješice zaputio prema kući.

Ubrzo se vratio.

— Zrak je čist! Posjetili su nas noćas, ali sada tamo nema nikoga.

— Jesu li napravili kakvu štetu? — zanimalo je Gannona.

Elias se nasmijao.

— Pa i sam znaš da Weymouth ne bi dopustio da se smanjuje vrijednost njegovom budućem imanju!

Od Henryjeve kuće vodio je put na jug.

— Pođi ovom stazom i ona će te dovesti do glavne ceste za Double Oaks — napomenuo je Gannon i dodao: — Zaintere se nećeš predomisлити?

Calhoon se samo namrštio.

— Pa, onda... želim ti svaku sreću — pozdravio ga je Henry i čvrsto mu prodrmio lijevu ruku.

— Bit će mu i te kako potrebna sreća — javio se Whitton. I on je bio spreman da se rukuje ali se predomislio. — Kako god ispalo — rekao je u očiglednoj neprilici — ja sam vaš dužnik a naša ponuda i dalje važi...

— Hvala — izustio je Calhoon i mamznuo konja.

...

Sada dok je prolazio meksičkim dijelom Double Oaksa, jahao je laganim kasom. Uzde je omotao oko desne ruke dok je lijevu zadržao uz opasač s revolverom. Ništa nije smio prepustiti slučaju. Prvo će otići do suda, a ako tamo ne pronađe svoju žrtvu, svratit će u »Teksasku zastavu«.

Prolazeći ulicom shvatio je da je Henry imao pravo kad mu je kazao za besposličare:

— Mnogo ih je bez prebijenog centa u džepu a nema nikoga da ih unajmi

za bilo kakav posao. Kad ogladne, odu izvan grada, uhvate neko goveče, a sve ostalo vrijeme samo sjede i čekaju da se nešto dogodi, ni sami ne znajući što to zapravo iščekuju... Ponudio sam im poveću svotu ako mi pomognu da prodam stoku u Koloradu ali su me ismijali. Valjda su mislili kao i ti da sam lud...

Nije Calhoon bio jedini koji je izašao kao goljo iz rata. Osnovna razlika među njima bila je u tome što je on imao strogo određen cilj: pronaći Gordona Weymoutha!

Nad salunom, niže niz ulicu, kočio se veliki natpis: TEKSAŠKA ZASTAVA. Nema sumnje, bio je to salun u kojem su se okupljali Isaacsovi »slijedenici« i gdje je zalazio osobno i sam Weymouth. Calhoon se uspravi u sedlu i čvršće stisne kolt u ruci. I ovdje pod trijemom bilo je dosta dokonih, ali nešto drukčije vrste. Ovi su bili uhranjeni, bolje odjeveni i naoružani do zuba. Skoro svaki je nosio dva revolvera a neki su preko ramena i oko grudiju pritegli ređenike pune metaka... Kad su ugledali Calhoona, svi odreda se primaknuše bliže ogradi da ga bolje pogledaju. Začudo, Isaacs nije bilo među njima.

Zaustavio se pred sudnicom koju je čuvao stražar u plavoj uniformi. Na stepenicama Calhoon malo zastane. Teško je disao a srce mu je lupalo kao ludo. Možda je tu kraj njegovim lutanjima, možda se tu završava njegovo traženje... Okrenuvši se postrance da to stražar ne zamijeti, olabavio je revolver u navlaci. Deset sekundi, pomisli. Toliko će biti, dovoljno, dovoljno da kaže svoje ime, dovoljno da Gordona podsjeti... Nužno je da Gordon Weymouth zna zbog čega umire!

Našao se u polumračnom hodniku koji se protezao duž cijele zgrade. Sa svake strane bila su vrata, sva redom otvorena zbog vrućine. Na dovratnicima bile su prikucane pločice s imenima. Iznad jednih vrata uzbuđeni Calhoon je pročitao: Joshua Weymouth — okružni sudac. Zagledan u tu pločicu, pođe naprijed i gotovo se sudari s djevojkom koja je odjednom iskrsnula iz neke od pokrajnjih soba.

— Oh — reče djevojka — molim vas oprostite, nisam vas vidjela.

Calhoon odstupi i dodirnuvši na pozdrav obod šešira obrati se djevojci:

— Ja sam kriv... bio sam nepažljiv...

Daljnje mu riječi zastanu u grlu nakon što se zapiljio u velike zelene oči zasjenjene dugim trepavicama. Bile su to najdivnije oči koje je ikad ugledao.

Djevojci je moglo biti jedva dvadeset godina. Visoko začešljana kosa isticala je malen i savršen nos i sočne rumene usne. Prava ljepotica, pomisli Calhoon promatrajući s udivljenjem zeleno jahaće odijelo koje joj je savršeno pristajalo.

Taj trenutak iza djevojke pojavi se muškarac odjeven u plavu uniformu, na čijim su se epoletama sjajile oznake kapetana. Bio je nizak i neobično sličan djevojci.

— Evelyn — pozva kapetan djevojku ali tada spazi Calhoona pa se okrene prema njemu. — Gospodine, mogu li vam pomoći?

Calhoonu je odmah bilo jasno da se pred njim nalazi Philip Killraine.

— Da, gospodine — odvrati Calhoon nastojeći da mu glas ne oda napetost koja ga je sveg obuzela. — Možete li mi reći gdje mogu naći Gordona Weymoutha?

— Nisam vas dobro razumio, Gordona? Ili Joshua, njegovog oca?

— Gordona Weymoutha, gospodine.

— Hm — zamisli se Killraine — možda vam njegov otac može pomoći. Gordon nije trenutno ovdje. Koliko se sjećam, rečeno mi je da je otputovao u Washington.

U prvi mah Calhoon je stajao kao uzet. Gotovo da i nije disao. Ponovio je kao jeka posljednju riječ:

— Washington?

— Točno — oštro odvrati Killraine. Pažljivo je promatrao Calhoonovo lice i tako reći instiktivno stao pred djevojku kao da ju je svojim tijelom htio zaštititi od mogućeg ispada otrcanog stranca divlja izgleda.

— Washington — opetuje Calhoon još jednom. To kao da mu je pomoglo da se pribere.

— Otišao je prije tjedan dana — nastavi Killraine. — Koliko sam ja shvaćao na neograničeno vrijeme. No, kao što sam vam već spomenuo, potrebne

pojedinošti možete doznati od njegovog oca Joshua Weymoutha, čija je kancelarija na dnu ovog hodnika. Ako ste Gordonov prijatelj, vjerujem da će vam on rado dati njegovu adresu.

Calhoon nije znao kud bi... Tjedan dana je prošlo od njegovog odlaska, dakle, mora da je već na brodu ili u vlaku... izvan Calhoonova domašaja...

— Jest li sigurni da je otputovao? — obrecnuo se iznenada na Killrainea.

— Kad već sumnjate u moju riječ — razljutio se Killraine — zaputite se do suca Weymoutha i uvjerite se jesam li vas slagao ili ne. Vidio sam svojim očima kad se Gordon ukracao u kočiju u Galvestoneu. Otuda je trebao ići do New Orleansa a dalje produžiti vlakom...

— Ne, ja ne sumnjam u vaše riječi — prekinuo ga Calhoon. — Vjerujem vam.

Jedan tren je stajao zbunjen ne znajući što da poduzme. Killraine nije skidao pogleda s njega. Tada neki glas iza kapetanovih leđa naruši tišinu:

— Kapetane, prije nego što odete...

— Evo me, Temple, dolazim. Evelyn — Killraine uzme djevojku za ruku — još samo koji trenutak pa ćemo krenuti. Molim te, idi unutra pa me pričekaj.

— U redu, Phil — reče djevojka i dalje zaokupljena Calhoonovom pojavom.

I nakon što su se vrata zatvorila za djevojkom i kapetanom, Calhoon je ostao stajati na mjestu. Ispunjavao ga bijes i ogorčenje u isti mah. Kakvo kobno zakašnjenje! Utrošio je toliko vremena i novaca u potrazi za Weymouthom i sada kad je mislio da će svemu biti kraj plijen mu je izmakao a da ga on nije u stanju slijediti.

Nije imao pojma kako je dospio do stepenica. Tu se donekle osvijestio. Međutim, u podnožju stepenica čekalo ga je nemilo iznenađenje u liku Toda Isaacs. Iza Toda sleglo se nekoliko njegovih bandita s puškama u rukama. Kad ih je Calhoon pogledao, puške su se podigle prema njemu.

— Zdravo — reče Isaacs.

Calhoon je stajao kao zaleđen. Unatoč tome, začudo nije osjećao strah.

Maloprijatniji bijes zamijenila je svojevrsna radost.

— Pamtim li dobro, Isaacs? — reče.

— Upravo tako — odvrati ridobradi. A onda se obratio stražaru pred sudom: — Hej, vojniče, da se nisi pomaknuo! Bilo bi mi žao da te pogodi neki zalutali metak. Ti, bijedniče, siđi ovamo dolje! — ove je riječi namijenio Calhoonu.

Calhoon je oklijevao tren-dva a zatim se spustio niz stepenice.

— Gdje je onaj crpi konjokradica? — Izdere se Isaacs.

— Henry Gannon mi je posvjedočio da je konj oduvijek bio Whittonovo vlasništvo. Zato sam ga ostavio na miru jer ga uz takva svjedoka nije bilo potrebno predati tebi i tebi sličnima.

— Meni sličnima? — Isaacsovo se lice smrači. — A što bi to trebalo značiti?

— Mnogo toga — mirno doda Calhoon.

— Tako dakle! Prekršio si obećanje i samim tim postao saučesnik konjokradice. — Na njegovu se licu čitao gnjev. — Dohvatite ga, momci!

Nije se dospio ni pomaknuti a već mu je Isaacs oteo revolver.

— A sada ćemo te povesti pred suca Weymoutha!

— Baš si pažljiv!

— Pаметан momak se uvijek osigura — cerekao se Isaacs.

— A što kažeš o dvije ruke naspram jedne?

Isaacs zastane i zagleda se u Calhoonovu desnicu omotanu kožnim povezcima.

— Ti nešto predlažeš?

— Možda bi se želio sa mnom obračunati upravo ovdje? Dakako, ukoliko se ne plašiš ostaviti revolver?

— Ma nemoj, na to ti smjeraš — zapanjio se Isaacs. — Misliš da se obračunamo šakama, to jest rukama? Ja zdrav a ti bogalj?

— Neka te to ne zabrinjava — podsmjehne mu se Calhoon.

— Uostalom, možda je to i najbolji način. Predviđao sam da ćeš se odupirati ali nisam ni slutio da ćeš sam srnuti u neprimlik. Sredit ćemo tu stvar, samo da prije nešto doviknem

stražaru... Hej, ti, tamo gore! Cuo si i sam. Ovaj bogalj izaziva na tučnjavu. — Isaacs preda Calhoonov revolver jednom od svojih ljudi a zatim otpaše svoj opasač. — Razmaknite se, momci — naredi — napravite mjesto! U redu, sakati, navali!

Sav onaj bijes koji se nakupio u Calhoonu u toku jutra sada je bio spreman da eksplodira. Gledao je Isaacsovo crveno lice i znao da će ga obilno obdariti svojom ljevicom. Zelio je da osjeti svaki udarac koji bude zadao ovom banditu. Jurnuo je na protivnika u isti tren kad i ovaj na njega.

Sudarili su se i okomili jedan na drugoga poput dva razjarena bika. Calhoon je desnicu koristio za blokiranje udaraca a ljevicom je bubnjao po Isaacsu. Ciljao je samo u protivnikovo lice i ubrzo se čulo krckanje nosne kosti. Pomahnitali Isaacs nije se klonio niskih udaraca, međutim, onako golem i dosta nepokretan uvijek bi iznova zaradio znažan pogodak u lice. Calhoon je jedva nekoliko puta dolazio do daha, jednom je čak posrnuo i pao uz stepenice pri čemu je zadobio podmukao udarac čizmom u lice. Ali, se idući već tren osovio na noge i opet uspio raskrvariti načeti Isaacsov nos. Teturajući od nesnosnih bolova, Isaacs zamahne i promaši, što omogućilo Calhoonu da ga munjevito tresne po ustima. Isaacs je sve više posrtao i njegovi su udarci sve češće pogađali u prazno. Jednom je zamahnuo čizmom ciljajući Calhoona u prepone, no ovaj se na vrijeme izmaknuo što je posebno razjarilo ridobradog i dalo mu snage da zada dva opasna i odmjerena udarca koja je Calhoon s mukom podnio.

Calhoon je i dalje čekao trenutak kad će se bandit otkriti. Uskoro se to i dogodilo. Isaacs je nasrnuo ne štiteći se i naletio pravo na oporu Calhoonovu šaku. Udarac u bradu presjekao mu je dah i Isaacs posrne. Kad se pokušao uhvatiti za njegove noge, Calhoon isturi koljeno i zada mu posljednji udarac. Dok se bandit previjao na podu, Calhoon se u iščekivanju povukao nekoliko koraka. U sebi je jedva svladavao želju da ga raspali čizmom.

Ali se ipak suzdržao. Poslije nekoliko minuta, Isaacs se osloni o jedno rame. Lice mu je bilo pretvoreno u bezličnu krvavu masu. Iako posve iznemogao, zaurlao je iz sveg glasa:

— Ed! Lacey! Šćepajte tog gada!

Calhoon poskoči, ali je bilo prekasno. Dvojica s puškama već su dospjela do njega. Podigao je desnu ruku i isti tren dobio udarac kundakom u glavu. Osjećao je kako mu klecaju koljena i našao se u prašini. Povukli su ga u stranu i osovili na noge. Tren zatim netko mu je vezao ruke na leđima. S naporom je otvorio oči i spazio Isaacs-a kako mu teturajući prilazi. Držao je za cijev Calhoonov revolver.

— A sada, ti prokleti bogalju, istjerat ću boga iz tebe! — zavikao je sije-vajući očima.

Calhoon se pokušao oteti ali su ga držali odviše čvrsto. Vidio je kako se drška revolvera spušta prema njemu... U jednom trenutku učini mu se u magnovenju da čuje iza leđa neki povik, međutim, taj je povik stigao prekasno. Teška drška revolvera tresnula je o njegovu glavu i on je izgubio svijest.

V

Postepeno je dolazio sebi. Razdirala ga je jaka bol, dok mu je nosnice dra-žio vonj medikamenata.

— Nema prijeloma ali još jedan ovakav udarac i loše bi se proveo — govorio je netko u njegovoj neposrednoj blizini. Calhoon s naporom otvori oči. — Polako, polako — reče nepoznati. — Ja sam liječnik. Na ponovni dodir vlažne vate, Calhoon se onesvijesti.

Kad je opet otvorio oči, bio je sam. Ugledao je nekakvo platno iznad glave i zaključio da se nalazi u šatoru. Kao iz daljine dopirali su poznati zvuci konjičkog logora i on umiren zaspi. Slijedeći put probudio se od nečijeg dodira.

— Gospodine Calhoon — zvao ga je neki ženski glas.

Otvorivši oči pogled mu se susretne s velikim zelenim očima djevojke iz hodnika suda. Pokušao se pokrenuti ali ga djevojka spriječi.

— Ne mičite se. Ja sam Evelyn Kill-raine. Ovdje su i vaši prijatelji.

— Moji prijatelji? — jedva prozbori Calhoon.

— Gospoda Whitton i Gannon. — Djevojka se uspravi i nestane iz njegova vidokruga. Pokuša se pridignuti ne bi li je ponovo ugledao ali mu se od toga napora sve zavrtilo u glavi. Ipak je tvrdoglavio ostao oslonjen o lakat.

— Loosh — začuje Gannonov glas — kako se osjećaš?

Vrtoglavica je popustila i on okrene glavu. Uz njegov krevet su stajali Elias i Henry a blizu njih i djevojka sa zelenim očima.

— Rekao bih da sam dobro — prošapće Calhoon i privuče noge da sjedne u postelji. Shvatio je da je u šatoru-bolnici i da je po svojoj prilici jedini bolesnik. — Samo, ne razumijem...

— Izgleda da si se opet sudario s Isaacsom — jetko ga prekine Gannon.

— Aha — muklo odvrati Calhoon. Ležao je potpuno odjeven. Jedino su mu skinuli čizme. Kroz otvor na šatoru dopiralo je nešto malo dnevne svjetlosti i on pretpostavi da se spušta večer.

— Kažu da si ga izvanredno obradio i to samo jednom jedinom rukom. Samo da se nisu umiješali oni njegovi volovi i svladali te. Bio bi te dokrajčio da se nije upleo kapetan Killraine. Uz njega je bila i ova dama.

Calhoon se upitno zagleda u djevojku. Kao da nije vjerovao svojim očima, tako lijepu djevojku, nikad nije vidio.

— Gospodine Calhoon, imali ste veliku sreću — progovori djevojka. — Brat i ja smo upravo bili krenuli na jahanje. Izišli smo iz suda u trenutku kad se onaj čovjek Isaacs pripremao da vas udari revolverom. I prije nego što je Isaacs uspio da vas iznova udari, Philip ga je zaustavio.

— Kako ga je zaustavio? — promrm-lja Calhoon.

— Phil je vrlo direktan — nasmiješi se djevojka. — Potegao je vlastiti revolver i zaprijetio Isaacsu.

Calhoon protrlja lice.

— Zahvalan sam kapetanu Killraineu a i vama, gospodice...

Djevojka se uozbilji.

— Phil ne spada u ljude koji bi dopustili da nekoga na smrt prebiju na ulici. Rastjerao je nasilnike a vas je dao dopremiti ovamo. Vojni liječnik vas je pregledao i kazao da će sve biti u redu. Dok ste bili u bunilu, spominjali ste gospodina Gannona i Phil je uputio glasnika na njegov ranč... Spominjali ste i Gordona Weymoutha.

Calhoon podigne glavu. — Što sam rekao u vezi s njim?

— Ništa — odvrati djevojka — što bi me nagnalo na pomisao da biste htjeli da se sudac Weymouth pobrine za vas. Budući da sam ja jedina čula što ste govorili, neću to ponavljati. Smatram da je to vaša osobna stvar.

Znači da je i pametna a ne samo lijepa, zaključio oduševljeno Calhoon.

— Dvostruko sam vam zahvalan — reče i nesigurno se osovi na noge.

— Gospoda Gannon i Whitton su odmah došli u logor. Kazali su da će preuzeti brigu o vama.

— Loosh — prozbori Gannon — bit će najbolje da s nama pođeš natrag na ranč. Ma što dalje naumio, potrebno ti je nekoliko dana oporavka. A, kao što si se i sam uvjerio, Double Oaks nije za to idealno mjesto.

— Imaš pravo — složi se Calhoon. Sada se svega prisjetio. Gordon je u Washingtonu i on mora izmijeniti plan. A trenutno je suviše iscrpljen, umoran — Henry, hvala ti. — Osvrne se unaokolo. — Gdje su mi čizme?

— Evo ih — reče djevojka i pruži mu ih.

Još uvijek prilično ošamućen, Calhoon sjedne na rub postelje. Nikako mu nije polazilo za rukom da se hitro obuje, pa stade psovati u sebi svjestan da ga djevojka promatra. Trenutak zatim začuje njezin glas:

— Dopustite da vam pomognem!

Prije nego se dospio usprotiviti, ona mu je već pomagala. Mogao je osjetiti toplinu njena tijela, nježan miris njena rublja. Čizme su bile navučene i djevojka ustane zabacujući nestašni čuperak kose s čela.

— Evo, gotovo je!

— Još jednom, mnogo hvala — reče Calhoon. Htjede još nešto kazati, međutim, u šator uđe Philip Killraine i on zanijem.

— Kao što vidim, bolje vam je — srdačno će kapetan.

— Spremamo se za polazak — dobaci Henry Gannon.

— Polako, prijani. Prije bismo trebali neke stvari rasčistiti — službeno saopći Killraine. — Došli ste u grad tražeći Gordona Weymoutha. Kako njega niste zatekli, upuštate se u tučnjavu s Todom Isaacsom i to na samim vratima suda, štoviše vi ga izazivate. Zatim ste ga pretukli i đavo bi vas bio odnio da se ja nisam pravovremeno umiješao. Podigli ste dosta prašine za tako kratko vrijeme. Dopustite, meni je vaše ponašanje u Double Oaksu prilično neshvatljivo. Htio bih doznati nešto o vama. — Pogled mu se spusti na Calhoonove sive vojničke hlače. — Budite ljubazni, gospodine Calhoon, pa mi recite u kojoj ste jedinici služili?

— Kapetan Calhoon — ote se Calhoonu. A onda spoznavši što je rekao nadoveže: — Black Horse, Južna Karolina.

— Pazi, pazi — promrmlja Killraine. — Znači susretali smo se na bojnopolju, U toj sam bitki izgubio podosta dobrih boraca, kapetane.

— Žao mi je — odvrati umorno Calhoon. — Rekao bih da smo bili podjednaki u tom okršaju.

Killraine se malo opusti.

— Da, imate pravo. Ali to je prošlost. Vjerojatno vam je poznato da odgovornost za red i mir u ovom okrugu počiva na meni. Vi ste tražili Gordona Weymoutha? Nužno je da mi povjerite zbog čega ste ga tražili. Dakle?

Calhoon duboko uzdahne.

— To je osobna stvar.

— Ali ja želim odgovor. Kad ovamo stiže bivši oficir Konfederacije i to naoružan i traži bivšeg oficira Unije, tada ja moram znati njegove namjere.

— A ja sam vam rekao da je razlog osoban — otrese se Calhoon.

— Phil — započe Evelyn, međutim, brat joj mahne da šuti.

— Pa, kapetane, ja vas ne mogu prisiliti da odgovorite — reče Killraine. — Nekako imam osjećaj da bi za ljubav mira i reda u ovom okrugu bilo najbolje da odete odavde i to po mogućnosti odmah! Spreman sam da vam dodi-

jelim pratinju, ili ako vam je po volji možemo vas sanitetskim kolima prebaciti do granice. To je kako za vaše tako i za dobro svih ostalih. Osmramotili ste Isaacs a on nije čovjek koji će to zaboraviti. I stoga, ukoliko ovdje namate nikakva zakonita posla, zahtijevam da napustite ovaj teritorij.

— Zar ga mislite protjerati? — zapita ljutito Henry.

— To je za njega najbolje, a i za ostale, kao što rekoh. Liječnik kaže da je sposoban putovati i ja želim da što prije otputuje.

— Phil, to nije pravedno! — poviče Evelyn.

— Na meni je da to prosudim — odvrati joj brat, pa onda nastavi blažim tonom: — Ev, poznato ti je da je ovaj grad i cijeli ovaj okrug jedno veliko bure baruta. A nešto mi govori da je ovaj čovjek iskra koja bi ga mogla potplatiti... Ako ovdje nema nikakva posla, zahtijevam da ode. I bez njega imam dovoljno nevolja s Weymouthom i Isaacsom.

— Ali, on ovdje IMA posla, i te kakva posla — prvi put progovori Elias Whitton.

I Calhoon i Killraine ga pogledaju. Crnac istupi naprijed.

— On je ovdje s punim pravom. On posjeduje trećinu našeg ranča »Bravo«.

Henry Gannon s odobravanjem pogleda Eliasa.

— Da, zaista je tako. Ne možete ga protjerati. On je jedan od suvlasnika.

— Suvlasnik čega? — zbunjeno će Killraine.

— Žiga za stoku koji smo prijavili Elias i ja. I on je u tom poslu s jednom trećinom interesa. I budući da ima nekoliko stotina grla stoke koja nosi taj žig, on je suvlasnik, posjeduje vrijednosno dobro i ne možete zahtijevati da ode s ovog područja.

Killraine zatrese glavom.

— Morate mi to i dokazati.

— Pričekajte koju minutu — reče Gannon i iz džepa izvadi notes i olovku. Svi su ga promatrali dok je pisao. Kad je završio, doda knjižicu Whittonu. — Potpiši — reče mu.

I dalje je vladala tišina.

Elias se s lakoćom potpisao pa dodao notes Calhoonu. — Napiši svoje ime na dnu.

Calhoon je čitao: »Ovim se potvrđuje da je jedna trećina grla koja nose žig RB, što znači ranč »Bravo«, predana Luciusu Calhoonu za primljenu protuvrijednost«. Slijedili su potpisi Gannona i Whittona i mala strelica gdje je trebao staviti svoje ime.

Calhoon obori pogled.

— Ne mogu...

— Samo ti potpiši, a razgovarat ćemo poslije — prekine ga Henry. — Kapetane Killraine, vi ste nam svjedok.

Lucius Calhoon je još uvijek oklijevao. On nije htio dio ranča »Bravo«, iako ga je duboko ganula njihova ponuda. On je imao svoj zadatak: obračun s Gordonom Weymouthom... Nezgoda je bila jedino u tome što se Gordon nalazio u Washingtonu... Da ga prati nije dolazilo u obzir, za to nije imao sredstava... I tada mu sin! Pa, naravno, pomisli Calhoon, Weymouth će se ovamo vratiti prije ili poslije. A kad se pojavi, on će biti spreman...

Donijevši odluku, Calhoon se lati olovke i potpiše. Sa smiješkom na usnama preda notes Killraineu.

— C-a-l-h-o-o-n — sricao je Killraine. — Bio sam uvjeren da se to u Karolini piše s — u.

— Ali ja sada nisam u Južnoj Karolini. U Teksasu sam. A ukoliko mi se ovdje nešto dogodi, drago bi mi bilo da izvjesni ljudi tamo u mom kraju nemaju pojma tko je bio taj Calhoon — mirno objasni Lucius.

Killraine nevoljko vrati notes Gannonu.

— U redu, nadmudrili ste me. Svejedno...

Prije nego što je uspio nastaviti, uplete se Whitton.

— Vas pored ostalog zanima zbog čega se Calhoon zakačio s Isaacsom? Ja ću vam to reći. — I on ispričavi ovdje što mu se dan ranije dogodilo. — Da nije bilo ovog čovjeka, ja bih sada visio na drvetu i plašio vrane.

— Neka sam proklet! — uzvikne Killraine. — Isaacs te htio linčovati?

— Da, da bi se dočepao mog konja. I to bi mu uspjelo da nje bilo Luciusa Calhoona.

— Phil — javi se djevojka.

— Čekaj malo — zaustavi je brat. Trljao je bradu i tada, kao da se nečemu dosjetio, ustane. — Bit će najbolje da svi pođete sa mnom u moj ured.

* * *

Ured kapetana Killrainea u zgradi suda bio je jednostavno namješten, tek nekoliko stolica i radni stol. Jedinici ukrasi bile su zastave obješene o zid: američka i stijeg njegove jedinice. Ponudivši prisutne da se smjeste, počeo je šetati čupkajući brkove.

— Da, da — prekine šutnju Killraine — moglo bi se to tako učiniti — reče kao da je govorio samom sebi. — Gospodine Whitton! — gotovo povikavši obrati se crncu.

Elias se uspravi na stolici.

Killraine se smjesti iza svog stola i uzevši pero u ruke zapita:

— Ako sam vas dobro razumio, Isaacs vas je pokušao ubiti? A pri tome su mu pomagala trojica njegovih ljudi? Je li tako?

— Točno tako, gospodine — odgovori Elias.

— Da li biste mogli prepoznati tu trojicu? — ispitivao je dalje Killraine.

— Bili su to Ed Bodie, Sam Bickett i... čekajte da se prisjetim... Will Tolliver.

— Dobro — reče Killraine. — U tom slučaju vi možda imate namjeru podnijeti tužbu vojnim vlastima, to jest meni, protiv te gospode zbog pokušaja ubojstva?

— Oh! — uzdahne Elias.

— Ako podnesete tužbu, uhapsit ću ih i cijeli predmet proslijediti na postupak generalu Sheridanu u New Orleansu i pukovniku Grangeru u Galvestonu.

— I vi biste to zbog mene? — zabezeknuo se Elias. — Njih biste pohapsili?

— Da, lišio bih ih slobode. — Killraineov glas je zvonko odjekivao prostorijom. — S obzirom na to da vam možda nisu poznate moje dužnosti, ja ću ih nabrojiti: moram održavati mir u ovom okrugu, izvršavati naloge federalnog predstavnika za financije, surađivati sa civilnim vlastima koliko god je to moguće a iznad svega moja je dužnost da jamčim život i slobodu osobama poput vas, ukratko moram spriječiti zadrte protivnika Crnaca da

iskale svoj bijes. Vi ste u ovom trenu gospodine Whitton najčistiji od sve trojice. Kapetan Calhoon i gospodin Gannon borili su se protiv Republike i njihov legalni status još uvijek nije jasan, bez obzira na bilo kakvu zakletvu. Bit ću krajnje iskren... U održavanju i provođenju svojih zaduženja ovdje sam naišao i stalno dan-danas nailazim na mnoštvo smetnji i zapreka. Moram održavati mir i red i ja ću to učiniti, iako sam prilično usamljen u svojim nastojanjima. Isaacs i njegovi »sljedbenici« stvaraju mi neviđene poteškoće. Možda vam je poznato da ja i sudac Weymouth nemamo ista gledišta u nekim stvarima... u mnogim stvarima...

— Svi znamo da je osnovna njegova namjera da prigrabi što više može — zagalami Gannon.

— Ja to neću ni poreći ni priznati — nastavi Killraine. — Kazat ću vam ovo: ja se nisam borio u ratu da bih sada bio igračka u rukama političara kojima je jedina namjera da što lakše i što prije napune svoje džepove. Oduvijek sam živio u nadi da će nestati jaz između naših zemalja i da će se države Konfederacije možda ipak jednog dana dragovoljno pripojiti Uniji. Međutim, evo me ovdje s nešto vojske, ali tu je i Isaacs sa svojom privatnom vojskom. Bilo bi mnogo više reda i mira kad bi se Tod Isaacs i ona trojica njegovih vođa na neko vrijeme povukli iz igre. Ako vi, gospodine Whitton, podnesete tužbu, to će se i dogoditi, ja ću se osobno pobrinuti za to. Moja mi ovlaštenja to omogućavaju bez ikakvih viših naredbi.

— I Weymouth ih ne bi mogao osloboditi? — zapita Whitton.

— Ne, sve dok ne dođe do suđenja ili možda drukčije naredbe generala Sheridana.

— Oh, — prošapće Gannon. — To bi nam skinulo Isaacsu s vrata za... koliko dugo?

— Najmanje nekoliko tjedana — odvrati Killraine.

— A Weymouth će eksplodirati kao bure baruta! — veselo uzvikne Gannon.

— Ta stvar je izvan ovlaštenja suca Weymoutha. Onda, gospodine Whitton, što ste odlučili? — zapita Killraine.

— Ako nam to skida Isaacs a s vrata, samo mi pokažite gdje moram potpisati — čvrstim glasom će Whitton.

— Papiri će biti gotovi za nekoliko minuta. Sestro — obrati se Killraine Evelyn — hoćeš li sjesti za moj stol i zapisati ono što ću ti izdiktirati?

Evelyn Killraine se podigne smiješeći se. — Ništa me više od toga ne veseli!

...

Elias odloži pero.

— Evo. Je li to sve, kapetane?

— Jest. — Killraine uzme papire i sa zadovoljstvom se zagleda u njih. — Ovo će nevjerovatno pojednostaviti moj posao. Hvala vam, gospodine Whitton.

— Kad namjeravate uhvatiti Isaacs-a? — zapita Elias.

— Odmah ću izdati potrebne naloge.

— Kapetane — podigne se i Gannon — zahvaljujem vam...

— Poštedite me vaše zahvalnosti. Ovo nisam učinio ni zbog vas, ni zbog Calhoona a isto tako ni zbog toga da bih sebi olakšao posao. Ovo sve je u potpunoj suglasnosti s mojim odredbama koje uvjeravam vas, gospodo, namjeravam provoditi i dalje pošteno i s punom odgovornošću.

Lucius Calhoon, koji je sve vrijeme sjedio ne skidajući pogled s Killrainea, bio je ispunjen divljenjem osjećajući da je mali kapetan čovjek od riječi. Pričekao je koji trenutak a tada i on ustane. Za ovih petnaestak minuta koliko su proveli u kapetanovu uredu, Calhoon je razmišljao. Proučavao je Killrainea i razmišljao o ranču »Bravo« i njegovom značenju. Gordon Weymouth je bio izvan njegovog domašaja ali mu je otac Joshua Weymouth bio ovdje. I, mislio je Calhoon, ako dovoljno jako povrijedi oca, sin će se morati vratiti!

Sada je otkrio na koji bi to način mogao izvesti. Potpisani dokument osiguravao mu je trećinu interesa ranča »Bravo« i dobro je da je to prihvatio. Sjetio se strategije konjice: prvo upoznaj okolicu a tada udri po neprijatelju!

— Još samo jedna sitnica, kapetane — reče Calhoon.

— Izvolite? — obrati mu se Killraine.

— Ovdje prisutni gospodin Whitton već je bio izložen opasnosti za život i to dok je obavljao svoj svakodnevni posao. Iako će se Isaacs i ostali naći u zatvoru, njegov će život i dalje biti izložen opasnostima. I zato gospodin Whitton kao punopravni građanin Sjedinjenih Američkih Država traži zaštitu američke vojske.

Nekoliko trenutaka u sobi je vlada-la mrtva tišina.

— Pa o tome smo baš i govorili — reče Killraine.

— Ne na onakav način koji mu je potreban — nastavi Calhoon. — Ono što je njemu potrebno je slijedeće: zaštita u vidu nekog vojnika koji će ga pratiti i štititi, dok se brine o svom ranču.

— Mislite na naoružanu pratnju izvan grada? — zapita začuđeno Killraine. — Slažem se, nije to tako besmislena ideja.

— Riječ je o pratnji u gradu dok ne završimo neke poslove ali isto tako i o nadzoru izvan grada koji će omogućiti gospodinu Whittonu da očuva svoj život i imovinu i to na neograničeno vrijeme — završi Calhoon.

— Kapetane Calhoon — počeo Killraine rumen do korijena kose — što vi...

— Elias Whitton jedan je od suvlasnika ranča »Bravo« — prekine Calhoon Killrainea. — Upravo okuplja stoku koju namjerava odvesti na prodaju. Kako sam obaviješten, ovdje u ovom okrugu postoje izvjesni ljudi koje se neće ustručavati da upotrijebe silu da ga spriječe. I stoga se čini razumnim da Whitton kao slobodni građanin i poslovni čovjek dobije zaštitu od nekoliko vojnika koji će bdjeti nad njim i njegovom stokom. Ne treba ih biti mnogo, dovoljna su dvojica ili trojica. Ukoliko netko pokuša bilo što protiv gospodina Whittona ili vaših vojnika, automatski podliježe pod vašu nadležnost.

Killraine je otvarao i zatvarao usta kao riba na suhom. Onda se najednom sabrao i čak nasmiješio.

— Oh, sada razumijem, kapetane. Vi smatrate da se gospodin Whitton može iskoristiti za...

— Recimo da vas ovo moli sam gospodin Whitton. Na vama je da odlučite da li vam ovlaštenja dopuštaju da mu izađete u susret.

Calhoon se okrene.

— Elias?

Whitton koji je shvatio na što cilja Calhoon, široko se osmjehne.

— Pa dal Kapetane Killraine, čak ako i smjestite Isaacsu u buturu ostal će vani još uvijek dosta njegovih »sljedbenika«! Ali čak ni oni se neće smjeti suprotstaviti vojsci. Ako želite mir, dajte nam nekoliko vojnika iz konjice da nam čuvaju stado... ovaj... to jest... da čuvaju mene i moju imovinu. Da, ja to izričito zahtijevam.

Killraine stade nervozno sukati brk.

Djevojka ga potapša po ramenu.

— Phil, zar ne vidiš da su te skuhalili? A ti ne možeš odbiti gospodina Whittona kad su ga već jednom kanili ubiti.

Kapetan je i dalje šutio. Promatrao ih je svu trojicu bezizražajna lica. Konačno se njegov pogled zaustavio na Eliasu.

— Gospodine Whitton, smatrate li zaista da je vaš život u ozbiljnoj opasnosti?

Elias je bio oličenje sušte ozbiljnosti.

— Svakako. Namjeravamo skupiti što više stoke možemo a Waymouthu se to nimalo ne sviđa jer će mu izmaći iz šaka besplatni plijen. S Isaacsom ili bez njega ima dovoljno ljudi koji mogu natjetirati stoku u stampedo, postaviti nam zasjede i na kraju nas pobiti. To će nam se neizostavno dogoditi. ukoliko nam ne osigurate pratnju. Ne mislite valjda da će sjediti skrštenih ruku dok je Isaacs u zatvoru? A znate i sami kakav je njihov odnos prema Henryju Gannonu. Ne bude li vaša zaštita spremna na sve, okomit će se na nas svim silama. I što će se zbiti? Ili će oni pobiti nas, što je najvjerojatnije, ili ćemo mi pobiti njih...

Killraine podigne glavu odlučna izražaja lica.

— U redu. Zaštita vam je zajamčena. Dodijelit ću vam tri vojnika s naredbom da štite samo gospodina Whittona, samo Whittona i njegovu imovinu. Naredba će, važi, tjedan dana a nakon toga ću ocijeniti da li ću povući

stražu ili je ostaviti. Pobrinit ću se da svakome u Double Oaksu bude potpuno jasno da je napad na vas ujedno i napad na vojsku SAD. — Nakon ovih riječi, kapetan se obrati Calhoonu. — Što se vas tiče, ja nisam smetnuo s uma što vas je dovelo u zgradu suda. I sve dok mi ne kažete pravi razlog vašeg posjeta, pripazite se. Calhoon, vi ste pametni, ali pazite da zbog vašeg posjeda ne postanete prepametni. Ako poremetite mir, postupat ću s vama kao i s Isaacsom, možda čak i oštrije.

Kako Calhoon nije ništa odgovorio, Killraine nastavi:

— Izdat ću nalog za pratnju. Budite bez brige, stići će kroz petnaest minuta, u međuvremenu... Evelyn, počelo se smrkavati. Mislim da bi bilo najbolje da pođeš kući. Ne volim da ideš po mraku ulicama.

Djevojka krene.

— Dobro, Phil. Piredit ću večeru. Gospodo Gannon, Whitton, kapetane Calhoon — njen se pogled susretne s Calhoonovim i ona zastane — želim vam svaku sreću. Laku noć!

Još uvijek gledajući u Calhoona, djevojka se zaustavi kod vrata zatim se okrene i pođe.

— Vas trojica pričekajte me ovdje dok izdam naredjenja svom posilnom — reče Killraine pa i on izađe iz sobe.

— Neka sam proklet — uzvikne Gannon kad ostadoše sami. — Loosh, ti si kolosalan... — U njegovom glasu bilo je divljenja.

— Ne spominji to — mrgodno će Calhoon. — Henry, poslušaj me! Kako se u ovoj državi prijavljuje stoka?

— Jednostavno pođeš u onaj ured preko puta hodnika i navedeš što sve posjeduješ.

— Zar se ne plaća neka taksa?

— Ne, ništa. Ne stoji te ni centa. To može svatko učiniti, dakako ako je punoljetan. Loosh, zbog čega te to zanima?

— Zato jer uz zaštitu Killraineovih vojnika možemo večeras unajmiti potreban broj jahača.

Henry se snuždi.

— Unajmiti? Loosh pa ja sam ti rekao...

— Znam što si mi rekao. — Calhoon je govorio brzo, kako bi kazao sve što ima prije nego se Killraine vrati. —

Vidio sam da nas toliko mnogo besposlenih ljudi u Double Oaksu, koji čekaju da im netko ponudi posao ...

— A plaća?

— O kolikoj se plaći radi? — zapita Loosh.

— Pitanje dogovora. Od četvrt dolara na dan pa na više.

— Zar jedna krava ne vrijedi četvrticu?

Gannon i Whitton se u čudu pogledaju.

— Morate shvatiti da nas trojica ne možemo sve obaviti sami — produži objašnjavati Calhoon. — Ne možemo sami u tri mjeseca skupiti dvije tisuće grla. Moramo imati pomagače. Odgovorite mi, koliko vrijedi jedna krava?

— Rekao sam ti da ne vrijedi mnogo ...

— Henry — strpljivo će Calhoon — ti razmišljaš kao čovjek koji već posjeduje tisuće goveda. Pokušaj razmišljati kao siromah koji nema ni jednu jedinu kravu, koji nema ništa na ovom svijetu.

— Čekaj tren — umiješa se Elias — čini mi se da razumijem ...

— Eto, u tome je stvar — reče Calhoon. — Koliko ih samo ima bez igdje lčega u Double Oaksu? Neka, na primjer, svaki prijavi svoj žig na svoje ime, i za svaku kravu koju uhvati za ranč »Bravo« smije uhvatiti jednu za sebe. Ako u jedan dan uhvati četiri krave, dvije su u njegovu stadu. Ako dvadesetorica pristanu na te uvjete, bit će to četrdeset grla dnevno, a do isteka roka od devedeset dana možemo imati tri tisuće goveda za ranč a svaki jahač imat će svoje vlastito stado s oko dvije stotine grla. A s takvim izgledima za budućnost svaki od tih besposličara borit će se protiv samog vruga a kamoli ne protiv Weymoutha. Pored ostalog takvi će momci raditi do iznemoglosti.

Kad je Calhoon završio, nasta muk u sobi.

— Henry, to je fantastično ... — počeo Whitton nakon nekoliko minuta.

Ali Gannon mu ne da da nastavi.

— Neka sam proklet ... Loosh, ti si genijalan ...

— Misliš da ćemo uspjeti?

— Uspjeti? — Henry je živnuo. — Pa naravno da ćemo uspjeti! Jedino što

moramo poduzeti jest da krenemo od bara do bara i pronesemo glas o tome, a u prilog će nam ići pratnja, što će značiti da možemo raditi u miru ... — Odjednom Henry prasne u grohotan smijeh. — Oh, do đavola, kako je to sve jednostavno kad čovjek sluša Calhoona! Kako se već ranije sam nisam dosjetio tako nečem? S dvadeset, trideset jahača možemo pročešljati cijelo područje i lako podnijeti sve što Weymouth može izmisliti protiv nas! Mi ćemo lijepo sve pokupiti a njemu neka ostane šikara! Dok on shvati šta se događa, mi ćemo već biti na putu k našoj obećanoj zemlji! Loosh — tiše će Henry ispruživši svoju lijevicu — dobro nam došao na ranč »Bravo«!

Calhoon mu stisne ispruženu ruku ali dok je to činio osjećao se pomalo krivim. Ranč »Bravo« bio je san Henryja Gannona i ako je Gannon mislio da on s njim dijeli njegov san, prevario se. Njegov san je bio drukčiji, ali uz pomoć Henryja možda se i on ostvari.

VI

Lucius je bio završio obilazak i približavao se čistini, gdje su Henry, Elias i šestorica mladih Teksašana otpočinjali žigosati netom ulovljena grla. Po vanjskom izgledu nije se razlikovao od ostalih jer je sada i on bio odjeven za ovaj grmoliki teren: flanelska košulja, kožna jakna, kožni štitnici na nogavicama. Dobio je te stvari od Henryja a pripadale su njegovom poginulom bratu. Baš je pomislio kako je tko zna po koji put pokriven odjećom mrtva čovjeka kad ugleda kako mu Henry hita u susret.

— Još pet grla za ranč »Bravo«! — poviče Henry. — Kako je? Nigdje nikoga?

— Za sada — odvrati Colhoon.

— Dobro — zadovoljno je kimnuo Henry. Izvadio je iz džepa maleni notes i olovku i nešto zapisao. — Još pet grla više. Tek što su minule tri sedmiце a mi već imamo blizu šest stotina za ranč »Bravo«. S onim što smo Elias i ja sami uhvatili, to je polovica planiranog broja. Mislim da smo gotovi s

ovim krajem. Sutra bismo se mogli prebaciti do guštare Old Stump i tamo započeti sa skupljanjem.

— U redu — složi se Calhoon — samo nastavite s poslom. Ja ću vas pokrивati.

— Aha — reče Henry — drži oči širom otvorene. I za boga miloga, Loosh, nemoj dok štitiš naša leđa zaboraviti na vlastita!

Calhoon se nasmiješi i okrene svog morgana pa se zaputi na svoje redovno izviđanje.

...

Tri tjedna, pomisli Calhoon dok je lagano odmicao, a koliko se toga dogodilo? U ta tri tjedna bio je svjedok ostvarivanja jednog divnog sna. Ipak, nije mogao a da ne osjeti barem trunak ponosa što je i on u tome sudjelovao.

Prisjetio se one večeri u Double Oaksu kad se kapetan Killraine vratio sa tri vojnika.

— Vaša je dužnost — rekao im je — da zaštitite ovdje prisutnog gospodina Whittona, da ga pratite gdje god on krenuo i da čuvate njegovu imovinu. Ispunit ćete bilo kakvu njegovu molbu, ako je u skladu sa zakonom. Ako budete napadnuti, dužnost vam je da uzvratite vatru. Sutra ujutro bit će vam na Gannonov ranč dostavljen sav potreban provijant i bit ćete smijenjeni ili ponovno opskrbljeni istom za tje dan dana. Jasno?

Nijedan se od vojnika nije naročito obradovao tom zadatku, ali naredba pretpostavljenog izvršava se bez pogo vora i momci su salutirali u znak suglasnosti.

— Gospodo — okrenuo se zatim Killraine njima trojici — želim vam uspješan dan. Naredba za hapšenje Isaacs a i ostale trojice njegovih prijatelja već je izdana. Dopustite da vas prije nego što se rastanemo na nešto upozorim... Ja sam vam ponudio zaštitu protiv nasilja, ali vas upozoravam da se vi osobno klonite izazivanja i zapodjevanja kavg. jer će u tom slučaju vaša pratnja biti ne samo povučena nego ću vas po njoj dati uhapsiti i to puno brže nego sam to učinio s Isaacsom. Jesam li bio dovoljno jasan?

— Vrlo — nasmijao se Calhoon.

— Onda do viđenja — pozdravio ih je Killraine i izgubio se u hodniku suda.

— Podimo — pozvao je Whitton vojnike. — Danas imamo nekog posla po gradu pa će biti dobro da se ne odvajate od nas.

Već je bio mrak kad su stupili na ulicu.

— Loosh — obratio se Gannon Calhoonu — čini mi se da si u onoj gužvi ostao bez revolvera. Uzmi za sada jedan od mojih.

Calhoon je samo kimnuo i nabio revolver u navlaku. Kad su svi uzjahali, Gannon je kazao:

— Gospodo, krenimo u potragu za našom kaubojskom družinom.

Ljudi na ulici su ih začuđeno promatrali. Nikako nisu uspijevali odgonetnuti koga to vodi jedan a prate dva vojnika. Vidjeli su jednog Crnca, nekog nepoznatog čovjeka u uniformi Konfederacije s povezom na glavi i tek poneko od prolaznika je u tami prepoznao Henryja Gannona.

Calhoon se osmjehivao u sebi: ako ih je i Joshua Weymouth negdje izdaleka zamijetio, sigurno se zabrinuo.

Henry Gannon se zaustavio ispred prvog saluna.

— Loosh, Elias, i vi, vojnici, budite oprezni — rekao im je a zatim se popeo uz onih nekoliko stepenica. Svuda unaokolo bilo je puno dokonog svijeta. Činilo se da Henry poznaje većinu ljudi, jer ih je pozdravljao i oslovljavao po imenu, a oni su mu prijateljski odvrćali. Kad su se okupili oko njega, ostao je nepomičan koji tren mjerkajući ih sumnjičavo a zatim je progovorio jakim glasom:

— U redu, nikogovići! Sjedili ste na svojim stražnjicama dovoljno dugo! Potrebni su mi goniči i to mnogo njih, koliko god ih mogu nabaviti i iako vam ne mogu platiti u gotovom, kunem se bogom da ću vas podići na noge i pomoći vam da postanete vlastiti gospodari!

To je privuklo svačiju pažnju u salunu pa se gomila oko Henryja silno povećala.

— Henry — zapita jedan — o čemu to zapravo govoriš?

— Govorim o ranču »Bravo«! Pričam vam o zemlji koja se prostire preko

rijeke Pecos, koja je pokrivena sočnom travom, gdje nema nijednog grma koji bi vam zadao muke, ni jednog Jenkija koji bi vas gledao s prezirom, a govorim vam i o onim rudarima iz Kolorada koji su spremni svako me napuniti šake čistim zlatom i to samo za jedan jedini pogled na teksaške krave! Tamo na mom ranču ima preko pet tisuća podivljalih goveda a meni je potrebno barem dvije tisuće grla s mojim žigom! Svatko tko želi raditi dobija slijedeće: za svako grlo koje uhvati za ranč »Bravo« dobija jedno koje može žigosati svojim znakom! I ako za dvadeset dana gonjenja svatko od vas koji krene sa mnom ne bude imao svoje stado s više od stotinu grla, tada je pravi nesposobnjaković!

Svima su zasjale oči. Padala su pitanja sa svih strana.

Henry je strpljivo odgovarao. Napominjao je:

— Sve što morate učiniti jest da sutra izjutra odete u sud i prijavite svoj žig... Isaacs? On nas stanovito vrijeme neće ometati. Zar ne vidite da ćemo raditi pod zaštitom vojnika? To naravno ne znači da se možda nećete boriti ali k vragu, borili ste se i prije!

Meka je bila bačena i neki su ozbiljno zagrizli. Sumnjičaviji sa pogledavali u Eliasa i netko od njih se osmjelio da zapita kakva je uloga Crnca u svesmu tome. Henry je otvoreno odgovorio:

— Ovo svi morate razumjeti i zapamtiti! Elias sudjeluje u cijelom poslu potpuno ravnopravno kao ja, i ovdje prisutni Loosh Calhoon iz Južne Karoline. Bez Eliasa Whittona nema ni gonjenja, ni travnatih pašnjaka, ni ranča »Bravo«! I zato kad on izda neku zapovijed, imate je izvršiti bez gundanja! Ne želite li raditi pod takvim uvjetima, ne želite li svoje stado i novi život, već biste radije prosjedili ljetne dane pred salunom... činite kako hoćete, to je vaša stvar. Upravo Elias će nas odvesti do novih rančeva, Elias će biti taj koji će se nagoditi s Komančima. Bez njega ne bismo mogli opstojati ni mi, ni vi. Ja sam, kao što je poznato, jahao s Hoodom poput većine vas ali vam mogu slobodno reći da

sam podjednako ponosan na prijateljstvo i ortaštvo s Eliasom. Što se mene tiče, prošlost je mrtva. Zanima me jedino budućnost, ono što ću stvoriti, što ću jednog dana namrijeti svojoj djeci i ljudima koji će sa zahvalnošću reći: »To je izgradio Henry Gannon!«. Da bih sve to postigao, želim raditi s ljudima koji misle isto kao ja i koji će se udružiti i da đavolom da bi se izvukli iz bijede. A oni koji se s time ne slažu, neka idu do vraga!

Unatoč primamljivoj ponudi, prisutni se nikako nisu mogli tako lako otarasiti dugogodišnjih predrasuda. Calhoon je to znao, i sam ih je imao, i stoga nije bio iznenađen kad je većina pljunula na zemlju i udaljila se od Henryja. Pa ipak... trećina ih je stajala zamišljena, neodlučna, pokolebana.

— Vi znate gdje je moj ranč — završio je Henry. — Svatko tko kani sam započeti svoj posao, neka sutra prijavi svoj žig i bude na mom ranču do podneva. Život vam neće biti lak, doručkovat ćete, ručati i večerati govedinu i vođu i dugo neće u džepu biti ni novčića, ali ćete posjedovati vlastito stado!

Nitko nije prozborio ni slova. Gannon je odmjerio svakoga posebno.

— Razmislite i sutra o podne budite na mom ranču — ponavljao je Henry.

I tako su išli od saluna do saluna. Reagiranja ljudi su bila gotovo ista tako da je Elias u jednom trenutku rekao:

— Kao da sam neka crkotina koja će zasmraditi cijeli taj naš prokleti posao...

— Doći će oni — tješio ga je Henry. — Ništa ne brini. Naravno da neće doći svi, već samo gladni i pametni. Pristupit će nam i sastavit ćemo svoju družinu. — Nasmiješio se i lupnuo Crnca po leđima. — Nisi to ti u pitanju nego uniforme Jenkija!

Onda se Henry popeo na konja, rekavši:

— Bili smo svuda osim u »Teksaškoj zastavi«, a ja sumnjam da ijedan od Isaacovih ljudi bio voljan da nam se pridruži. Bit će najbolje da pođemo kući. Imali smo zaista naporan dan.

Nisu odmakli ni desetak metara kad ih Whitton zaustavi.

— Stanite! Pogledajte tamo! — poka-
ziva je prema salunu »Teksaska za-
stava«.

Uto ih je prenuo ljutit povik:

— Gannon!

Calhoon se ispravio u sedlu i spazio visoku pojavu pred salunom. Muškarac se spustio niz stepenice i okrenuo prema njima. Bilo je nešto poznato u njegovim kretnjama i Calhoon je odmah prepoznao neznanca. Mašio se za revolver.

Tračak svjetla iz saluna obasjao je na tren lice muškarca. Nevjerojatno koliko su bili slični otac i sin, Joshua i Gordon Weymouth. Calhoonu se pričinilo da iznova podnosi sve one bolove kojima je bio izložen kad su mu amputirali šaku.

Joshua Weymouth je promatrao Calhoona kad da želi zapamtiti njegov lik a zatim se okrenuo Eliasu.

— Gospodine Whitton — rekao je pri-
vidno mirnim glasom — želio bih raz-
govarati s vama.

— Bit će mi drago, suče — odvratio je Whitton. — Slobodno recite što želite od mene.

— Razgovarao bih s vama nasamo.

— Ovi su ljudi moji poslovni partne-
ri. Sve što želite reći, možete mi saop-
ćiti pred njima. Nego, možda niste još
upoznali Loosha Calhoo? Loosh,
upoznaj se sa sucem Weymouthom!

— Već sam čuo za Calhoona — nera-
spoloženo će sudac. — On je taj koji
se potukao s Isaacsom... Uostalom, to
me upće ne zanima. Moram s vama
razgovarati o drugim stvarima i zato
tražim da mi posvetite nešto vremena.

Elias se nasmiješi. — Recite!

Weymouth se namrštio. — U redu!
Gospodine Whitton, upali ste u pogreš-
no društvo. Ne mogu shvatiti kako
čovjek poput vas može pristati da ga
izrabljuju dvojica ovakvih. Zar ne
shvaćate da su se ta dvojica borila da
vas i vama slične i dalje zadrže u
ropstvu?

— Nitko mene nije držao u ropstvu —
otpovrne Elias mirne — ja sam se sam
oslobodio i to već davno.

— Ovi ljudi su vaši iskonski neprija-
telji, oni vas izrabljuju. A to isto čini,
žao mi je da to moram kazati, i kape-
tan Killraine i to zato da bi pokazao
svoju netrpeljivost prema meni.

— Suče, niste potpuno jasni?

— Zakleli ste se i optužili Isaacs a i
trojicu drugih građana. Gannon vas je
iskoristio i zatražio oružanu vojnu
pratnju da bi sačuvao vlastitu kožu. A
što vi mislite da ćete izvući iz svega
toga? Zašto da se čovjek vašeg karak-
tera petlja s ljudima poput ove dvoji-
ce? — Weymouth je nastavio nešto ti-
šim glasom. — Gospodine Whitton, kad
bismo koji trenutak porazgovarali u
četiri oka? Republikanska partija i
Liga Lojalnosti sigurno bi imale kori-
sti od čovjeka poput vas...

Elias ga je gledao kao da se zabav-
lja.

— Suče, a gdje su te političke stran-
ke bile jučer kad su me Isaacs i njego-
vi ljudi pokušali objesiti?

— Bio je to nesporazum...

— Malo nezgodan nesporazum! —
grune Whitton. — Zar mislite da sam
nezahvalan? Smatrate da nisam zahva-
lan federalnoj vojsci za sve što je učini-
la za mene i moj narod? Za čovjeka
kakav je Killraine stavio bih ruku u
vatra. Ali za ovakve poput vas... vi i
Isaacs! Vi ste kojoti koji su došli da
se nahrane tuđom nesrećom. — Elias
pljune. — Što mi vaša liga ili stranka
mogu ponuditi? Zar šansu da izdam
svoje prijatelje, da i sam postanem
kojot, da se srepim s ljudima koji su
me htjeli objesiti? Vi se nadmećete s
onim što već imam — slobodu da ja-
šim ovom zemljom, da radim posao
koji znam i želim, da izlažem opasno-
sti svoj život dok izgrađujem buduć-
nost koja me čeka preko Pecos? Što
mi možete ponuditi umjesto toga?
Neku zvučnu titulu, gradski šešir? —
Elias još jednom pljune. — Kad bude-
te u stanju da mi ponudite tisuće mi-
lja novih pašnjaka i stado dugoroge
stoke i vjetrić koji će mi milovati lice,
možda ćemo tada moći razgovarati o
poslu i suradnji. Dotad, ako vam tre-
baju Crnci, potražite ih na drugom
mjestu. A sada nam se uklonite s
puta!

Weymouthovo lice se trzalo obuzda-
vajući bijes.

— Gospodine, vi vrijedate!

— Ni slučajno, ja sam radni čovjek i
žuri mi se. Strahovito mi se žuri, go-
spodine Weymouth. Pustite nas da

prodemo. Ujutro nas čeka skupljanje stoke.

Weymouth je stajao kao skamenjen.

— U redu — kazao je nakon predomišljanja. — Neka bude tako! Kad hoćete da se udružite s mojim neprijateljima, i vas ću uvrstiti među njih.

Elias uzdahne.

— Koliko je meni poznato, rat je završen i nema više neprijatelja. Uostalom, suče, priberite se na tren — okrenuo se u sedlu i pokazao rukom na svoju pratnju — vidite li ove ljude u uniformi? To nisu moji vojnici, to je vaša vojska. Oni mi pružaju zaštitu o kojoj vi tako velikodušno govorite. I pođete li protiv mene, krenuli ste i na svoje ljude! Razmislite o tome i raspravite to s kapetanom Killraineom. A sada se čistite! Čeka nas još dug put a i red je da se noćas barem malo opružimo.

Sudac se dvoumio i onda zakoračio u stranu.

— Gannon! — procijedio je.

Harry se osvrne.

— Ističe polako tvojih devedeset dana ... Ne nabaviš li novac, gubi se s ranča!

— Bude li tako, sam ću se pobrinuti za sebe. Ali ne zavaravajte se da će nakon mog odlaska s ranča, ostati ondje i jedna jedina krava. Dotle zemlja je moja! Svih ovih idućih dana, nemojte to zaboraviti. Na vašem mjestu, ja bih to svima razglasio, kako ne bi došlo do, kako to vi kažete, nesporazuma. Tko god nepozvan prispije na moj ranč, vratit ću ga u Double Oaks znatno težeg. Laku noć, suče!

Gannon dotakne obod šešira i potjera konja u kas, što prisili Weymoutha da odskoči.

Kad su malo odmakli, Calhoon nije mogao odoljeti da ne pogleda natrag prema salunu. Stasita sučeva prilika nazirala se u daljini. Calhoonu ponovno pade na pamet: povrijedi li oca i sin će mu priteći u pomoć!

Dok je jahao divljim predjelom, Lucius Calhoon odvrati misli od te noći i pokuša se usredotočiti na grmoliki teren kroz koji se probijao. Njegova omiljena henryjevka ležala mu je preko koljena. Pažljivo je pro-

matrao krajolik. Povremeno bi zastao i pogledao prema nebu. Zanimale su ga ptice, jer njihov let katkad više otkriva nego li tračak dima ili izgažena trava...

Njegov se zadatak svodio samo na patroliranje. Za hvatanje stoke trebalo je imati dvije snažne ruke, a on je sa svojom jednom bio nenadmašiv jedino u borbi i tako dok su momci budućeg ranča »Bravo« privodili goveda, on ih je čuvao i pazio da ih ne iznenađe Weymouthovi plaćenici.

Ta mu je dužnost pripala dan iza povratka iz grada. Kad su prispjeli na Gannonov ranč, Elias je s vojnicima odjahao do mjesta gdje su ostavili već žigosanu stoku. On i Henry ostali su na ranču da čekaju. Tada mu je Henry ponudio odjeću pokojnog brata.

— Misliš da će nam se netko priključiti? — zapitao je Calhoon.

— Hoće — samouvjereno je odgovorio Henry. — Barem njih nekolicina. Otprilike najmanje stotina je saslušala moj prijedlog i ja se nadam da će dvadesetorica zagristi...

— Vidiš kako je! Da nije Eliasa, bilo bi ih ovdje više od stotinu.

— I tebe to muči, je li?

— Priznajem, mučilo me, ali samo u početku, sada mi je svejedno. Od malih nogu bio sam okružen Crncima, Crnkinja me odgajala, s crnim dječacima sam se igrao, pa čak i u rat pošao je sa mnom moj crni sluga kojeg sam poslije vratio kući... Bio je to hrabar momak, jahao je uz mene nenaoružan... Ne znam što da kažem... Zbog njih sam sve izgubio čak i ovu šaku... No, ne govorimo više o tome. Ovo je sada nova država, drugo vrijeme, a Elias Whitton je čovjek i pol. Slagat ću se s njim, bez brige...

— I morat ćeš jer... — Henry zausti da još nešto kaže ali najednom problem jedi i ušuti. — Loosh, slušaj ovo...

Smrknuti Calhoon bio je već na vratima.

Topot konja u brzom galopu bivao je sve bliži i bliži i prije nego što su jahači izjahali na čistinu, nalikovao je na grmljavinu.

Koji tren zatim, konjanici su bili pred njima. U sivim uniformama, naoružani revolverima. Neki od njih povlačili su za sobom tegleće konje.

Henry je likovao.

— Vidiš? Rekao sam ti da će doći...

Calhoon mu nije odgovorio. Brojio je. Deset, petnaest, dvadeset, dvadeset i dvojica... Među pridošlicama bilo je i Meksikanaca a učinilo mu se da je spazio i ponekog Crnca. Dogalopirali su pred kuću i najviši među njima izjaše malo naprijed da pozdravi Henryja.

— Wes... drago mi je da ste se odlučili.

— Jesmo, Henry. Razmislili smo o onome što si nam rekao. I zaključili da si mudar i pošten... Čovjek bez novaca i ikakve imovine i nije nikakav čovjek. I tako smo otišli u sud i prijavili svoje žigove. Ako si zaista mislio onako kako si rekao, da svaki dobija kravu za sebe ako ulovi jednu za ranč »Bravo«, tada smo pored ostalog ovdje i zato da te držimo za riječ!

Henry je bio presretan.

— Možemo li još nekoga očekivati?

— Možda poslije. Dosta ih je kojima se nije svidjelo da rade za Crnca, a također ima i onih kojima se ne sviđa da budu pod prismotrom jenkijevskih vojnika. Nama koji smo ovdje situacija je dobro poznata. Znamo da nas Weymouth neće baš ljubiti zato što gonimo stoku s njegovog budućeg ranča. Međutim, to nas nimalo ne smeta. Fućkamo na to! Onog trena kad stavim svoj žig makar na najmršaviju kravu, spreman sam se boriti i protiv samog đavola da bih obranio svoju imovinu!

— To će izgleda biti neminovno — reče Henry srdačno se smijući. — Prije nego što se latimo posla da vas upoznam s Looshom Calhoonom, trećim suvlasnikom ranča »Bravo«. K nama je dojahao s istoka a u ratu je služio u konjici. Odličan je borac iako ima samo jednu ruku. Kapetan je iz južnokarolinske jedinice »Black Horse«...

Posljednje Henryjeve riječi izazvale su žagor među novopridošlima. Jedan od njih, po imenu Wess, ispruži ruku:

— Ponosan sam da sam vas upoznao, kapetane Calhoon.

— I ja da sam vas susreo — odvrati glasno Calhoon.

Henry Gannon se obrati došljacima:

— Poslušajte me! Podjela dužnosti je slijedeća: pošto bi nam trebalo dosta vremena da od Calhoona istašemo pravog kauboja a i s obzirom na to da mu za rukovanje revolverom nisu potrebne nikakve vježbe i kako je on među nama svima jedini učeni plantažer, odredili smo da nas pokriva oružjem i vodi zajedničko knjigovodstvo. Ja sam glavnokomandujući, Whitton je moj zamjenik i ako se to nekome ne sviđa neka slobodno odmah okrene konja.

Glavnokomandujući ranča »Bravo« nastavi:

— Isaacs je trenutačno na ledu, no nemojmo smetnuti s uma da je na slobodi popriličan broj njegovih »slijedbenika«. Kad jednom zagazimo u šikare u potrazi za stokom, nećemo moći provjeravati nailazimo li na zasjedu ili ne. Loosh, ti si taj koji mora nanjušiti nazočnost lupeža. Postavi vojnike na stražu tamo gdje smatraš da je najkorisnije, uzmi onoliko ljudi koliko ti je potrebno i osiguraj nam nesmetan rad. Po danu ćemo skupljati stoku a noću je čuvati. Ti, lovi »slijedbenike«. Bit će da je tvoj zadatak najteži, ali što možemo. Dogovoreno?

Calhoon je osjetio stanovito olakšanje. Već se pribojavao kako će jednoruk obavljati sve ono što se od njega bude zahtijevalo, međutim, sada mu je laknulo.

— Ja ću vas čuvati kao kvočka piliće — nasmije se Loosh.

— U redu — odgovori Henry. — Idemo dalje! Neka svatko kaže svoje ime Looshu i opiše svoj žig. Moramo paziti da nitko ne bude prikraćen. Čim to završite, polazimo u lov na goveda. Imamo prokleta malo vremena...

I tako je Lucious Calhoon postao glavni knjigovođa i vođa čuvara. Završivši prvi dio obilaska, siguran da u blizini nema uljeza, posegne u džep za duhanom i papirom. Ta ga kretnja prisjeli da je to poklon kapetana Killrainea, točnije višak pošiljke namijenjene vojnicima. Odmah je bilo jasno da je prva pošiljka prevelika za svega tri vojnika. Desetar koji je doveo hranu i ostale potrepštine, saopćio je naredniku: »Kapetan je rekao da višak možete podijeliti s ovim ljudima, no čuje li da ste im to naplatili,

gadno ćete nadrljati!» Neki iz družine bili su zapanjeni takvim dobroćinstvom, ali se Calhoon nije iznenadio. Tumačio je to kao gestu pobjednika, da je on bio na Killraineovom mjestu i on bi tako postupio. Zar se general Grant nije slično ponio dopustivši protivničkom zapovjedniku Leeju da zadrži naoružanje i konjicu?!

Analizirao je protekle dane. Što su imali više uhvaćenih grla bilo je i više teškoća. Svakim novim danom bili su prisiljeni odvajati sve više ljudi za nadzor nad stokom i bilo je sve manje goniča. Da nisu stizali novi dobrovoljci, teško da bi mogli produžiti s lovljenjem. Iako nitko od njih nije odlazio u grad, pronio se glas da se na Gannonovu ranču odigravaju značajne stvari. Sada se njihova grupa sastojala od trideset Teksašana spremnih na sve. A bilo je preostalo do isteka roka još šezdeset dana... Održe li takav tempo, progutat će Weymouth gorku pilulu. Od besplatnog stada kojem se toliko veselili, neće ostati ni jedno jedino grlo!

VII

Svakim danom Looshu je bilo sve više krivo da Henryjev i Eliasov san o ranču »Bravo« nije i njegov. Opirao se, nastojao da ga ne ponese zanos i oduševljenje ostalih. Ako omekša, neće biti u stanju izvesti vlastite planove.

Približavao se vatri oko koje su sjedili Gannon, Whittom i još nekoliko momaka. Kad je privezao konja, pošao je prema njima dugim koracima.

— Loosh — javi se Henry — kako je vani?

— Kao u grobnici — reče Calhoon i čučne uz vatru.

Elias pljune prkosno na žar.

— Weymouth kao da se predao, ili igra s nama neku posebnu igru. Baš sam radoznao što smjera taj nitkov.

— I ja sam u nedoumici — prizna Henry. — Možda mu se i ne isplati da se upetljava dok je Gordon izvan grada a Isaacs se izležava u zatvoru. Po njegovu ranč će mu i tako pripasti, a

na kraju što će mu toliko stoke kad je ovdje nitko ne kupuje.

— Pusti ti to, dovoljno je taj lukav da predvidi kako će jednog skorog dana i ovdje biti osnovan stočni sajam. — Elias se počeo žestiti. — Weymouth je takav pokvarenjak da bi nas bez grižnje savjesti optužio zbog toga što udišemo zrak na njegovom budućem posjedu, a kamoli da bi nekome prešutno prepustio onolika grla. Molim vas, poštedite me svojih lakovjernosti!

— Neka me đavao nosi možda bih i ja bio isti da sam u njegovoj koži — reče Henry. — Često se sjetim kako sam kao mali sjedio Joshui u krilu. Bio nam je prvi susjed, moj otac i on su zajedno trgovali stokom i čak su se skupa borili protiv Indijanaca. A tada se najednom sve u Weymouthu i oko njega preokrenulo. Umrlo mu je žena i on je ostao sam s Gordonom kojem je trebalo nadomjestiti majku. Rekao bih da je to jedan od temeljnih razloga zašto je Gordon postao onakav kakvog ga poznajemo. Josh je već ranije izgubio dvije djece i preostao mu je jedino Gordon. Malo je ako kažem da je Josh obožavao zemlju po kojoj je taj dječak koračao. Neminovno, razmazao ga je. Bože sačuvaj da bi podigao ruku na njega, da bi mu išta prigovorio. Vremena su bila teška i nitko nije imao novaca, ali stari Josh je vodio brigu da Gordon uvijek jaši najboljeg konja, bude odjeven po najnovijoj modi i da mu o opasacu visi najskuplji revolver. Rezultat svega toga je bio taj da je Gordon postao opak poput zmije. Nitko ga nije trpio a Josh je to vrlo dobro znao pa ipak nije promijenio svoj odnos prema njemu. Koliko sam puta morao istući tog nevaljalca. — Henry spusti pogled na Calhoonovu obogaljenu ruku. — Zbog toga si i ti platio svoju cijenu.

— Mene se nimalo ne tiče, niti me zanima zašto je Gordon postao takav — resko odvrati Calhoon.

— Tako je, imaš pravo. Ja sam samo želio objasniti kako je to sve bilo. Da nastavim... Tada se Josh i moj otac počeo baviti politikom. Na žalost, ništa poznavali mog oca pa bi vam mož-

da izgledalo pretjerano kad bih kazao što je sve učinio Weymouthu. Tata je bio dosljedan u svojim uvjerenjima, jedan državi do krajnosti i onog trena kad je Josh stao vrdati i priklonio se sjevernjacima, u mom ocu je prekipjelo. Nije mario za dugogodišnje prijateljstvo. Uz tatu je bio cijeli ovaj teritorij i Joshu i njegovom sinu nije preostalo ništa drugo nego da uteknu glavom bez obzira kako bi spasili gole živote. Evo, zbog toga mi Weymouth sada vraća milo za drago, i to ne toliko zbog sebe koliko zbog Gordona. Da budem iskren, ja mu puno ne zamjeram na ovaj podmukloj igri oko zemlje. Ponekad mi se čini da on tu zemlju i zavređuje, taj posjed do kojeg mi više nije stalno otkako sam doznao za one pašnjake tamo preko Pecosasa. Dakako, to ne znači da se neću boriti zbog stoke, ja sam... — Henry naglo zastane u pola izgovorene rečenice. — Dolazi neki jahač! Momci, oprez!

— Naši su svi na broju — prošapće Elias. — Tko bi to mogao biti?

Svi ustanu napeto iščekujući.

Kad je jahač izbio iz čestara, prepoznali su ga.

— Killraine — ote se Eliasu. — Galopira kao da mu gori pod nogama. Čudno, nijednom dosad nije dolazio da obide svoje vojnike a sada juri kao sumanut...

Nitko se nije pomaknuo dok kapetan nije sjahao.

— Dobro veče — pozdravi ih Killraine. Osvrne se uokolo i doda tišim glasom: — Gannon, Calhoon, Whitton, hitno želim s vama porazgovarati nasamo.

— U redu — reče Henry — podimo do onog drveta. — Kad su se izvalili u sjeni, zapita: — Što se dogodilo, kaptane?

— Nekoliko stvari, a od njih nijedna nije dobra. — Kapetan pripali cigaretu. — Isaac je na slobodi!

— Što? — gotovo da je povikao Calhoon.

— Obećao sam vam da ću njega i onu trojicu ostaviti u pritvoru dok ne dobijem nove upute generala Sheridana. Danas su te upute stigle i mogu se svesti na pet riječi: oslobodite ih bez daljnje istrage! Naravno posrijedi je

mig iz Washingtona. Gordon je sada tamo i ne odvaja se od generala Granta. Dragi moji, drugo mi nije preostalo nego da pustim bagru na slobodu!

— Hvala vam što ste nas obavijestili — kimne Calhoon. — Pooštriti ćemo mjera opreza i pojačati straže.

— Na nesreću, to nije sve. — Killraine kao da je oklijevao. — Vi svi znate da je Joshua Weymouth vrhovni šef nadzorne službe cijelog okruga?

— Pa onda? — zapita Henry.

— Danas se okupilo cjelokupno društvo da bi donijeli posebnu odluku... Gannon, koliko ima ovdje momaka koji su prijavili svoj žig?

— Trenutno trideset i jedan!

— To je sve u svemu pristojba od tri stotine i deset dolara — promrmlja Killraine motreći vrškove svojih čizama.

— Koliko? — zahukta se Gannon. — Objasnite, o čemu to zapravo govorite?

— O sastanku odbora za rězrez poreza u korist države. To su sve Weymouthovi privrženici. Oni su jedno-glasno odlučili da se za prijavljivanje stočarskog žiga mora uplatiti u državnu kasu deset dolara. I propis... važi trideset dana unatrag. Lako je izračunati: trideset i jedan žig po deset dolara, to je ravno tri stotine i deset dolara! Tko ne podmiri svoj dug, nije zakoniti vlasnik obilježene stoke!

• • •

— Tri stotine i... oh, bože, pa mi nemamo ni prebijenog novčića a kamoli jedan jedini dolar! — Henry se tresao od bijesa.

— Zao mi je — neveselo će Killraine. — Svatko tko je u proteklom mjesecu prijavio žig, mora u roku od sedam dana isplatiti deset dolara. Ukoliko to ne učini, njegov će žig biti poništen, a uplati li netko drugi taj novac, može proglasiti svojim svako grlo stoke s tim žigom. Vaš žig ranča »Bravo« je priznat, jer ste ga odavno prijavili, ali žigovi svih vaših pomoćnika su u pitanju, jer inače...

— Inače će Weymouthovi ljudi otkupiti sve te žigove i postati vlasnici te stoke — nadopuni ga Calhoon.

— To je ozbiljna prijetnja — reče Killraine.

— Prokletstvo! Sve što ovi ljudi uopće posjeduju to je ovo nekoliko goveda — ljutito će Gannon. — Radili su kao pomamni i žedni i gladni da bi pohvatali što više stoke, a sada će ih taksa od deset dolara, od pišljivih deset dolara lišiti te jedine imovine.

— Bojim se da je upravo tako — izusti Killraine još uvijek nespособan da pogleda Henryju pravo u oči, kao da je u najmanju ruku on kriv za tu okrutnu vijest. — Ipak, preostaje vam još sedam dana da prikupite novac.

— To je isto kao da podižemo mrtvaca na noge — dobaci Calhoon.

— A i bit će mrtvaca kad ljudi doznaju za to — umiješa se Whitton. — Nije isključeno da će u svanuće planuti sudnica u Double Oaksu, a isto tako nije isključeno da će zajedno sa sudnicom izgorjeti i Joshua Weymouth!

Killraine razrogači oči.

— Je li to prijetnja, gospodine Whitton? Poduzmete li štogod slično, sukobit ćete se s vojskom Sjedinjenih Američkih Država.

— Jadna vojska — plane Gannon. — Killraine, zar ste zaboravili da su se ovi ljudi borili protiv vaše vojske? Radili su poput robova, preznojavali se u ovom bodljikavom i nemilosrdnom grmlju da bi se domogli barem nečeg s čime bi mogli započeti novi život. A vi mi sada savjetujete da pogazim zadanu riječ i da im prenesem da i dalje mogu hvatati goveda ali pod uvjetom da svaki uplati deset dolara. Poslušajte me, Killraine, vratite se u grad i opomenite tu prodanu dušu Weymoutha da će biti bolje i za njega i ostale ako odmah ponište taj lopovski propis jer sutra već može biti odviše kasno!

— Ako najavljujete skupni napad na Double Oaks, upozoravam vas još jednom da ćete imati posla sa mnom i mojim vojnicima! — prasne Killraine. — Posljedice su vam jasne: ili ćete poginuti ili ćemo vas proganjati zbog protivljenja zakonu.

— Krasno! A što smo mi sada? — Henry se zajapurio. — Je li to ta vaša čuvena pravda?

Calhoon zgrabi Henryja za ramena. — Gannon, smiri se! Prestani!

— Idi i ti do sto đavola! — okoml se Henry na prijatelja.

— Henry, kapetan nije kriv ni za šta! On je učinio sve što je u njegovoj moći...

— To ništa ne mijenja na stvari — tvrdoglavio se Henry.

— Čim momci to saznaju, ustremit će se na njega i ja to neću moći spriječiti...

Killraine je stajao biljeda lica.

— Dakle, ja moram odlučiti?

— Što da odlučite? — zapita ga mirno Calhoon.

Kapetan ga pogleda molećivo, očito tražeći razumijevanje.

— Netko to mora spriječiti! — Njegova staloženost je odjednom nestala. — Zar vi mislite da je meni drago vaditi kestene iz vatre za onog odvratnog Weymoutha? U usporedbi s ovim što mi je sada dužnost, rat je bio čist i jednostavan. Znalo se tko je na vašoj a tko na protivničkoj strani! Fuj! To je mirnodopska služba, je li! — Smirio se u hipu, iznenađa. — Kad je već tako, ja ću vam posuditi potreban novac. Po svemu sudeći to je jedini način da sačuvam red i mir u Double Oaksu.

...

Calhoon je zbunjeno zatrepao. — Vi ćete... ŠTO?

— K vragu! Rekao sam da ću vam pozajmiti novac! Tri stotine i deset... neka bude zaokruženo, dat ću vam tri stotine i pedeset dolara. I to je bolje nego se boriti s ludim Teksašanima na ulicama Double Oaksa! Vaši ljudi su prekaljeni ratnici, većina mojih su još zelembaći, istom regrutirani dječaci. Neka sam proklet ako dopustim da mi oni izginu kako bi Weymouth stekao veću dobit. Zato vam posuđujem taj novac!

— Ali, mi ne možemo... — Henry nije mogao govoriti od uzbuđenja.

— Henry, zaveži — prekine ga Calhoon. — Kapetane — obrati se Killraineu — da li vi to ozbiljno namjeravate?

— Imate li vi bolji prijedlog da se otkloni krvoproliće? Zar da dopustimo da se poubijaju moji i vaši ljudi u Weymouthu da iznova bude pobjednik?

— Da, tako je — reče Calhoon. — Zaista nema drugog načina da se to sredi. Iako nisam baš osobito dugo s ovim ljudima, nadam se da sam ih dovoljno upoznao i siguran sam da Henry nije lagao kad je rekao kako će njegovi momci postupiti kad doznaju za tu spletku... Prihvataćemo vašu ponudu! Imate li novac kod sebe?

— Naravno da nemam. Sutra ću ga uzeti u bañci i bit će kod mene najkasnije do deset sati — odgovori Killraine s vidnim olakšanjem.

— Tada ću ja u to vrijeme stići u vaš ured u gradu — napomene Calhoon.

— Samo dodite sami — upozori Killraine. — Uzmite jednog vojnika kao pratioca i nikoga više. Ne želim da se pomahnitala gomila kaubojja razlije ulicama Double Oaksa tražeći kavgu! Ja vam osobno jamčim da ćete u gradu biti sigurni kao i to da ćete se nesmetano vratiti na ranč. Ali svaka nagodba propada ako vi prvi izazovete bilo kakav nered. A sada vas pozdravljam u nadi da smo nešto postigli za zajedničko dobro — završi Killraine i poha na svom konju.

Gannon ga je promatrao.

— Killraine! — poviče.

Kapetan se okrene.

— Ja... — počeo Henry i umukne.

Killraine se nasmiješi.

— Nemojte zahvaljivati. Zapamtite da sam Jenki i to iz Nove Engleske, a to vam je posebna vrst ljudi. I ne hojete se, Gannone, ja ću već naći načina da taj novac dobijem ali isto tako i protuvrijednost!

Rekavši to uzjaši konja i odjuri u galopu.

— Da mi je samo znati kakvu to on igru igra? — zabrinuto će Henry.

— To je pravi čovjek — promrmlja Elias — i on ne igra nikakvu igru. — Elias ode do vatre a ostali su ga slijedili. — Znači, Isaacs je opet na slobodi, nema što, Weymouth raspolaže jakim kartama. Bit će da je njegov razmaženi miljenik prilično uzburkao vodu u Washingtonu. Henry, večeras moramo znatno pojačati straže uz stoku!

— Elias je u pravu — složi se Calhoon. — Sve mi se nekako čini da nas Isaacs neće odmah napasti. Weymouth

će u prvom redu čekati rezultat svoje smicalice sa žigovima. Lako je moguće da i on strahuje od pravog obračuna, jednako kao i Killraine, iako bi mu sukob dobro došao.

— Zahvaljujući Killraineu, to je izbjegnuto — reče Gannon.

— Da, ali Weymouth to još ne zna. Saznat će to tek sutra i od tog trenutka moramo biti na oprezu.

— Svejedno, ne smijemo stavljati na kocku već skupljeno stado — pridometne Elias. — Budući da ti Loosh ideš sutra u grad, ja ću preuzeti večerašnji obilazak ranča. Isaacsovi »slijedbenici« su iz Kanzasa i Missourija i nemaju pojma o šikari. Pošalje li Isaacs nekoga noćas u izviđanje, jamčim vam za njegov skalp.

— Skalp? — trgne se Calhoon.

Elias izvadi nož.

— Dok sam bio s Komančima, ovaj mi je nož bio od neprocjenjive koristi. Znaš, Calhoon, moji Komanči su ponosni kad nekome skinu skalp... A sada ću prolunjati rančom!

Dok su Henry i Calhoon zapanjeno buljili jedan u drugoga, Elias je već bio nestao u guštiku.

• • •

Iduće jutro u deset sati Calhoon je u pratnji narednika ujahao u Double Oaks. Upravo u tom trenutku Isaacs se bio zatekao pod trijemom na ulazu u salun »Teksaska zastava.« Na njemu su se još uvijek zapažali tragovi Calhoonove ljevice. Nos mu je bio crveniji nego inače, ali sada nepovratno zakriviljen što je njegovu grubu licu davalo ružniji izgled nego ranije. Kad ih je zamijetio kako se približavaju, naglo je ustao i prišao ogradi s objema rukama nadomak opasača s revolverima. Piljio je netremice u Calhoona, tako da je ovaj prišapnuo naredniku: — Pazi mi na leđa!

Pred sudnicom Loosh je sjahao i ubacio pušku u bisage.

— Pričuvaj konja — reče podoficiru ne dopusti da se itko došulja do njega.

Ušao je u hodnik kroz otvorena vrata i smjesta prepoznao Joshua Weymoutha. Sudac je razgovarao s nekim činovnikom. Spazivši Calhoona, kočoperno se isprasio.

Killrainov uređ se sastojao od dviju prostorija. U trenutku kad je Calhoon za sobom zatvorio vrata, Evelyn Killraine se pojavila iz susjedne sobe s rukama prepunim spisa. Jutarnje sunce se poigravalo njenom crvenkastom kosom i Loosh osjeti kako mu se steže grlo, kako ga ispunjava neko nepoznato uzbuđenje.

— Dobro jutro, kapetane Calhoon — pozdravi ga ljupko djevojka. — Philip mi je rekao da vas očekuje. On je u svojoj sobi. — Djevojka mu pokaza hrpu papira. — Pomažem mu u korespondenciji.

— Hvala vam, gospodice Killraine — nesigurnim glasom će Calhoon i skine šešir. Pošao je prema stražnjoj sobi kad ga zaustavi njen upit:

— Kapetane, da li biste pristali...?

— Izvolite? — okrene se Calhoon.

— Možda biste nam se htjeli pridružiti na ručku kad obavite posao s Philipom? Naša kuća je nešto niže niz ulicu. Pretpostavljam da vam je govedine na vrh glave a ja danas pečem divno pile.

— Gospodice Killraine, to je nešto najljepše što sam čuo u posljednjih nekoliko godina. Počasćen sam.

— Onda, kapetane, vidimo se u podne. Philip će vas dovesti.

— Hvala, gospodice — nakloni se Calhoon.

Kapetan je sjedio za pisaćim stolom.

— Pa, Calhoon, izgleda da nije bilo poteškoća — reče Killraine.

— Kako se uzme! Da nije bilo vašeg narednika, tko zna kako bih stigao ovdje. Isaacs se s glavninom svojih klipana nalazio ispred »Teksaske zastave.«

— Je li vam prijetio?

— Nije.

— Dobro. Opomenuo sam ga prije otpuštanja da ne izaziva nikakve nered jer bi se opet mogao naći iza brave. Sjediti! — Killraine posegne u ladicu stola. — Izvolite! Tri stotine i pedeset dolara u zlatu. Prebrojite!

Calhoon rastvori vrećicu i zagleda se u zlatnike.

— A potvrda?

— Evo je!

Loosh pročitao. — Niste određeniije naveli datum do kad smo vam dužni vratiti novac.

Kapetan se osmjehne.

— A da li vi znate kad ćete raspolažati s tri stotine i pedeset dolara?

— Ne — odvrati Calhoon.

— Uostalom, ja uopće nisam zabrinut za svoj novac — zastane i pogleda Calhoona pravo u oči. — Ako ništa drugo, rat me barem naučio da procjenjujem ljude...

Calhoon potpiše potvrdu i preda je kapetanu.

— Killraine, što bih vam još mogao reći...

— Ne recite ništa. — Kapetan se zavaljao na stolici. — Borio sam se protiv vas južnjaka četiri proklete godine, mi smo pobijedili a vi izgubili i tu je za vojnika kraj. Ja želim vidjeti ovu zemlju ujedinjenu i stoga nastojim iskoristiti svaku mogućnost da tome pripomognem, pa makar i uz neka vlastita novčana ulaganja. — Killraine zaviri kroz prozor i kad je ponovno progovorio bilo je to kao da govori samom sebi. — Tako je mnogo dobrih ljudi izginulo i, kad sada neki pokvarenjaci poput Weymoutha izrabljuju njihovu smrt da bi se obogatili... to je kaljanje uspomene na njih... — Kapetan zatim nemoćno slegne ramenima. — Ali, dosta priče, od nje se ne živi. Pođimo i registrirajmo te žigove. Ja ću vas osobno pratiti.

— Molim lijepo — složi se Calhoon.

Killraine ga je poveo do ureda za prijave.

— Dobro jutro, kapetane — pozdravi činovnik a poslije kraće stanke doda — i vama, gospodine.

Calhoon izvadi iz džepa notes u koji je svakodnevno upisivao broj nahnatanih grla svakoga pojedinačno. Otvori ga i položi na stol.

— Kako sam obaviješten, vi momci, naplaćujete po deset dolara za svaki novi stočarski žig, prijavljen u zadnjih mjesec dana. Htio bih uplatiti ukupan iznos za trideset i jedan takav žig uz odgovarajuću potvrdu.

— Ali — počeo činovnik i nagne se nad popis stočara. Sav se ušepRTLjio. — Trenutak... dopustite da vidim o kome se radi... — Međutim, Calhoon pravo-

dobro pokrije popis rukom. — Ne znam, gospodine... otići ću da pitam. — promuća na kraju činovnik, potpuno zbunjen i istrča iz kancelarije.

Calhoon i Killraine se u isti mah zavjerenički nasmiju.

— Zbog ovoga sam pošao s vama. Očekivao sam da bi moglo biti nekih... administrativnih zamki — tiho rastumači Killraine.

Weymouthov službenik se vratio klecavih koljena.

— Žao mi je — prošapće bezbojnim glasom — upravo zatvaramo zbog preklada za ručak. — Navratite poslijepodne.

Calhoon pogleda na sat. — Jedanaest sati. Imate pomalo čudan običaj, ručate mnogo ranije nego ostali svijet.

— Da... da... — mucao je činovničić izbjegavajući da podigne glavu. — Ja tu ne mogu ništa... Zatvaramo i to je sve... Vratite se, recimo, u dva popodne.

— Ne — usprotivi se Calhoon. — I to zato jer se dotle može svašta dogoditi, na primjer i to da netko uplati za te žigove dok mene nema. A to bi moglo dovesti do toga — Calhoon mu se unese u lice — da se na vas strahovito razljutim! Razumijete li da vam to razjasnim na neki drugi način?

— Ja... — siromašak je oblizivao suhe usne kad mu najednom proleti licem izraz olakšanja. — Suče Weymouth! — poviče gotovo radosno.

Calhoon i Killraine se okrenu. Weymouth je stajao na vratima i mrko ih promatrao.

— Green, nešto nije u redu? — zapita Joshua dubokim glasom. — Gospodo, zar niste čuli gospodine Greena? Ovaj ured je zatvoren do poslijepodne.

— Uredovno vrijeme svih državnih ustanova je od osam do dvanaest i popodne od jedan do pet — reče mirno Killraine.

— Kapetane — obrati se Weymouth Killraineu — jeste li došli da prijavite svoj žig?

— Ne.

— Tada vam savjetujem da se ne miješate. A vi gospodine... Calhoon, zar ne?

— Da, Calhoon.

— Dakle, gospodine Calhoon, navratite poslije dva sata i uslužit ćemo vas najbolje što možemo. Vjerujem da vam je poznato da se za prijavu stočarskog žiga mora platiti u američkoj valuti ili u zlatu?

— Namjeravam platiti u zlatu — reče Calhoon i iz džepa izvuče šaku zlatnika.

Weymouth je bio kao gromom pogođen. Namrštio se i okrenuo Killraineu.

— Ah... vi...

— Teksas je zemlja kojoj predstoji nagli razvitak, tako barem svuda govore — ravnodušno će Killraine. — Mislio sam da će biti dobro ako napravim bilo kakvu investiciju. Kažu, ulaganja se isplate.

— Bilo bi preporučljivije, kapetane Killraine, da se ograničite na svoje dužnosti i da se ne uplićete u stvari koje se vas osobno ne tiču.

— Varate se, suče. Ova stvar me se itekako tiče. Zapravo, slobodno mogu reći da je igra s ovim prijavama stvar mira ili rata ovdje u Double Oaksu, određenije pitanje smrti ili života mojih vojnika — uzbudio se Killraine i nadovezao gromko kao da izdaje naređenje: — Želim da se ove takse uplate i smjesta izdaju propisne potvrde. Uvjeravam vas, gospodine, da ću, budete li tvrdoglavi, osobno preuzeti knjige ovog ureda i čuvati ih do dva sata, pa makar morao primijeniti grubu vojničku silu.

— Ah, ne biste se usudili! — poviče Weymouth.

— Vi nemate pojma što bih se ja sve usudio. Nije bilo prilike da vam to pokažem. — Killraine je sada govorio mirno. — Suče, ja nisam mala beba. Vršio sam mnoge dužnosti na mnogim mjestima i razumijem se u politiku a poznato mi je i u čemu se sastoji potkupljivanje. Ipak, priznajem da je moj boravak ovdje u Double Oaksu pravo otkriće. I zato ako budem prisiljen promijeniti svoje dosadašnje postupke da bih mogao izaći s vama na kraj, bit će to za vas vrlo nezgodno. Još jedanput vas upozoravam: ako ovaj posao ne bude završen ovog trećina, zaplijenit ću vam sve knjige!

Gledali su se ravno u oči i tada se na iznenađenje Calhoona, Weymouth nasmiješi.

— Ali, kapetane, nije potrebno da se uzrujavate! Nema nikakvih problema, barem ih ja ne vidim... Ako vi tako želite, na nama je da vam izađemo u susret. Green, primite novac od gospodina Calhoona i izdajte mu pojedinačne potvrde. Pobrinite se da sve bude u redu prije nego što ode, čujete li me?

Činovnik se stresle.

— Da, gospodine.

— Vi, Killraine — obrati se Weymouth kapetanu — nemojte slučajno pomisliti da ste me zaplašili. Odlučio sam da vam pomognem zato što smatram da bi zadržavanje knjiga s vaše strane imalo kud i kamo dalekosežnije posljedice, a ja za to ne bih htio biti odgovoran... Hoćete li danas poslijepodne biti u gradu? Gdje vas mogu naći?

Killraine se namršti. — Bit ću ovdje.

— U redu. Imam dojam da ćemo se vidjeti u toku današnjeg poslijepodneva. Bude li sve u redu, nadam se da ću za vas imati neko malo iznenađenje... Green, obavite to što prije!

— Weymouth! — zadere se Killraine prije nego što se sudac izgubio u hodniku.

— Budite strpljivi, Killraine — reče sudac ne osvrćući se. — Budite strpljivi jer će uskoro prestati sve vaše nevolje sa mnom.

* * *

— Još pite, kapetane Calhoon? — pitala je Evelyn Killraine. — Poslužite se kavom.

Kućica koju su unajmili Killraine i njegova sestra bila je malena i ispunjena namještajem nekog nepoznatog stila. Evelyn je, međutim, unijela mnogo svog prirodnog šarma u uređenje njihova skromna doma, postavila dopadljive zastore, posvuda postavila čupove sa cvijećem.

Lucius Calhoon se protegne zavaljen u naslonjač. — Ne bih više mogao podnijeti ni jedan jedini zaloga. I vjerujte mi da mi je zbog toga žao jer ste vi izvanredna kuharica. Časna riječ, dosad nisam imao pojma da je to odlika i žena sa sjevera.

— Nisam baš neka vrsna kuharica ali imam neke svoje specijalitete koje rado pripremam — nasmiješi se djevojka. — Kapetane Calhoon, ispričajte mi

kako izgleda gonjenje stoke kroz taj vaš guštik?

— Težak je to i opasan posao. Dođite jednom na Gannonov ranč i ja ću vam sve rado pokazati. Neću vas povesti ondje kud idu kauboji, ali ćete moći vidjeti stado, i to stado od tisuću i nešto više grla, okupljeno na jednom mjestu. Čaroban je to prizor, složiti ćete se sa mnom.

— Vjerujem vam... Phil, hoćeš li me koji dan u ovom tjednu odvesti do ranča? — zapita Evelyn brata.

— Zavisi — odgovori odsutno Killraine.

— Phil, što je s tobom? — zabrine se sestra. — Za cijelo vrijeme ručka kao da si bio miljama udaljen od nas.

— Ništa mi nije — nabušito će kapetan. Sestra je bila u pravu, najednom se sav začahurio. Calhoon je pogađao što ga muči i bilo mu ga je žao.

— Gospođice Killraine — okrene se Calhoon djevojci. — Dođite na ranč...

— Zar ne mislite da bi bilo prikladnije da me jednostavno zovete Evelyn? Vi ste Lucius, jel' da?

— Prihvaćam... Htio sam reći slijedeće: kad vam se ukaže prilika, dođite na ranč i ja ću vas rado povesti na malu šetnju. Nije to doduše ranč sličan onome što imate u Connecticutu.

— Ah, daleko je to od nas... znate otkad sam ovdje, ono tamo mi se čini nestvarno. Phil i ja smo već razgovarali o tome ali nadamo se da će na svojoj dužnosti u Double Oaksu ostati dugo vremena.

— I ja se nadam — doda Calhoon.

Killraine odgurne svoju stolicu od stola.

— Calhoon, ne bih vas želio bespotrebno požurivati, međutim, smatram da bi bilo dobro da vi i narednik Sondergaard stignete na ranč prije mraka.

— Phil... — pobuni se djevojka.

Killraine pogledom obuhvati džep Calhoonove košulje. Ondje je bilo pohranjeno ono zbog čega je došao u grad: trideset i jedna potvrda o urednom registriranju žigova za stoku.

— Ni vi ne biste željeli izgubiti ono što znači mnogo godina budućeg života za vas i vaše prijatelje, zar ne?

— Ne, imate pravo. Zar sumnjate da bi Weymouth mogao...?

— Nemam pojma što smjera Weymouth. Znam sigurno da nešto priprema ali što, to je teško pogoditi i zato, da sam na vašem mjestu, ja bih požurio.

— Savjet na mjestu. Evelyn, red je da se oprostim od vas, bili ste vrlo ljubazni... — prije nego što je dovršio prekinе ga jako kucanje na vanjskim vratima.

Killraine se uznemireno trgne.

— Baš da vidim tko je to nasrnuo na naša vrata.

Malo zatim začu glas Joshue Weymoutha.

— Kapetane, mogu li ući?

— Naravno — odgovori Killraine i skloni se u stranu da propusti nenačlanjenog gosta. Calhoon se zagleda u čovjeka koji je išao za sućem. Bio je to omalen, podebeo muškarac odjeven u uniformu konjice SAD, s oznakom kapetana.

— Kapetane Philippe Killraine — reče Weymouth likujući — predstavljam vam kapetana Daniela Pottera. Upravo je stigao kočijom u jedan sat iz Galvestona s naredbom pukovnika Grangera da vas smjeni s dužnosti i odmah preuzme zapovjedništvo nad vašom jedinicom.

VIII

Dva sata iza toga Calhoon je jahao skrivenom stazom kroz guštik, bez pratnje. Kapetan Potter se pobrinuo da Loosh ode sam samcat.

Nakon Weymouthova saopćenja u sobi je zavladao neugodan muk.

— Oh, ne! — uzviknula je Evelyn.

— Šuti, Ev — naredio je brat. — Potter, imate li napismeno naredbu o mom smjenjivanju? — zapitao je debeljka.

— Naravno — samouvjereno je odvratio Potter i predao mu službeni dokument. — Bit ćete premješteni na novu dužnost na granici Kanzasa. Odmah morate izvršiti primopredaju i prosljeđiti na novu dužnost.

Killraine je u tišini čitao naređenje. Potom je vratio akt Potteru i obratio se Weymouthu.

— To je bilo ono vaše iznenađenje?

— Nisam bio siguran hoćete li kočiju stići na vrijeme ili ne — sudac se zlobno naceri. — Kakva šteta, trebao sam zatvoriti kancelariju za prijavu žigova i dopustiti vam da uzmete knjige. Svega sat vremena poslije toga stigla je kočija... No, ne smeta... Nedostajat ćete našem gradu...

— Nadam se, kapetane, da primopredaja može biti kraća nego inače — rekao je Potter. — Zahtijevam da se okupe svi ljudi, da se pozovu i oni koji su na ponekoj dužnosti izvan logora radi prozivke i provjere brojnog stanja. Vaše knjige i zapisnike pregledat ću danas poslijepodne. Ako sve bude u redu, a vjerujem da će tako biti, sutra ujutro ste slobodni i možete poći na put.

— Nemajte brige, kapetane Potter — pakosno je pridometnuo Weymouth — vaš kolega Killraine je primjerno savjestan i uredan oficir.

— Kapetane, možemo li se naći za pola sata u vašoj kancelariji? — zapitao je Potter.

— Bit ću tamo.

— Hvala. Sudac Weymouth mi je već pronašao vrlo udoban smještaj... stoga neće biti poteškoća oko toga... Krivo mi je da sam vas zasmetao pri objedu ali, kao što ćete svi ubrzo uvidjeti, ja volim kad se stvari rješavaju brzo i temeljito.

— Naravno — kimne Killraine — kladim se da ste takvi.

Potter ga je zamišljeno pogledao a zatim se obratio svom domaćinu. — Onda, suće, jeste li za polazak?

— Da, idemo — javi se Weymouth.

— Oh, Phil — prošaptala je nesretno Evelyn kad su mrski posjetioci otišli.

Killraine je snuždeno uzdahnio, dok su mu brci stršali nakostriješeni.

— Evo ga na! Gordon Weymouth stvarno nije gubio vrijeme u Washingtonu. Nije ni čudo da je jutros njegov otac preo poput mačke koja je progutala kanarinca. Loosh, narednik Sondergaar sada mora ostati ovdje i ujedno te moram zamoliti da pošalješ natrag i preostalu dvojicu. Whitton će morati podnijeti novi zahtjev za zaštitu kapetanu Potteru. Da sam na vašem mjestu, ne bih baš mnogo vjerovao da će je opet dobiti...

— I ja tako mislim — složio se Calhoon. — Eto mogućnosti za Weymoutha, sad će imati slobodne ruke.

— Pustit će Isaacs a i »sljedbenike« s lanca i oni će navaliti kao gladni vukovi. A Potter će vjerojatno okrenuti glavu na stranu.

— Phil, zar ti više ništa ne možeš učiniti? — zavapila je djevojka.

— Napravio je on i više nego što smo mogli očekivati — tješeći je rekao je Calhoon. — Nemoj upropastiti svoju karijeru vezujući se za nas.

— Ja ću se sam brinuti o svojoj karijeri a ti Loosh, pazi na te potvrde u džepu. Vraćat ćeš se bez pratnje i sve mi nešto govori da će se Weymouth pobrinuti da ti ne uspije da ih predaš vlasnicima.

— Isti taj osjećaj muči i mene — priznao je Calhoon. — Zamolio bih te za još jednu jedinu uslugu. Da li bi odjahao sa mnom do malo izvan grada, do početka guštare? Kad se dokopam šikare, bit ću na sigurnom, a ovdje to nipošto nisam. Jer Isaacsu neće biti ništa lakše nego da zametne kavgu i pripuca...

— Poći ću s tobom — pristao je Killraine. Otišao je do vješalice, pripasao revolver i nataknuo šešir na glavu. — Ići ću s tobom dokle želiš. Može Potter malo i pričekati.

— Samo do početka guštare... Najbolje bi bilo da smjesta krenemo... Evelyn, žao mi je...

— I meni — rekla je djevojka i stavila mu ruku na rame. — Lucius, budi oprezan, razumiješ? Vrlo oprezan... nastojat ću da se vidimo prije odlaska...

Prvi put je Calhoon taj tren shvatio da ona odlazi i da je ovo najvjerojatnije rastanak. Osjećao se kao da ga je netko svom snagom udario u želudac.

— Bit ću oprezan — obećao je. I... svakako ćemo se vidjeti prije nego što odeš.

Još nekoliko trenutaka zadržala je njegovu ruku u svojoj a tada je ispustila.

— Sretno — kazala je i okrenula im leđa.

Calhoon je gledao za njom i tada ga je iz sanjarenja prenuo Philipov glas.

— Loosh... Vrijeme je da krenemo.

* * *

Primakavši se čestaru, Calhoon i Killraine su sjahali da se oproste.

— Kao što je Evelyn rekla, vidjet ćemo se prije nego što otputujemo.

— Dobro. A trebat će mi i vaša adresa kako bih znao gdje da pošaljem novac.

— Do đavola i novac — rasrdeno će Killraine. — Bolje misli na to kako da sačuvaš kožu! — Kazavši to, baci se u sedlo i ne osvrnuvši se pohita prema gradu.

Calhoon se također potrudio da ne gubi vrijeme. Usprkos svim Killraineovim nastojanjima da ga spriječi, rat je bio objavljen i Weymouth će poduzeti nemoguće da se domogne potvrda za prijavljene žigove. A to će najvjerojatnije riješiti zasjedom.

Prvo me moraju pronaći, zlovoljno pomisli Calhoon. Za njega guštara više nije bila nepoznanica. Naučio se snalaziti u njoj, kretati tajnim stazama i zametati tragove. Bilo je od presudne važnosti da prije mraka stigne do Južnih izvora, gdje su njegovi čuvali stado. Brže bi napredovao kad bi jahao puteljkom ali se on ipak odlučio za stranputicu radi veće sigurnosti. Teško se probijao kroz grmlje, sporo odmicao neprestano mučen dilemom da li da se vrati na glavnu stazu. Napeto je promatrao sve oko sebe i nakon nekih pola milje spazi samotnog sokola kako s plijenom u kljunu slijeće prema tlu. Prošlo je nekoliko trenutaka a zatim sokol ponovno uzleti iz šikare preplašeno kriješteći. Ovaj put Calhoon je bio uvjeren da mu se oprez isplatio. Pticu je nešto prestrašilo, a to nešto nije bila životinja. Prije nego što krene dalje, morat će ispitati što se to krije u grmlju.

Sjahao je s konja i polako se uputio naprijed. U lijevoj ruci je stezao henrijevku. Sada je opet poslije duga vremena osjetio kako mu nedostaje desna ruka; teško je provlačiti se šikarom dok ti jedna jedina ruka drži oružje.

Suljao se tako nekih dvadesetak minuta a onda spustio na tle i zaustavio dah.

Na udaljenosti od kojih petnaest metara ugledao je dva konja. Bili su vezani nedaleko staze koja je tuda

prolazila. Calhoon je pucao naprijed metar po metar, pazeći da ne prouzroči ni najmanji šum. Približavajući se konjima otpucao je u krug kako ga oni ne bi nanjušili. Kad je dospio iza njih, otkrio je ono što ga je zanimalo: na majušnoj čistini potrbuške su ležala dva bandita.

Momcima u zasjedi nije bilo ni na kraj pameti da im je netko za leđima i da sa zanimanjem motri potplate njihovih čizama.

Calhoon je znao da se mora osoviti na noge ako namjerava pucati. Baš taj trenutak kad se uspravio, čuo je jednoga od njih kako se žali drugaru:

— Ti prokleti mravi će nas živu pojesti. Sve mi se čini da nam je dobro podvalio.

— Ne, nije — poviče Calhoon podižući henrijevku. — Upravo vam se nalazi za petama! Odbacite puške i ustanite s rukama u zraku!

Iznenadenje je bilo potpuno.

— Dižite se! — iznova zapovijedi Calhoon.

Počeli su se uspravljati, ali s oružjem u rukama.

— Dohvati to jednoruko kopile! — uzvikne jedan bandit i opali prema Calhoonu. Kako nije bio u prilici da gađa precizno, tane proleti mimo Loosha. Ali je zato ovaj bio ubitačniji strijelac. Njegov hitac je pogodio bandita u grudi i Weymouthov plaćenik se skljkao. Tada zagrmi henrijevka u rukama drugog bandita ali se Calhoon već bio bacio na zemlju i potegao revolver. Uspio je u hipu nanišani i opaliti prije nego se bandit sakrio iza oborenog debla. Tane ga je pogodilo u rame.

Bandit je jauknuo i ponovu pokušao naciljati, međutim, drugi ga je metak pogodio u želudac. Calhoon opet opali i krici ranjenika konačno zamru. Uskoro nastupi tišina koju su remetili samo uznemireni konji, ali se ubrzo i oni smire. Calhoon je ostao na koljenima napeto iščekujući.

Budući da se u slijedećih pet minuta ništa nije pomaklo u šikari, Calhoon odlučio da se uspravi. Ponovno je napunio revolver, stavio ga u navlaku i posegnuo za henrijevkom koju je maločas odbacio.

A zatim se hitro prihvatio posla. Pokupio je oružje razbojnika i pretražio im džepove. Nisu ga zanimali njihovi papiri, međutim, nađenih šezdeset dolara je uzeo. Dobro će doći Henryju, pomisli brojeći novac.

Kad je to obavio, skinuo je uže s jednog od njihovih konja. Svezao im je noge za sedlo i potjerao konja u guštik. Zatim se vratio do svog konja presjekavši prethodno uže koje ih je vezivalo za sedlo: njihova tijela ostala su sakrivena u grmlju. Uzjahao je morgana i dohvatio uzde konja svojih napadača. Bio je gotovo siguran da su ova dvojica zasađ bili jedina zamka na putu do Južnih izvora.

Nakon što je izašao na glavnu stazu, okrenuo se. Nad određenim mjestom u šikari kružile su crne ptičurine. Za dva tri dana nestat će i posljednji tragovi maloprijašnjeg okršaja...

Sjedeći uz vatru, Henry Gannon se sav uvukao u sebe dok je slušao Luciusa. Tjednima i mjesecima zlopatio se kao da ga vragovi gone i to ga je iscrpilo. Kao da mu je nestalo snage i volje za daljnje napore. Uzdahnua je i pljunuo u prašinu.

— Pa, ti si učinio sve što si mogao, Loosh — kazao je prijatelju. — Nije dan čovjek ne bi mogao više... Ne znam što da vam rečem... Umoran sam, dotučen, dosta mi je svega. Do đavola, sada smo gotovi! Vidite, uopće nisam razmišljao koliko dugo ćemo se moći oslanjati na Killraineovu pomoć. Te pomoći više nema i Weymouth ima odriješene ruke da učini što hoće, nitko ga neće pozivati na odgovornost. Može nam rastjerati stado... Ako ostamo bez stada, sav trud nam je bio uzaludan.

— Ne valjda sav — umiješa se Elias. — Barem ova žigosana stoka ostaje nama. S obzirom na to da je donekle pripitomljena nećemo se morati boriti baš sa svakim grlom ako bi ga ponovno hvatali.

— Sve je uzalud. On uvijek nanovo može razjuriti stoku. Natjerati je da potpuno podivlja dok mi budemo zauzeti obranom golih života. Nekoliko pucnjeva, nekoliko udaraca o tavu ili

nešto slično, posebno noću, i sva će se stoka razbježati! Prokletnik jedan, sada nas ima na nišanu!

— Možda — reče Lucius — a možda i ne. Henry, sasvim si popustio i ne misliš kao ranije. Zar ti nije palo na pamet da nam se sada pruža kolosalna prilika da skinemo Isaacs s vrata?

Henry ga zapanjeno pogleda. — Loosh, na što to misliš? Meni se čini da ne shvaćaš dovoljno ozbiljno našu situaciju!

— Ja razmišljam samo ovo: jedini način da pobijedimo neprijatelja jest da se borimo s njim. Treba ga uvući u sukob, ali ne na njegovu terenu, nego na našem.

Whittonove se oči zacakle.

— Nastavi, Loosh!

— Henry razmišlja upravo onako kako Weymouth i želi da on razmišlja. Pazi što ja kažem: što nas prije Isaacs napadne, to bolje. Poželimo da dođe što prije, da nas napadne svom žestinom i da su s njim svi njegovi lupeški »sljedbenici«! Tada, i samo tada uspješno ćemo se obraniti. Konačno, pa mi imamo isto toliko ljudi kao i on.

— To ništa ne znači! — prasne Henry. — Naši ljudi moraju nadgledati i čuvati stoku. A kad ona jednom pojuri u stampedo... ti tome nisi nikada prisustvovao. Vjeruj mi, kad stoka bezglavo juriša, nema vremena ni za kakvu borbu ako je želiš ikad kasnije iznova okupiti.

— Tada je nećemo okupljati — oštro mu odgovori Calhoon.

— Loosh! — Gannon skoči na noge.

— Henry, pričekaj tren — Whitton je također ustao. — Ja mislim da razumijem što ovaj vojnik govori i vjerujem da ima nešto mudro na pameti. Calhoon, samo ti nastavi.

— Imamo jednu šansu — počeo Loosh. — I ako nam to uspije, izbrisat ćemo »sljedbenike«, i prije nego Weymouth unajmi novu bagru, ranč »Bravo« će seliti prema novom odredištu. Poslušajte me pažljivo...

Svi ga okružuje dok im je on tihim glasom objašnjavao svoj plan.

IX

Ogromni plameni jezici pretvorili su sumrak u dan. Sukljali su visoko i sigurno ih se moglo zamijetiti i s velike udaljenosti. Dok je promatrao taj divovski oganj, Calhoon pomisli na sve one jadne životinje koje će zaglaviti u vatri. Većina će uteći a iz šikare će konačno izaći i oni najtvrdoglaviji bikovi koje nisu mogli uhvatiti. Ali za male životinje neće biti spasa.

Iako se zapaljena guštara nalazila podalje od zaravni gdje su okupili stoku sve dovde je mogao čuti uzbuđeno mukanje stoke. Vidio je kako se ljudi bore da je održe na okupu. Posebno divlja goveda su zatvorili u zaseban koral. Calhoon se nadao da će ograda izdržati ako navale na nju.

Malo zatim potegnu uzde i povede konja stazom prema uzvišici koja je dijelila šikaru od prerije.

— Elias? — zazva potihom.

— Ovdje sam — začuje šapat iz obližnjeg grmlja.

Calhoon priđe.

Ovdje su se pritajili Whitton i šestorica kauboja. Stajali su mirno uz svoje osedlane konje koji su neprestance mahali repom ne bi li se barem malo zaštitili od nestrljivih mušica.

— Sve je u redu? — zapitao je Eliasa.

Whitton se nasmijao i pomilovao pušku.

— Samo neka dođu. Večeras će biti pun mjesec.

— Ja se nadam da će doći — šapne Calhoon. — Ne prispiju li noćas, bit će tu sutradan.

— Čekat ćemo — odvrati Elias. Pokazao je prema velikom dimnom oblaku koji je prekrrio obzorje. — Vatra i pol. Kao u stara vremena. Loosh, znaš što? Uspije li nam ovo, može se dogoditi da kasnije lakše okupimo stoku...

— Da nije bilo tvojih priča, nikad se toga ne bih sjetio.

— Rekao sam ti da su Komanči tako znali zapaliti preriju kako bi natjerali bizone točno na mjesto koje su odabrali. Bit će tako i s bikovima. Zapali im sklonište i istjeraj ih na ledinu i pola posla je obavljeno. Kao što i sam vi-

diš, ovdje je inače sve u redu. Skokni do momka preko puta!

— U redu — složi se Calhoon. — I zapamtite, u mraku kad počne paljba obratite pažnju na šesire.

Na oko četvrt milja dalje, isto tako na uzvisini, zapadno od korala krilo se u guštiku još šest momaka, svi do jednoga bez šesira. Njihov vođa bio je Teksašanin po imenu Webb Peters.

— Što mislite, kad će naići? — zapita Webb Calhoona.

— Ako to bude večeras, tada će čekati da se spusti mrak.

Nakon što je još jednom s Webбом razmotrio što im je zadatak, Calhoon odjaše u dolinu gdje je bilo stado. Henry ga je već izdaleka prepoznao i pošao mu u susret.

— Loosh, misliš li da će zaista doći večeras? — tjeskobno će Henry.

Calhoon je slegnuo ramenima.

— To se u svakom slučaju mora skoro dogoditi. Dotle ćemo strpljivo čekati i nadati se najboljem.

Gannon se zagledao prema dimom obavijenom horizontu.

— Spaliti tako lijep ranč...

— Ne tuguj. Sve će ponovno izrasti... A osim toga to više i nije tvoja zemlja.

— Stalno to zaboravljam. Kad si rođen i odgajan na jednom te istom mjestu, zaboli te nešto u srcu... zauvijek to ostaje tvoj dom...

— Henry, priberi se! Slušaj me pozorno: kad dođe do napada nitko da nije mislio na stoku. Pustite je neka pobjegne i jurnite u bitku.

— Ne brini, izvršit ćemo sva tvoja naređenja.

— Kažem ti Henry, ako već ništa ne pomaže, ovo će upaliti kao grom.

— Nadam se — izusti Henry slabim glasom.

— Henry, zbog čega si mi dao trećinu ranča »Bravo«?

— Jer si spasio Eliasa i jer nam je bio nužno potreban netko vičan oružju... Henryjevim licem se razlije smiješak. — U redu, Loosh. Imaš pravo. Pobjediti, izgubiti ili se povući, to sve spada u tvoj djelokrug rada. U potpunosti ćemo izvršavati tvoja naređenja, kapetane! Nadam se da će imati to osobno zadovoljstvo da se sukobim s Isaacsom...

— A ja se nadam da se nećeš tako lako dočepati tog razbojnika — reče Calhoon — barem ne prije mene.

Pozdravio je i odjahao u noć. Još uvijek nije bio načisto s tim da li ovo sve poduzima zbog ranča »Bravo« ili samo radi sebe i svoje misije. Duboko u njemu tinjala je mržnja protiv oba Weymoutha. Povrijedi oca i sin će izići na scenu, reče sam sebi.

Prisjećao se prethodne večeri kad je svojoj družini iznio plan obračuna.

Počelo je njegovim pitanjem.

— Ovdje su dva vojnika koji se sutra izjutra moraju vratiti na prozivku novom zapovjedniku. Zar mislite da ih Weymouth neće ispitivati? — upitao je prijatelje.

— Naravno da hoće — kazao je Whitton.

Onda je Calhoon rekao:

— Ono što mi kanimo postići jest da Weymouth dozna kako nam skupljanje stoke teče bolje nego što smo predviđeli. Istina je da privodimo oko pedesetak grla dnevno, ali njih dvojica o tome nemaju pojma. Prije nego što odu moramo se pobrinuti da si utuže u glave kako dnevno hvatamo oko stotinu grla i da se nadamo da ćemo slijedećih dana taj broj udvostručiti.

— Udvostručiti? Jesi li ti pri sebi? — lecnuo se Henry.

— Zašto ne bismo zapalili svu tu prokletu šikaru i tako iz nje istjerali stoku?

— Ali, Loosh, čovjek ne može tek tako zapaliti vlastitu zemlju — usprotivio se Henry.

— Čiju zemlju? — namrgodio se Loosh.

Malo zatim Gannon je samo uzdahnuo.

— Spali grmlje i natjeraj stoku na otvoreno. Šta možeš time izgubiti? — navaljivao je Calhoon.

Whitton koji je prvi shvatio osnovnu Calhoonovu nakanu, dobio je:

— Naravno. Mi nemamo ništa. Vlasnik je Weymouth. Ako nešto ne poduzmemo, sve će biti njegovo. I zemlja i stoka.

Calhoon se razmahao.

— Točno. Natjerajmo ga da pomisli da mu nećemo ništa ostaviti osim pepela i on će se zabrinuti. Osim toga,

bit će bijesan kad dozna da su nestala ona dva njegova bandita. Izazovimo ga i prisilimo da zagriže! Još kad mu vojnici ispričaju što su sve vidjeli i čuli, on će odmah poslati ovamo Isaacsu.

Henry se i dalje dvoumio.

— Ali, stado će se razbježati!

— Lako za stado — tumačio je Loosh — ostat će nam sasvim dovoljno dana da ga prikupimo. Henry, stočar tvog kova može napraviti i više, je li tako?

Gannon se konačno složio.

— Pa, da pokušamo — kazao je naposljetku.

Loosh je osmotrio mjesec. Deset sati, zaključio. Svuda oko njega rasula se srebrna mjesetina. Ta divljina je noćas bila tako lijepa da mu je ushićenje oduzimalo dah. Međutim, nije bio trenutak da se divi prirodi. Dođu li, bit će to uskoro. Nervozno se osvrnuo. S mjesta gdje je stajao imao je odličan pregled nad stazom koja je vodila od Gannonove kuće na ranču prema Južnim izvorima gdje je bila stoka. S obzirom na to da su »sljedbenici« uglavnom iz Kanzasa i Missourija, Calhoon je bio gotovo siguran da će se kloniti šikare i da će doći baš tom stazom kojom se ide do korala i stoke na otvorenom pašnjaku.

Calhoon izvuče mornarički kolt, napuni ga i otkaći. Tada se sasvim umiri i počeo osluškivati.

Ovo što je začuo, mogao je biti i šum vjetra u guštiku? Ali, po poznatom osjećaju u želucu, koji je uvijek nepogrešivo prethodio svakoj borbi, znao je da to nije vjetar.

Ne. Bio je to topot konja.

Calhoon se naceri i uzjaše konja. Dolaze! Sada... samo da netko ne izgubi strpljenje i prerano ne opali i tako oda zasjedu...

Čvrsto držeći uzde napeto je piljio na stazu. I onda konačno ih je ugledao. Jahali su u dvoređu, troređu... bilo ih je najmanje četrdesetak... Calhoonovo srce je udaralo kao kovački čekić. Izvanredno, Isaacs je poveo cijelu vojsku. To bolje...

Jahali su puteljkom i nisu znali da se sa svake strane u guštari kriju ljudi spremni na sve, očekujući trenutak kad će uljezi stupiti na čistinu.

Samo da Webb i Whitton provedu ono što je dogovoreno... Zapravo, ne bi trebao brinuti. Whitton je čovjek koji zna što znači napasti u pravi tren, a Webb je nekad bio pripadnik konjice i znat će obuzdati najnestrpljivije...

Isaacs je jahao prvi a odmah iza njega je galopirao Ed Bodie. Isaacs je u ruci držao henrijevku i činilo se da ga uopće ne zabrinjava taj pothvat. Djelovao je samouvjeren. Već se dva puta sukobio s tim čovjekom i bilo mu je jasno da je to uporan borac koji nije imao lak život, kojem je svaki neuspjeh bio novi poticaj da ustraje. Isto tako bilo je očito da su i ostali Isaacsovi momci bili prekaljeni ljudi.

Sve su se bliže primicali preriji. Calhoon je okrenuo konja i zastao. Čekao je još koji tren a tada je zabacio glavu i ispustio ratni poklič.

To je bio znak da zaprašte puške kauboja ranča »Bravo«. Istodobno su nahrupili sa svih strana i opkolili Isaacsu i njegovu bandu.

S prvim mecima odjeknulo je i divlje mukanje stoke. Taj zvuk bivao je sve jači i zamalo se stado od tisuću grla dalo u paničan bijeg. Isaacscov naum se ostvario, natjerao je stoku u stampedo.

I uletio u stupicu.

Odasvud su istrčavali gologlavi Calhoonovi ljudi. Isaacsu je bilo jasno da su on i njegovi opkoljeni. Zaustavio je konja i bijesno povikao:

— Ovo je zasjeda! Raširite se! Raširite se!

Zatim je prilegao uz vrat konja i u hipu iščeznuo iz Calhoonova vidokruga. Držeći uzde u zubima, Calhoon je obuzdavao konja da bi služeći se desnicom kao osloncem nanišanio.

U sjaju punog mjeseca lako je raspoznavao svoje ciljeve; svaki jahač sa šeširom bio je neprijatelj. Calhoon je zamijetio da mu netko juri u susret. Brzo je podigao desnu ruku i ne nišaneći opalio. Tane promaši jahača ali je pogodilo konja i trenutak zatim protivnik se našao na zemlji. Brzo se osovio na noge i pucao u Calhoona.

Svuda unaokolo grmjele su puške, dimile se revolverske cijevi. »Sljedbenici« su sada bili u obruču. Pucajući u krug Calhoon se stalno osvrtao i pogle-

dom tražio — svog jahača. Konačno je spazio poznatog konja i iza njega nečije bradato lice. Isaacs je u svakoj ruci držao po jedan revolver. Calhoon nagna morgana u tom pravcu. Munjevito je razotkrio što Isaacs namjerava. Potpuno pripijen uz vrat konja, nastojao se domoći staze koja je vodila u Double Oaks.

Postojao je samo jedan način da ga zaustavi. Okrenuo je konja i potjerao prečicom. Nešto poslije Isaacs je začuo topot i kad se osvrnuo, suočio se s Calhoonom. Lice mu se namrgodilo. Potegao je revolver ali u brzini nije dobro naciljao i Calhoonu je tane zazujalo porred uha.

Isaacs ponovno opali i promaši. Još uvijek divlje galopirajući pokuša iznova, no začu se prazno škljocanje i on psujući odbaci taj revolver i dohvati drugi. Calhoon mu je dotle nastrijelio konja.

Kad se konj spustio na koljena, Isaacs je najednom poletio zrakom, pao na zemlju i pri tome izgubio revolver. Ostao mu je jedino nož. I nožem je dočekao Calhoona. Loosh je imao svega jedan jedini metak. Ispalio ga je. Isaacs je i dalje napredovao prijeteci nožem. Calhoonu je preostao samo prazan revolver i on ga svom snagom baci na Isaacsu. Razbojnik se malo zanese, taman toliko da Loosh izvuče svoj nož iz sare.

A onda su ukrstili oštrice. Calhoon je ubrzo osjetio da ima posla s profesionalcem što se tiče rukovanja nožem. On još nikad nije nikome nanio smrt nožem, za Isaacsu je bio uvjeren da jest.

— Ti prokleti odmetniče, rasporit ću ti utrobu! — soptao je Isaacs.

Calhoon nikako nije uspijevaao prevariti razbojnika i pronaći mu nezaštićeno mjesto. U jednom trenutku zaparala ga je hladna oštrica noža po boku. Brzo je uzmaknuo i kad se okrenuo, spazi da se Isaacs ceri.

— Ne bi smio nositi nož, ako se ne znaš njime služiti! — promrsi Isaacs i poleti prema Calhoonu pokušavajući mu zabosti nož u želudac.

Ovaj put Calhoon nije parirao. Umjesto toga je dočekao napad svojom obogaljenom desnicom. Začuo se

tup udarac pri sudaru željeza i olova. Ne znajući za Calhoonovu tajnu, Isaacs se na to nije osvrtao.

Konačno, Looshu se ukazala prilika koju je stalno vrebao. Zamahnuo je lijevom rukom i malo zatim shvatio da je njegov nož našao put do Isaacsova tijela. Okrznuvši rebra usjekao se u meso.

Isaacs se ispravi i zapanjeno prostene:

— Jao, gotov sam!...

Calhoon jače zarije nož, zavrne ga i povuče k sebi. Bandit otetura nekoliko koraka pokušavajući zadržati ravnotežu. Stavi ruku na grudi, na mjestu gdje se sve više isticala krupna krvava mrlja.

— Oh! — dahtao je Isaacs.

Calhoon odskoči pripravan za novi napad, međutim, bandit je već bio klonuo. Loosh mu svejedno zada još jedan ubod u lijevu stranu grudí, dok ga je Isaacs tupo promatrao kao da ne shvaća šta se zbiva, a malo zatim mu se pogled ugasí.

Umro je na nogama!

Calhoon se iznuren spusti na koljena blizu mjesta gdje se strovalilo tijelo razbojnika.

Bitka na travi obasjanoj mjesecinom bila je završena. Uočio je nekoliko konja bez jahača i neke prilike koje su ih htjele zaustaviti. Odahnuo je kad je vidio da su svi — bez šesira.

Iz daljine je dopirao tutanj razbježalog stada. A zatim je tu zaglušnu buku nadjačao jedan glas — glas Henryja Gannona.

— Hajde! — derao se. — Stado se razbježalo, za njim!

Gannon se bacio na konja i izgubio u mraku a za njim još nekoliko jahača.

— Jesi li dobro, Loosh? — prepoznao je Eliasov glas.

— Dobro sam — odgovorio je Calhoon.

Whitton uspori konja i stane uz Calhoona. Oči su mu blistale od zadovoljstva.

— Imao si pravo — reče. — Htjeli su nam izmaći, ali smo mi bili spremni, opkolili ih i sredili. Loosh, odigralo se upravo onako kako si pretpostavio!

Elias se iznenađen zagledao u mrtvo tijelo u travi.

— Tko je to?
 — Isaacs!
 — Isaacs? Mrtav?
 — Da, mrtav.
 — Znači... gotovo je.
 — Za kratko — reče Calhoon i popne se na Eliasova konja.

X

S podočnjacima ispod očiju, na smrt umorni, ujahali su lujajući se u glavnu ulicu Double Oaksa: Calhoon, Whitton i Henry Gannon. Usprkos umoru jahali su s puškama preko koljena i stalno se okretali lijevo i desno. Henryjev lijevi rukav bio je razderan sve do iznad lakta, a prljavi zavoj pokrivač mu je ranu dobivenu u borbi. Na žalost nije on bio jedini ozlijeđeni u okršaju sa »sljedbenicima«. U toj ludoj noći odmazde izgubili su trojicu a cijelo stado se opet raspršilo po guštari. Ostatak ljudstva, jednako iznuren kao i ova trojka, nastojao je istjerati iz grmlja što je moguće više goveda. I stoga nije bilo čudo da nitko od njih nije osjećao neki trijumf nakon pobjede.

— Stigli smo — reče Calhoon i pokaže na malenu kućicu u kojoj su stanovali kapetan Killraine i njegova sestra.

Jedva se spustiše iz sedla. Calhoon stisne zube jer ga je zaboljela rana na leđima koju mu je zadao Isaascov nož. Samo nekoliko centimetara dublje i sada bih zauvijek ležao tamo u travi, pomisli Calhoon...

Henry i Elias krenu za njim uz stepenice. On pokuca i malo zatim se vrata otvore. Oči Evelyn Killraine sretno zasjaje kad ugleda dragog gosta, no odmah joj se izraz lica promijeni kad spusti pogled na okrvavljenju košulju.

— Loosh! Što se zaboga dogodilo?

— Čut ćeš. Je li Phil ovdje?

— Ovdje sam — začuše se Killraineov glas iz pokrajnje sobe. Kapetan se trgne kad ih ugleda. — Što vas je to snašlo? Grozno izgledate!

Calhoon uđe u kuću praćen prijateljima.

— Prošle smo se noći sukobili s Isaacsom — reče Calhoon kad su se za njima zatvorila vrata. — Napao nam

je stado svim raspoloživim snagama ali smo ga mi očekivali i zauvijek izbrisali.

— Izbrisali? Isaacs? Zar je taj lisac napokon dolijao i platio glavom?

Calhoon potvrdno kimne.

Killraine dovikne sestri:

— Evelyn, bit će najbolje da skuhaš kavu. Loosh, Gannon, Whitton... sjedite i ispričajte mi sve pojedinosti te burne noći.

Loosh je udovoljio Philovoj želji a onda reče Gannon:

— Stvar je bila u tome što je Isaacs mislio da svi naši ljudi čuvaju stoku i da će, kad on rastjera goveda, svi pojuriti za kravama i bikovima. Samo Loosh ga je nadmudrio. Stado je čuvala tek nekolicina dok su ostali čekali spremni u zasjedi i kad nam je razjurio stoku, na to uopće nismo obratili pažnju. Iznenađili smo Isaacs a njegove bandite... leševi su posvuda razbacani a imamo i nekoliko ranjenika i naših i njihovih. Naravno nešto se razbojnika posakrivalo po šikari još na početku sukoba, možda čak trećina. Uglavnom bez pretjerivanja možemo izvijestiti da »sljedbenici« više ne postoje... Trenutno zanima nas kako da se izvučemo a da nas ne osude u Double Oaksu zbog ubojstva jer mi smo samo branili naše živote i svoj posjed.

— Mislili smo da nam možda vi možete pomoći — potiho će Elias. Sve smo ostavili kako je bilo pa ako želite poći s nama i uvjeriti se u našu priču... To je jedini način da dokažemo svoju nedužnost...

— Slični na pravo bojno polje — reče Calhoon. — Da se radi o svega dvojici ili trojici, pobacali bismo ih u grmlje, pa neka ih čerupaju lešinari, međutim...

— Ne, dobro ste napravili — prekine ga Killraine i zamisli se. — Znači »sljedbenici« su razbijeni... imate ranjenike i zarobljenike... Jesu li zarobljenici u stanju da podnesu saslušanje?

Calhoon kimne.

Zajedno s kavom Evelyn posluži i bogat doručak.

— Phil, moraš nešto poduzeti — reče djevojka bratu. — Naročito poslije onog našeg sinočnjeg razgovora. Nadam se da ga nisi zaboravio.

— Bez brige, Ev. Ja to i namjeravam, jedino još nisam odlučio kako da to izvedem... Kad završite doručak, poći ćemo na mali razgovor sa sućem Joshuom Weymouthom koji je vjerujem dosad u tančine obaviješten o porazu svoje privatne vojske. Mora da se osjeća poput igrača pokera koji u rukama drži tri asa a dva su već izložena na stolu...

S kapetanom Potterom za leđima, Weymouth je sjedio u svom kabinetu u sudnici i jedino je lako blijedilo na njegovu licu odavalo da vješto prikriva veliko uzbuđenje.

— Sve su to izmišljotine, kako vam nije jasno — govorio je nabusito. — Ne vjerujem ja ni trunku u te njihove ishitrene priče. Meni to slični na slijedeće: nekolicinu ispravnih građana Sjedinjenih Američkih Država napala je gomila osvetoljubivih bivših pripadnika Konfederacije! A ako se pokaže da su moje sumnje točne i potkrijepljene čvrstim dokazima, odgovorni će za to i te kako platiti! — Pogleda u kapetana Pottera. — Je li tako, kapetane?

— Apsolutno — složi se Potter. — Hoćete li tada imati šta protiv pravosuđa u Double Oaksu, Killraine?

— Ja se u cijelosti slažem s vašom odlukom — nakloni se Killraine. — Želim da se napadači kazne i da se očuvaju prava građana Amerike. Na primjer, ja među te ispravne građane SAD ubrajam ovdje prisutnog gospodina Whittona kao i ostala tri Crnca koji su vlasnici stočarskih žigova i čija se stoka nalazila u tom stadu. Naravno, postoje i činjenice u koje se moramo osvjedočiti na licu mjesta. Isaacs je sa svojim ljudima došao na ranč Henryja Gannona, gdje nije imao nikakvih prava da se pojavi i gdje nije bio pozvan. On je sa svojim natjerao tuđe krdo u stampedo. I to je svojevrstan zločin, kažnjiv u našem zakonodavstvu. I, na kraju, htio bih vas upozoriti da ima preživjelih sudionika noćasnog napada.

Weymouth se uspravi.

— Preživjeli svjedoci? Jesam li vas dobro razumio?

— Više ranjenih »slijedbenika« koji su sada zarobljenici — objasni kapetan Killraine i značajno pogleda Whittona.

— Gospodin Whitton je spreman da ih pod zakletvom optuži za rastjerivanje stoke i ubojstva s predumišljajem. Vi svakako uviđate koliko je neophodno suđenje kako bi konačno zavladao mir u gradu i okolici. Predlažem da se zarobljenici preslušaju, utvrdi krivnja i njih i njihova naredbodavca. Zapravo sva je sreća da ima zarobljenika jer, kako bismo inače doznali pravu istinu. Nas će prije svega zanimati tko je taj koji im je platio za napad na ranč »Bravo«. — Philip se nasmiješi i nastavi. — Imam rođaka u Connecticutu koji jedva čeka da posjeti Teksas. Odvjetnik je i siguran sam da će mu biti drago da zastupa gospodina Whittona i da se pobrine da se otkriju sve činjenice oko Isaacsova naredbodavca... Vi čak možda i poznajete oca mog rođaka, suće. Možda ste ga susrećali u Washingtonu. On je stariji senator za spomenutu državu Connecticut.

Weymouth se ukruti.

— Vi ste nećak senatora Mortona?

— Nikad nisam volio da ističem svoje rođачke veze, međutim, točno je da mi je senator Morton pomogao prilikom upisa u vojnu akademiju.

— Da... da... — gundao je Weymouth i nervozno grizao cigaru.

— S druge strane, — Killraine se nije dao smesti — bit će to olakšanje za gospodina Whittona da se ne mora pojavljivati na sudu. On i njegovi drugovi imaju posla preko glave da okupe rastjerano stado. I zato da bih zaštitio interese gospodina Whittona predlažem: ako kapetan Potter ispita slučaj i skine sumnju s ljudi ranča »Bravo«, a u tome će mu pomoći nepobitne činjenice, cijeli će kraj odahnuti jer će banditi biti predani vlastima. Tada vi, suće, možete im ili suditi ili ih pustiti na slobodu. Red je da ne padne nikakva mrlja na ranč »Bravo«.

Potter se važno isprsi.

— Ja mislim...

— Kuš! — zaurla Weymouth ne obazirući se na prisutne u kancelariji.

Debeli kapetan se zarumeni do korijena kose, ali ništa ne reče.

Weymouth se nagne preko stola.

— Killraine, vi znate da je bilo mrtvih na obje strane pa ipak predlažete da pustimo stvar tek tako?

— Suče, budite razumni, nitko nema pojma tko je koga ubio u onom mraku. Dugo parničenje neće nimalo razbistriti cijeli slučaj. Točno je da bi to otežavalo posao družini ranča »Bravo«, ali isto tako je točno i to da bi jedno takvo suđenje izazvalo pravu lavinu koječega, budite uvjereni.

Nekoliko trenutaka su se promatrali u tišini. Tada Weymouth zakima glavom.

— Možda imate pravo — reče. — U redu. Kapetan Potter će provesti istragu...

— A i ja ću provesti svoju i napisati opširan izvještaj!

— Neće biti potrebe — primijeti Weymouth. — Siguran sam da će kapetan Potter pronaći da je istina onakva kako ste vi rekli. Gannon neka preda zarobljenike a mi ćemo se pobrinuti za njih. I dajem riječ da neće biti podignute optužnice protiv ljudi s ranča »Bravo«!

— Tako ti vraga! — nije se mogao suzdržati raspoloženi Whitton.

— Elias, šuti — reče mu Gannon i sam razvedren.

— Pa, suče, čini mi se da smo to sredili — zaključio Killraine. — Samo. postoji još jedan uvjet.

Weymouth ga ljutito odmjeri. — Što?

— Vjerujem da će okrug snositi troškove oko sahrane Isaacs a i njegove družine. — Killraine ustane podrugljivo se smijući. — Kad pročitam izvještaj kapetana Pottera i kad se uvjerim da je predan na poštu, predat ćemo vam zarobljenike.

Sudac je naglo ugasio netom zapaljen u cigaru, gnječeći je u pepeljari.

— Da, sporazumjeli smo se — procijedi muklo. — Kapetane Killraine, želim vam ugodan dan!

Četvorka je u potpunoj tišini napustila sudnicu i sišla laganim hodom do konja. Onda se Elias najednom više nije mogao suzdržati.

— Kapetane, vi ste sjajni! — poviče i okrene se prema Henryju radosno ga potapšavši po leđima. — Henry, da li shvaćaš što to znači? Konačno se u miru možemo posvetiti našem poslu! Još uvijek je preostalo dosta dana da

okupimo stoku, a Weymouth je sada bespomoćan.

Gannon zatrese glavom.

— Nadajmo se da će ovo potrajati. Killraine, po drugi put smo smlavili Weymoutha u istom tjednu. Oba puta uz vašu podršku. Zaista, ne znam na koji način da vam se odužimo.

— Bilo je to veliko zadovoljstvo za mene — reče Killraine. — Ne sviđa mi se da me političari premještaju s kraja na kraj zemlje samo zbog toga da bi utažili svoje strasti. A što se tiče oduživanja, lako ćemo za to... Pođimo natrag do kuće. Evelyn je već sigurno na iglama od radoznalosti, a osim toga htio bih s vama porazgovarati o još nečem.

Brat je imao pravo: Evelyn je otvorila vrata prije nego što su stigli pokucati. Bila je sva ustreptala.

— Phil, kako je bilo?

— Dobro je prošlo — odvrati joj brat.

— Više nego dobro — reče Calhoon. — Phil je satjerao suca Weymoutha u škipac koristeći se čistom ucjenom. Bogami, Killraine, ne bih volio sjesti s tobom za stol gdje se igra poker.

Lice djevojke se ozari.

— Oh — prošapće — tako mi je drago. Smjestite se, ima već skuhanе kave.

— Možda bi im više prijalo neko piće? — uplete se kapetan Killraine. — Za njima je duga i uzbudljiva noć. Burbon, gospodo?

— Alkohol nisam okusio već tako dugo da ne znam hoću li ga moći podnijeti — nasmiješi se Henry. — ali ću se hrabro pridružiti. A vi nam možete ispričati što imate dok pijuckamo.

Sjeli su za stol. Evelyn je donijela čaše a Phil bocu. Čim je svima natočio, podigne svoju čašu.

— Pretpostavljam da bi trebalo ispitati za neslavan kraj Isaacs a i »sljedbenika«?

— Svakako — zagrmli Elias u ime svih i iskape se čaše.

Killraine ulije još jednom a tada i sam sjedne. Gledao ih je ispitivački.

— Sada ću vam reći što mi leži na srcu...

Prvi put Phil je bio nekako sramežljiv i neodlučan. Zapita:

— Henry, mogu li vam postaviti nekoliko pitanja u vezi s rančem »Bravo«?

— Naprijed, ne oklijevajte — odvratí Gannon.

— Već sam tu i tamo načue što radite i kakvi su vam planovi, ali volio bih čuti od vas neke pojedinosti.

— Idemo redom — reče Henry i iznova napuni čaše. Dok je govorio, Phil i Evelyn Killraine su ga pažljivo slušali. I kako se Henry sve više zanosio raspravljajući o svom davnašnjem snu, djevojčine oči bile su sve blistavije. — Eto, toliko — završio je Henry. — Sve ovisi o dobroj volji Komanča, ali Elias jamči sto posto uspjeha ako se bude-mo pridržavali njegovih uputa i ponašali se kako treba. Slijedeće godine u ova doba mi bismo raspolagali s rančem ogromne površine, prekrivenim prerijskom travom... a bit će i novaca... dobivenog za zlato rudara iz Kolorada. Bit će to meso i pol, Phil! Goveđina na glasu! Budemo li imali sreće i hrabrosti, nema granica do kojih će doprijeti ranč »Bravo«... — Najednom se uozbilji. — Možda ovo iz mene govori viski. Dakako da mučimo muku s još dosta poteškoća, no njih ćemo se postepeno riješiti. I novac je jedan od tih poteškoća. Nadajmo se da ćemo se nekako snaći. Jer, bogamu, čini se ako u neku stvar jako vjeruješ i jako je želiš moraš je na kraju dobiti. Što da vam pričam, i sami znate kako je bilo na početku, i dokle smo već dogurali... za što smo prije svega vama posebno zahvalni.

— Nemate pravo, pretjerujete — pobuni se Killraine. — Ja sam postupao onako kako mi je dužnost nalagala. Nemojte mi se neprestano zahvaljivati! Milo mi je da ste bili opširni i naveli sve što me je zanimalo. — Zastane i pročisti grlo. — Gospodo, odluku koju sam donio nije bilo lako donijeti. Evelyn i ja smo to već raspravili... bez obzira na to što se dogodilo, ja ne idem u Kanzas. Dajem ostavku na svoj položaj u vojsci i mi ostajemo u Teksasu!

— Napuštate armiju! — zapanjeno uzvikne Henry.

— Došao sam do zaključka da za čovjeka poput mene u vojsci nema budućnosti. Još nijednom dosad nisam

bio na nekoj dužnosti a da se nisam sukobio s nekim pretpostavljenim. Vjerojatno nemam dara za političara. I ako ostanem u armiji, bit ću do vijeka kapetan.

— Ali, što je s onim vašim ujakom političarem na sjeveru? — zapita Elias.

— Nisam slagao Weymoutha, sve je to istina... međutim, ujak je popriličan jadnik koji i sam mora ovisiti o svojoj rodbini kako bi opstao. Ne, gospodo, ja više ne ostajem u konjici, došlo je vrijeme da me počnu zanimati druge stvari!

Henry i Elias se pogledaju a zatim se zapilje u Killrainea. Gannon predloži:

— Zašto nam se ne priključite u osnivanju ranča »Bravo«?

— Ne, nema smisla.

Calhoon se uspravi.

— Killraine...

Phil podigne ruku i prekine ga.

— Molim vas, saslušajte me do kraja. Rekao sam ne jer ne bih htio da mi pripadne i najmanji dijelić ranča »Bravo« iz zahvalnosti zbog nečega što je bila moja dužnost.

Calhoon je motreći Evelyn iznenada osjetio da mu se srce uznemirilo, nekako slično kao pred okršaj. Kad bi ona ostala ovdje... Prije nego je bilo što dospio reći, Killraine je nastavio.

— Loosh me čuo kad sam neki dan kazao Weymouthu da je Teksas država kojoj tek predstoji procvat... Ja u to vjerujem! Također vjerujem Henryju kad kaže da će se obogatiti na govedima... Henry, siguran sam da će se ostvariti tvoj san, da će ranč »Bravo« biti toliko velik koliko ga zamišljaš, a možda čak i veći... Što se mene tiče, ne mogu biti dio nečega ako nisam ravnopravno sudjelovao...

— Ti si već mnogo pridonio — pridometne Calhoon.

— Već sam rekao da mi je to bila dužnost. Dajte da sada govorimo o čistom poslu. Ja sam Jenki, zar ste zabravili? — Killraine se uozbiljio. — Henry, stoka vam je raštrkana. Koliko ljudi bi vam još bilo potrebno da je svu okupite? Dvanaestorica, petnaestorica?

— Da smo ih taman još toliko imali, Isaacs nam ne bi našao — odvratí Henry.

— Pogotovo da su bili plaćeni novcem a ne govedima, zar ne? — zapita Phil.

— Točno! I tada bi svako žigosano govedo spadalo u stado ranča »Bravo«!

— A kad jednom sastavite svoje stado i pođete na put ... ja malo znam o tim stvarima, ali zar vam neće biti neophodna stanovita oprema i zalihe u hrani?

— Mi ne poričemo da nam je novac najslabija strana — uzbudi se Henry. — Zbog njega noćima ne spavam, mozgaćući odakle da smognemo za poputbinu. Ljudi ne mogu podnijeti sav taj napor jedući govedinu iz dana u dan. Morali bismo nabaviti brašno, kavu, sušeno voće i koješta drugo. Kad goniš dvije tisuće goveda, potreban je kuhar i nekoliko kola krcatih opremom. .. Treba nam više konja, ne možemo istima istjerivati stoku iz guštare a zatim ih koristiti za provođenje stoke. A kad smo već kod toga, trebat će nam i municije i oružja a i poklona za naše prijatelje Komanče i sve ostale Indijance s kojima ćemo se susresti. Nedostaje nam tisuću stvari a nemamo ni novčića za kupovinu sve dok ne prispijemo u Kolorado...

Killraine pogladi brk i kimne u znak odobravanja.

— Pretpostavlja sam da je tako. Henry, Evelyn i ja posjedujemo nešto gotovine.. Cijelu smo proteklu noć razgovarali o našem budućem životu. Oboje želimo ostati u Teksasu, oboje nas je zarazila priča o ranču »Bravo«. Da li bi tri tisuće dolara bilo dovoljno da otkupimo nas dvoje deset posto ranča?

Henry se zagrcne.

— Tri tisuće dolara?

Lucius Calhoon se zagleda u Killrainea nadimajući se od zadovoljstva. Tri tisuće dolara! To je svota koja će njihovu čežnju pretvoriti u zbilju.

Tog trenutka Elias lupi šakom po stolu i reče:

— Ne!

Calhoon i Henry zatreptaju zabezknuto očima.

— Ne — opetuje Whitton — tom svotom se ne može otkupiti deset posto

učešća. Toliko novca traži cijelu četvrtinu svega. Kapetane, pridružite nam se kao što je to Loosh učinio, kao ravnopravni partner.

— Ne mogu — usprotivi se Killraine. — Budete li tako cjepkali svoj buduću ranč, ostat ćete uskoro bez ičega...

— Četvrtina ranča »Bravo« bit će sasvim dovoljna za svakoga pojedinačno — objasni Elias. — A mi ne dajemo nešto za ništa, prije će biti obrnuto da smo dosad davali ništa za nešto. Ja i Henry smo započeli s dva komadića istog sna... Spojili smo ih ali je to i dalje bila magla... Tada smo nešto te magle prodali Looshu i dobili stoku. Međutim, tjeranje stoke i dalje je san... I ako vam sada ponudimo dio tog sna, sve će se odjednom pretvoriti u blistavu stvarnost. Kažem vam, kapetane, da za vas ima mjesta i da ste svoj dio pošteno zaradili. To je posljednja četvrtina i ako je vi prihvatite, imamo sve što nam je potrebno. Vi ćete se pozabaviti poslom, Henry je taj koji će brinuti o govedima, Loosh je pravi čovjek za sve vrste neprilika na koje možemo naletjeti, a u toku puta i kad stignemo do Indijanaca, neka riječ pripadne meni. I tako je istom u ovom trenutku ranč »Bravo« potpuna cjelina! Ako nam se pod tim uvjetima želite pridružiti, bit ćemo ponosni da smo vas dobili. — Elias pogleda u Henryja i Loosha. — Imate li kakvih primjedbi? — zapita.

— Ne — reče Calhoon, osjećajući kako se iznenada sav njegov svijet iz osnova mijenja. I dalje zaokupljen djevojkom koja je stajala blizu njega, primjeti kako ga napuštaju dugogodišnja beznadnost i gorčina neizvršene osvete. Prvi put je njegova osakaćena desnica izgubila ranije značenje.

— Slažem se — odgovori Henry na Eliasovo pitanje. — Killraine, naši ste.

Evelyn uzvikne od zadovoljstva.

— Phil! Oh, Phil! — Očiju sjajnih od suza obrati se trojici novih prijatelja:

— Hvala vam, svima hvala.

Killraine se sretno nasmije. — Čir se da smo sklopili odličan posao! — Ustane i ponovno napuni čašu. — Gospodo, u ime ranča »Bravo«! — reče i iskupi svoje piće.

XI

Dva mjeseca poslije Calhoon zaustavi svog konja morgana, kojeg u međuvremenu bijaše ponovno pronašao, i zagleda se niz padinu na dio prerije gdje je paslo okupljeno stado. Četiri tisuće dugoroge stoke! Gotovo da nije mogao vjerovati vlastitim očima! Da nije bio osobno prisutan kroz sve to vrijeme dok se ponovno prikupljala razbježala stoka, nikad ne bi vjerovao da je tako nešto moguće postići u ovako kratkom roku. Ali je istina da je najveća zasluga pripadala Henryjevu umijeću i kapitalu što ga je uložio kapetan Killraine. Unajmili su još ljudi, nakupovali svu silu namirnica a on i Elias su nabavili priličan broj novih i snažnih konja. Začudo, ispalo je da je ponovno okupljanje stada bilo jednostavnije nego što se predvidjelo. Dok su jedni dovodili razbježanu stoku, drugi su pronalazili novu u krajnjim dijelovima Henryjeva ranča i posao je išao kao lud. Sada je već dvije trećine tog golemog stada nosilo žig ranča »Bravo«.

Zaista, malo će stoke preostati Weymouthu, bit će to najdivljiji primjerci, pa neka mu i bude, pomisli Calhoon.

Inače, izgledalo je da se Weymouth pomirio s porazom. Čim je Killraine raskrstio s vojskom, on i Evelyn su preselili u kuću na Henryjevom ranču. Za svaki slučaj, Phil je dalje imao zadatak da pripazi što se zbiva u Double Oaksu.

— Razišli su se i posljednji »sljedbenici« — izvjestio ih je jednom. — Međutim, Josh se zasad nije pobrinuo za nove... Neki dan je bio čak ljubazan prema meni. Pretpostavljam da mu je potpuno jasno da smo ga prešli. Ono najvažnije mu ipak nije oduzeto, a to je Henryjev ranč. Ostala mu je zemlja i možda tisuću najdivljijih grla. Ja mislim da smatra da mu je to dovoljno i da je odviše opasno da se i nadalje poigrava vlastitom srećom.

Elias Whitton nije bio baš siguran u to.

— Svejedno, mi moramo biti pripravljeni na svako iznenađenje. Weymouth me podsjeća na Apače. Komandni i Čenani polaze u rat zbog samog rata i

poginut će radi časti, ali Apač postupa drukčije. Napast će te kad se budeš najmanje nadao i neće se nepotrebno izlagati mecima. Po meni Weymouth čeka priliku pa da počne sve ispočetka.

Calhoon je držao da je Elias u pravu a da se Killraine vara.

Prolazili su tjedni a da ih nitko nije dirao, niti se zanimao za njih. Za Calhoona je bilo od posebnog značenja to što sudac nije pozvao sina da se vrati iz Washingtona. Da mu je netko prije tri mjeseca rekao da će mu biti drago što je tako, poslao bi ga do sto đavola, sada mu je međutim doista bilo drago...

Henry Gannon je stajao kraj kola, u koja je zajedno s kuharom tovario zalihe za put.

— Hoće li biti dovoljno brašna za sve ljude? — brinuo je Phil koji se također tu nalazio.

— Ne, ali bit će ga dosta taman do San Antonija gdje ćemo se opet opskrbiti. Čuo sam da je tamo jeftinije — reče Henry — a i pametnije je da što je moguće kasnije kupimo pokvarljivu robu, kako bi nam dulje potrajala kad jednom ostanemo u divljini. — Kad je čuo topot konja, Henry se okrene. — Zdravo Loosh, je li tamo gore sve u redu?

— Tišina kao u crkvi — odgovori Calhoon i kad spazi vreće s namirnicama zapita: — Henry, sutra ujutro?

Gannon se nasmije.

— Polazak je u zoru. Elias je otišao da još jednom provjeri sutrašnju dionicu. Tjerat ćemo oštrim tempom od zore do mraka, tako da ne bude nikakvog natezanja sa stokom kad se ulogorimo. Pretpostavljam da ćemo oko podneva napustiti moju ili Weymouthovu zemlju, kako god je vi nazvali, a kad kucne taj tren, ranč »Bravo« će biti na stvarnom putu za Pecos! Loosh! Teško je povjerovati, je li tako? Ali, doista je tako! — Henry radosno pokaže na stado. — Pogledaj kakva goveda! Svatko tko nije htio u Kolorado, otišao je sa svojim krdom, dok su drugi prodali svoja grla za dolar po glavi. Četiri tisuće grla i trideset kauboja! Loosh, san se pretvara u

zblju! Do đavola, tako sam uzbuđen da ne mogu stajati na miru!

— Nisi jedini — reče Killraine. — I meni se uzburkao želudac kao prije neke važne bitke. Teksas! Najbolje što je armija ikad učinila bilo je da me pošalje ovamo a zatim da uputi Pottera da me smijeni! Da mi se nisu tako smučili, proveo bih cijeli bogovetni život u uniformi i nikad ne bismo Evelyn i ja doživjeli ovakvo izuzetno uzbuđenje! To je.. to je tako nešto važno i veliko da mi ne ide u glavu!

Calhoon se nasmije a zatim trgne natmuren.

— Phil, gdje je Evelyn?

— U kući na ranču. Zaklela se da Weymouth neće položiti ruku na ono divno pokućstvo koje je pripadalo Henryjevoj majci. Pronašla je gdje će ga pohraniti u Double Oaksu i već ga cijeli dan pakira. Zasad će to sve ostati ovdje u nekom skladištu a kad Henry sagradi novu kuću tamo na Pecosu, preselit će ga.

— Zašto da ne! — suglasi se Calhoon. — Pa.. — poče ali naglo ušuti.

— Loosh, kamo ćeš? — poviče za njim Henry.

— Zar nisi rekao da nas sada ništa ne može zaustaviti? — odvrati Calhoon. — Upravo zbog toga moram nešto hitno obaviti. Ako me budete trebali, naći ćete me u kući! — vikne Lucius i ispustivši ratni poklič odjuri kao da ga gone svi vrazi.

Već se hvatao sumrak kad je sjahao pred Henryjevom kućom. Korak mu je bio odlučan, mamuze su otresito zveckale. Ušao je u kuću i kroz blagovaonicu uputio se u kuhinju. Tu je zatekao Evelyn kako klečeći na podu slaže u sanduk neke sitnice. Bila je odjevena u jednostavnu kućnu haljinu.

Trgnula se čuvši da netko dolazi a kad ga spazi pokuša ukloniti sa čela raščupane i oznojene uvojke.

— Loosh! — usklikne Ev i nasmiješi se. — Grozno izgledam...

— Ni govora — prekine je Calhoon — divno izgledaš. Pođe prema njoj i prije nego što se ona snašla, podigne je na noge, objumi rukama i poljubi.

Stajali su tako ukručeni, prepušteni svojim osjećajima i ravnodušni za cijeli svijet oko sebe. Loosh ju je sve više

privijao uz sebe a ona mu je uzvraćala poljupcima.

Kad su se konačno razdvojili Evelyn uzmakne nekoliko koraka.

— Evelyn Killraine — oslovi je Loosh podrugljivim glasom — morat ćemo promijeniti vaše prezime! Zar ne zvuči bolje Evelyn Calhoon umjesto ove dosadašnje kombinacije?

Odjednom ona klone na sanduk. — Loosh... ja se ne snalazim... je li to prosidba? — mucala je zbunjeno.

Loosh se prestao smijati i potpuno ozbiljan kleknuo je pred nju uhvativši je za ruke.

— Jest! Volim te Evelyn! Vjerujem da se to u meni krilo još onog dana kad sam se probudio u onom bolničkom šatoru s razbijenom glavom. Ali iz opravdanih razloga nisam ti to mogao reći, sve do sada. Osim toga nisam imao nikakva prava da ti to kažem...

Evelyn mu uzvratila stisak ozarena lica.

— Zašto si oklijevao? Ja sam čekala, čekala i nadala se... a ti pričaš o nekim pravima... — Ustane i prošapće: — Dragi moj... neopisivo sam sretna... moj odgovor je DA... ponovno me poljubi... čini mi se da bih mogla poletjeti...

Onda su sjeli, svjesni da moraju između sebe štošta raspraviti.

— Sutra će stado krenuti na svoj veliki put — reče Calhoon. — Do noći bit ćemo izvan ovog okruga i samim tim znači izvan Weymouthova domašaja. Ranč »Bravo« postaje stvarnost. Zahvaljujući toj činjenici ja više nisam siromašni bogalj, nego čovjek s imovinom i zavidnom budućnošću. Znaš, morao sam biti siguran da će nešto biti od te ideje pa da se tek onda izjasnim... međutim, ima još jedna stvar...

— Ne mogu pogoditi na što se to odnosi... Mogao si me i prije pitati... Ukoliko se to tiče tvoje ruke... zar misliš da je to od ikakve važnosti?

— Dugi niz godina ja sam beskrajno patio zbog ruke a sada sam okorio. Evelyn, ti zapravo nemaš pojma tko sam ja, odakle dolazim, kakav je bio moj dosadašnji život.

— Zar misliš da nisam s Henryjem i Eliasom razgovarala o tebi? Da nije

bilo tebe, ne bi bilo nikakvog ranča »Bravo«

Calhoon naškubi usne.

— Zar ti oni nisu kazali na koji sam način izgubio šaku? Nisu ti povjerili zbog čega sam uopće dojahao u Teksas?

— Nisu.

— Tada će biti najbolje da ti to ja sam ispričam — reče zamišljeno. — Želim da prije vjenčanja doznaš sve o meni, tako da se na vrijeme možeš predomisli ako ti se to ne sviđa. — Smotavši cigaretu nimalo ne uljepšavajući pojedinu svoju gorke uspomene, ispriča joj o svemu, o zatvoru na Belle Isleu, o Gordonu Weymouthu... — I tako — jadao se — kad sam vidio što je ostalo od plantaže, mog doma... odlučio sam da s Weymouthov izravnam račun... U početku nisam vjerovao u ranč »Bravo«. Bio sam daleko od toga da postanem zanesenjak kao Henry i Elias. Prihvatio sam da sudjelujem samo stoga što sam smatrao da je to najpogodniji način da se preko oca dočepam Gordona, da ga natjeram da se vrati u Double Oaks kako bih ga ubio... Ali se Gordon nije pojavio i ja sam zbog toga sretan jer da sam ga ucmekao, sada bih se tko zna kuda potucao bježeći od predstavnika zakona. U stvari, baš je dobro da se nije vratio. A sutra polazimo. I ništa drugo više nije važno. Nikad poslije moja noga neće zakoračiti u Double Oaks, neka se Gordon Weymouth nosi do sto đavola! Suviše sam bogat da bih pomišljao na obračun s tim klipanom. Imam tebe... imam ranč »Bravo«... zajedno ste me spasili mog prokletstva...

— Loosh — prošapće Evelyn i primakne se bliže.

— Previše bih toga izgubio da se sukobim s Gordonom — reče on i zagrli je. Budućnost je preda mnom i sve dok budem njoj podložan, neka razmaženi tatin sinčić radi što hoće.

U ranu zoru idućeg jutra Calhoon je s iste uzvisine kao i dan ranije promatrao stado koje su Henry i njegovi pomoćnici pripremali za put. Uz njega je prizor dolini gledala i Evelyn sjedeći na lijepom vrancu. Oboje su tako reći bez daha pratili posljednje pripre-

me. Henry je rukovodio pokretom i u isti mah izgledalo je da je na mnogim mjestima. Odredio je koja će grla biti predvodnici, raspoređivao ljude, sve nadgledao pun poleta i sreće. Uz bika predvodnika bio je na svom konju Elias, potpuno usredotočen na Henryjeve zapovijedi.

Evelyn uzdahne i stisne mu ruku. Njihovi konji bili su tako blizu jedan uz drugoga da im se činilo da sjede na jednom.

— Loosh — protisne uzbuđeno Ev — spremaju se da krenu.

— Da — reče Calhoon i pogleda dolje.

Upravo je Henry zauzeo svoje mjesto na kraju duge kolone i trenutak zatim je zavitlao šeširom u ruci. Isti pokret ponovili su redom i svi goniči ispred njega. Konačno podigne svoj šešir i Elias i kolona se pokrene.

— Idu — zadihano će Evelyn i ponovno stisne Looshovu ruku.

Obuzet ganućem on joj nije bio u stanju ništa reći. Ranč »Bravo« je oživio i pošao u susret budućnosti.

— Oh, Loosh, ovo je tako divno da ne mogu a da ne zaplačem — zajeca djevojka.

Lucius je zagrli ali ne odvratio pogled sa stada u pokretu. To što se dolje odigravalo, bila je budućnost ne samo ranča »Bravo«, već i samog Teksasa. Država za koju se i on borio da bude rascijepljena, oporavljala se. Bit će Teksas opet naseljen a svi došljaci tražit će goveda...

— Odjašimo dolje i slijedimo ih — dobaci Calhoon djevojci i podbode konja.

Cijeli taj dan goniči nisu sustajali, tjerajući stoku maltene brzinom stampe. Najviše je bilo muke s grlima koja su htjela predahnuti u grmlju i odvojiti se od stada. Konji su se propinjali, goniči psovali pa ipak Henryju je uspjelo da kolona ne zastane. On je sam promijenio četiri konja u toku tog dana.

Calhoon, Philip i Evelyn nevični tom poslu jahali su daleko naprijed ispred stada. Povremeno bi se Philip pridružio Eliasu koji je uporno jahao uz bijelog bika predvodnika, međutim, Lucius i Evelyn se nisu razdvajali

presretni što su zajedno i uzbuđeni zbog onoga što ih očekuje.

U podne su se zaustavili i objedovali promatrajući kako stado istim ritmom promiče mimo njih, jer za Henryja i njegove nije bilo predaha do sutona.

Oko jedan sat iza podneva prešli su granicu Henryjeve zemlje, svjesni da će isti tren u sudu biti izvješena obavijest o javnoj prodaji zbog neplaćenih Gannonovih dugova. Calhoon se prisjeti što mu je Henry ispričao minule noći nakon obilaska ispražnjenih soba.

— Ovdje sam rođen — govorio je — ovdje sam odrastao. Boli me što sve to napuštam, iako sam ujedno i sretan. Moj je otac stigao ovamo iz Tennesseja, njegov se otac tamo doselio iz Sjeverne Karoline. Po svemu sudeći, Gannoni sele sve dalje na zapad...

Elias koji je znalački odredio maršrutu, vodio ih je prerijom daleko od guštara. Stado je kao kakav magnet privlačilo divlja goveda s ruba šikare, tako da su do kasnog podneva imali krdo veće za nekoliko stotina grla.

U sumrak su dvoje zaljubljenih sustigli Philip, Henry i Elias. Henry je bio izmožden ali toliko opijen prvim danom putovanja da umor gotovo i nije osjećao. Pred njima se prostirala otvorena prerija.

— Tamo dalje nalazi se Boston Creek — reče Henry i pokaza rukom — a na njegovoj obali završava okrug Double Oaks. Noćas ćemo pregaziti potok i ulogoriti se s druge strane. Kad se domognemo onog šumarka, bit ćemo izvan domašaja suca Weymoutha. Kad se ujutro probudimo, slobodno možemo zauvijek zaboraviti na tog pokvarenjaka i posvetiti se svim bićem stočarstvu. Otprilike, bit će to kao da smo dali izvaditi truli zub koji nam je dugo dodijavao...

— Baš tako — prihvati Calhoon misleći pri tom na Gordona. Izgledalo mu je kao da taj čovjek nikad nije, postojao. — Nego, Henry... — najednom zastane jer je uobičajeno mukanje stoke nadjačao neki novi zvuk.

Evelyn prošapće nešto nerazumljivo.

Bio je to zvuk vojne trube!

— Neka sam proklet — progundala Henry i zategne uzdu,

Galopirajući jurili su im u susret vojnici u plavim uniformama. Ispred njih je jahao debeli kapetan Potter u pranzi dvojice civila.

— Kad spomenusmo davoia, evo ga u naravnoj veličini — procijedi Henry. — To je on Josh Weymouth!

Ali Calhoon nije skidao očiju s drugog civila, visokog i plećatog momka njegovih godina.

Kad je Potter naredio svojoj jedinici da stane i postroji se, Calhoon gnjevno dohvati kolt. Jer mladi civil s dva revolvera o pasu nije bio nitko drugi do osobno Gordon Weymouth!

XII

— Truuupa MIRNO!

— Phil, što to znači — zapanjeno će Henry kad se vojnici postrojše a trojka čelnih krene naprijed.

— Ne znam — odvati Killraine. — Eliase, bit će najbolje da požuriš na trag i zaustaviš stado.

— Davoia ću ga zaustaviti — razbjesci se Henry.

— Strpi se, prijatelju, dok ne saznamo što smjeraju. Imaj u vidu da su ono tamo MOJI ljudi, vojnici SAD!

— Elias, pođi i zaustavi stado — reče Calhoon i dalje piljeći u Gordona Weymoutha.

— Henry i Loosh, pođimo prema njima — naredi Killraine. — Pa da vidimo što žele! Evelyn, ti pričekaj ovdje. — Podbode konja o ostali mu se priključe.

Calhoon je kipio od mržnje. Isprva mu se činilo da sanja. Ipak, taj čovjek je stvarno bio Gordon Weymouth. Bio je točno onakav kakvog ga je urezao u sjećanje, samo što je sada nosio mali njegovani brk. Kad su mu se približili, on ih pozdravi.

— Killraine, Gannon... Calhoon... dobar dan!

Calhoon zareži:

— Znači, sjećate me se!

— Naravno da vas se sjećam. Posebno dobro pamtim tvrdoglave pojedince. Kako ste, kapetane? Rekao bih da se niste nimalo opametili...

— Ne — odgovrne Calhoon,

Začu se topot kopita i uskoro se Evelyn nađe uz njega i stavi mu ruku na rame.

— Loosh — prošapće.

— Vрати se natrag — tiho će on — ovo je taj gospodin, Gordon Weymouth.

— Znam — reče ona i pritjera konja još bliže. Njemu je bila potpuno jasna njena namjera: htjela ga je spriječiti da nešto poduzme.

— Potter — javi se Killraine — da li ovaj manevar ima neko posebno značenje a, ako je već tako, o čemu se radi?

— Prepustit ću odgovor sucu Weymouthu. Dužnost mi je da vas upozorim da ne smijete prijeći potok jer ću u protivnom biti prisiljen zapovijediti svojim ljudima da vas dovuku natrag! Ukratko: ne smijete napustiti okrug suca Weymoutha!

Calhoon gotovo da i nije čuo o čemu to Potter govori, koliko je bio zaokupljen Gordonom. Očito je bilo da Gordon s velikim zanimanjem mjerka Evelyn i Loosh osjeti da ga strahovito boli mjesto na ruci gdje su mu odsjekli šaku. S krajnjim naporom prisilio se da sluša Weymoutha.

— Ja, Joshua Weymouth, okružni sudac i glavni predstavnik vlasti SAD u ovom okrugu proglašujem svako grlo sa žigom RB vlasništvom Konfederacije. Stoka će biti stoga oduzeta i naknadno rasprodana na dražbi. Kapetane Potter, preuzmite komandu nad svojim ljudima i zaplijenite stado!

— Da, gospodine — reče Potter i nakon toga zavlada mrtva tišina.

Henry Gannon potjera svog konja malo naprijed. Vlasništvo Konfederacije?! Weymouth, što to k vragu znači?

Weymouth se lukavo naceri. — Da Gordon nije na smrt iznurio nekoliko konja jureći ovamo čak iz Washingtona, možda biste vi i prešli taj potok i bili izvan domašaja moje vlasti. Nadao sam se da postoji zakonska mogućnost da se napokon riješi cijeli taj slučaj...

— Zakonska mogućnost?

— Gospodine Gannon — uplete se Potter — sklonite ruku s tog revolversa. Opominjem vas da će ako dođe

do bilo kakvih ispada, moji ljudi otvoriti vatru.

Henry ga opsuje a zatim se obrati Weymouthu:

— Da čujemo!

— Objašnjenje ćete dobiti od Gordona — reče sudac. — Uostalom, on je taj koji je iščeprkao sve te dokumente i donio ih ovamo.

Prvi put tada Gordon skrene pogled s Calhoona i pažljivo izvadi iz džepa smotak nekih papira.

— Znao sam da ću ih pronaći — počne nadmeno. — I eto, našao sam ih među nedavno zaplijenjenim dokumentima vlade Konfederacije koji su pohranjeni u Washingtonu. Gannon, proveo sam dosta dana tražeći ih...

— Dalje! Dalje! — prasne Henry. — O čemu to uopće melješ?

— O pismima, naravno — naglasi Gordon. — To su pisma koja je tvoj otac pisao generalu Kirbyju Smithu. Prvo je datirano dvadesetog studenog 1864. i u njemu tvoj otac nudi svu stoku koja nosi njegov pečat armiji Konfederacije na zapadu i to bez naplate. Kad nije primio nikakav odgovor, napisao je drugo pismo četvrtog siječnja 1865., u njemu obnavlja ponudu...

— Glupost, otac je umro u veljači 1865.

— Nema veze. On je svu svoju stoku napovratno namijenio armiji Konfederacije. I tako je to stado njihovo vlasništvo od studenog 1864, svaka krava koja je pripadala Josephu Gannonu. Budući da je to tako, ovo stado prelazi u vlasništvo ovog okruga i sudac Joshua Weymouth ima pravo da ga proda na dražbi. Drugim riječima, Gannon, ti nisi vlasnik ovog stada. Tvoj otac ga je predao Konfederaciji a od nje ga je legalno naslijedila vlada SAD.

Neko vrijeme čulo se samo mukanje stoke koja je naslutila vodu a nije mogla do nje.

Killraine istupi naprijed i obrati se Weymouthu starijem.

— Mogu li vidjeti ta pisma?

— Ne možete — odbrusi Gordon. — Možemo vam jedino dopustiti da zavirite u naredbu koju je potpisao moj otac.

— Zahtijevam da vidim ta pisma — ustrajao je Killraine. — Ta pisma ni-

Šta ne znače ukoliko nemate napismeno da je vlada Konfederacije prihvatila ponudu Josepha Gannona. Na takva sam pravna pitanja nailazio u svojoj službi.

— To je stvar zakona. Ako želite zbog toga na sud, pisma će vam biti pokazana prilikom rasprave — oštro će Gordon. — Trenutno vam drugo ne preostaje nego da se pokorite izdanoj naredbi kapetana Pottera.

Killraine se primakne Potteru.

— Kapetane, moram vas upozoriti da ste umiješani u protuzakonit pokušaj otimanja tuđe svojine.

Potter slegne ramenima.

— Killraine, vama su poznate generlove zapovijesti u vezi s ovom jedinicom. Moje je da izvršavam njegova i Weymouthova naređenja a ne da ih provjeravam. Ja ću se dosljedno svojoj zakletvi pridržavati datih naređenja i uredba li zapovijedit ću svojim ljudima da otvore vatru. Ova naredba odnosi se samo na stoku koja pripada Henryju Gannonu. Vlasnici ostale stoke mogu iz stada povući svoja goveda i nastaviti put. Ali se sva stoka s ranča mora vratiti natrag sve dok se ne odluči o njenoj daljnjoj sudbini. Naravno, vi imate pravo uložiti žalbu na sudu. Suprotstavite li se mojim ljudima, borit ćete se protiv vojnika svoje vlastite vlade.

— Neka sam proklet, ako... — progundaa Henry.

— Šuti — promrsi Killraine. — Potter, moramo se dogovoriti, dajte nam nekoliko minuta. Henry, Elias i Loosh pođite sa mnom — pozove prijatelje i odjaše malo dalje.

Henry i Elias krenu za njim, ali Colhoon nastavi stajati na istom mjestu.

— Gordone — prozbori meko — ti znaš da sam stigao ovamo u potrazi za tobom?

— Molim, sada si me našao — odgovori mladi Weymouth osmjehujući se podrugljivo. — Podigao si toliku prašinu u onom zatvoru da su me poslali u onu rupu u Missouriju. I tamo sam mislio na tebe, a znaš zašto? Bilo mi je krivo što nisam malo jače pritegao tu tvoju ljevicu. Ipak, ni ovako nije ispalo loše.

Calhoon se ujede za usne. Ranč »Bravo« je bio zaboravljen, sve je bilo

zaboravljeno, postojalo je samo to mrsko lice Gordona Weymoutha koje kao da je izranjalo iz nekog ognja koji je Calhoonu zastirao svaki drugi vidik. Evelyn ga zgrabi za rame i on oćuti kako mu se njeni nokti zarivaju u kožu. Upravo tada je Killraine povikao iz sveg glasa:

— Calhoon! Dođi već jednom!

— Neće to samo tako proći — ote se Looshu.

Killraine, Whitton i Gannon ćučali su u polukrugu i dogovarali se.

— Henry, postoji li mogućnost da je tvoj otac zaista pisao takva pisma? — zapita Phil.

— Ne znam, do đavola! Moguće je... Bio je svim srcem uz Konfederaciju. Skinuo bi za nju i zadnju krpicu sa sebe i poklonio vojsci. Sve mi se nekako ćini da je pisao ta prokleta pisma.

Killraine se snuđi.

— U tom smo slučaju izgorjeli.

— Neka sam proklet! — uzvikne Henry. — Moramo stado nagnati u stampe do pa neka projuri kroz redove vojnika! Baš bih volio vidjeti kako sjevernjaci zaustavljaju podivljalo stado od ćetiri tisuće grla!

Killraine ustane. — Samo pokušaj tako nešto i kunem ti se da ću prvi metak ispaliti u tebe! Borit ću se protiv Weymoutha, ali ne i protiv svoje vlastite vojske!

Gannon razjareno skoći na noge.

— Prokleti Jenki! Trebao sam to znati ranije — u bijesu ruka mu poleti prema boku, ali u taj tren ga Whitton zgrabi za ruku i iskrene mu je na leđa.

— Henry — izdere se Crnac — da nisi dotakao taj revolver!

Jedan trenutak je izgledalo da će se Gannon istrgnuti, no onda se umiri.

— U redu — reće mirnijim glasom. — Elias, možeš me pustiti. Phil, žao mi je...

— Zaboravi — prekine ga Killraine. Uopće te ne osuđujem. Krajnje je vrijeme da se suoćimo sa stvarnošću. Ako se budemo suprotstavljali vojsci, bit ćemo izvan zakona i ranč »Bravo« nikad neće postojati. Ujedno, učinimo li tako, ne možemo to isto zahtijevati i od gonića. Weymouth će pustiti njihovu stoku a pustit će također i one koji rade na nadnicu... Možemo li od

njih zahtijevati da se bore za dvadeset dolara mjesečno? Ne. Ovo je stvar koja će se rješavati na sudu. Sama po sebi pisma nisu dovoljan razlog za Weymouthov potez. Mora da on posjeduje neku specijalnu potvrdu u kojoj stoji da je vlada Konfederacije prihvatila ponudu tvog oca. Ako toga nema, ne može ništa postići na sudu. Meni sve nekako izgleda da on ipak taj dokument nema, jer bi sigurno pred nama njim mahao i pravio se važan. Jedini način da doznamo istinu jest da sve povjerimo sudu.

— Sudu? — gorko prošaptće Calhoon. — Koliko će to samo trajati i stajati?

— Dugo vremena — reče Killraine zagledani u stranu. — Trajat će to onoliko dugo koliko Weymouthu uspije da otegne proces. A bit će i skupo, pobrihnut će se on i za to. Naravno, u međuvremenu će preuzeti stoku i ranč. Ako vlada pobijedi, naplatit će i ispašu ...

— A ako mi pobijedimo? — zapita Calhoon.

— I tada.

— A ako to ne budemo mogli platiti, vraćeni smo na početak — tužno primijeti Calhoon. — Doživio sam ja već slične stvari u Južnoj Karolini, tako su mi digli pamuk, ako se sjećate. Njima je poznato da nemamo novaca za sud, koji je ionako njihov ... kao što si rekao. Phil, s rančom. »Bravo« je gotovo i onako i ovako.

— Ja ne mislim tako — usprotivi se Killraine.

— Mi još uvijek imao imamo nešto novaca — prvi put se umiješa Evelyn. — Imamo i kuću u Hartfordu koju možemo prodati. A nemojte zaboraviti ni strica senatora ...

— Nije stvar u tome — ogorčeno je prekinu Henry — zar ne shvaćate, riječ je o vremenu? Ako budemo odugovlačili, netko drugi će provesti stado kroz Kolorado i ubrati vrhnje. U međuvremenu, Weymouth će rastjerati stoku koja će opet podivljati tako da će je opet trebati istjerivati iz šikare grlo po grlo. Sada još imamo vremena da je provedemo do Denvera prije nego napada snijeg, ako izgubimo cijelu sezonu, sve je izgubljeno ... — U očima su mu se cakilile suze. — Ne, sve je gotovo, pobijedio je prokletnik. Da i po-

bijedimo na sudu, recimo za šest mjeseci ili godinu dana, opet smo izgubili bitku.

Promatrali su Henryja koji im je i dalje stajao okrenut leđima. Kad im je napokon pogledao u oči, na licu mu se više nije vidjelo što je maločas proživljavao.

— Ali, natjerat ćemo ga da se i pomuči — reče osvetoljubivo. — Želim vidjeti te vojnike kako vraćaju ovu stoku natrag na ranč. A ti, Phil, posluži se svojim utjecajem, možda izbije mo od njega koji dolar. Ovo dalje ionako spada u tvoj djelokrug, ti preuzmi kolonu i budi vođa. Ja sam napravio što sam mogao.

— U redu — dočeka Killraine. — Borit ćemo se ... ali na sudu. Sada će biti najbolje da podemo i kažemo ljudima neka prekinu s gonjenjem i da, ako im to odgovara, povuku svoju stoku i odu ... Pretpostavljam da će im Weymouth ponuditi otkup, dakako po bijednoj cijeni ... Nego, Loosh, nešto bih te posavjetovao ...

— Molim?

— Okani se Gordona Weymoutha! Nemoj da nam neka tvoja eksplozija oduzme i ove najskromnije šanse!

Calhoon ništa ne odgovori. Osjećao se kao da mu je utroba sleđena.

— Loosh — obrati mu se Elias skoro molećivim glasom — hajde s nama! Bolji si govornik od svih nas. Govori ti s ljudima, objasni im ...

— Šta da im objasnim? — obrecne se Calhoon. — Da je sve propalo? Da san ipak ostaje san? Da svoju stoku mogu prodati Weymouthu za pedeset centi po grlu?

Calhoon spusti pogled na svoju obogaljenu ruku a zatim potegne uzde.

— U redu, Elias. Poći ću s tobom i obradovati momke!

— Sudovi — prezirno prozbori kauboj po imenu Webb Petters i pljune na zemlju. I on je poput svih bio osuđen novostima. — Jenkijevski sudovi! Calhoon, što mislite koliko će nam udijeliti po komadu stoke?

— Ne znam — odvrati Calhoon. — Nitko zasad još ništa ne zna.

Petters ga hladno odmjeri.

— Dobro ... još večeras ćemo zadržati stado na okupu. Odviše je kasno da bismo odvajali goveda po žigovima. A sutra, neka nam bog pomogne!

— Više i ne tražim od vas, zadržite stoku na okupu — nevoljko će Loosh. S tim riječima završi razgovor i mahne Henryju i Eliasu da ga slijede.

Nakon što su se vratili do mjesta gdje ih je čekao Phil, primijete kako se vojnici raspoređuju da opkolé stado. Jedna skupina je podizala šator za kapetana Pottera.

— Onda? — nestrpljivo zapita Killraine.

— Jedva sam ih odgovorio od borbe, barem za noćas — procijedi Calhoon. — Gdje su Weymouthovi?

— Odjahali su natrag u Double Oaks — obavijesti ga Killraine. — Rekli su da će do sutra skupiti dovoljno jahača da preuzmu stado i vrate ga natrag u Henryjev, to jest Weymouthov ranč.

— Vidi, vidi... — progundá Calhoon.

— Loosh — pozva ga Evelyn.

— Molim?

— Hoćeš da odjašemo malo dalje?

— I tako moramo raspraviti neke stvari.

Evelyn zaustavi konja pokraj potoka i okrene se zaručniku.

— Loosh... — reče gledajući ga sjajnim očima. — Moraš razumjeti da ovo ništa ne mijenja među nama...

Lucius podvuče svoju ruku ispod njene. — Draga moja, itekako se mijenjaju naši planovi...

— Zašto? — zapanji se djevojka.

— Zašto? Pa zar ti nisam saopćio da se nisam odlučio za prosidbu dok je ranč »Bravo« bio samo puki san... Ali, mogao sam to predvidjeti da sam bio samo malčice pametniji... divlji Tekšanin, proganjani Crnac i bogalj bez para u džepu... lijepa ludnica! Bilo je to sve skupa ludo od samog početka!

— Dragi, molim te, ne govori tako, Nisam te još nikad vidjela takvog. Još uvijek nismo izgubili na sudu...

— Aha, na sudu... da, sud će spasiti stvar! — Calhoon se ledeho nasmiješi. — Povlačit ćemo se po sudu sve dok ti i Phil ne postanete golači poput nas. Ne! Evelyn, shvati, ranč »Bravo« nikad neće postojati! Preostaje nešto, nešto što se vas ne tiče... — zastane i podiže ljevicu bez šake. — Ja sam

ipak postigao što sam naumio. Povrijeđio sam oca i sin mu je morao priteći u pomoć...

— Loosh!

— Prestani — reče grubo. — Evelyn, zaboravi sve. Čuješ me? Na sve zaboravi, sve je to ionako bio samo san. — Onda naglo podbode konja i odjuri.

— Loosh! — krikne Ev za njim, ali on se ne odazove, niti okrene. Jahao je prema kolima s namirnicama i oh-dje zaustavi konja pred iznenađenim Killraineom, Whittonom i Gannonom. Ne obrativši pažnju na njih, izvađi iz džepa komad papira i prislenivši se uz kola nešto napiše. Zatim priđe Philu i dobaci mu papirić.

— Evo — izusti reskim glasom. — Svatko kome je do toga stalo može posvjedočiti da je ovo moj potpis!

Killraine probliedi. — Što...?

— Uzmi taj papir! Ovime vraćam svoj udio u ranču »Bravo«, a vi ga podijelite između sebe. Ja ispadam iz daljnjeg posla.

— Loosh, jesi poludio? — promuća Henry.

— Ne, nego sam se konačno opametio. Trebao sam otpočetak znati da je za mene najvažnije ono zbog čega sam došao u Teksas i da sve ostalo nema nikakve važnosti. Uostalom, Henry, ja sam se samo pretvarao. Iskorištavao sam i vas i ranč »Bravo«. Sve što sam htio bilo je da ova mo domamim Gordona Weymoutha i u tome sam naposljetku uspio. I tako, sad ću se pobrinuti da završim svoj zadatak, zadatak kojem dugujem tolike godine svog života i dolazak u Teksas.

Whitton ga je promatrao širom otvorenih očiju.

— Calhoon, ne misliš valjda... — Elias pođe korak naprijed, ali se isti tren ukopa na mjestu jer se u Calhoonovoj ljevici kao nekim čudom stvorio košt.

— Nigeru, da nisi maknuo — zapovijedi — ne zanosí se, ti me nećeš zaustaviti. Nitko me neće zaustaviti! Ubíť ću svakoga tko to pokuša, čujete li me?!

Povlačeći uzde i dalje ih je držao na nišanu. Tada spazi kako se Evelyn približava u galopu. Morao je požuriti da se iskobelja iz svega toga.

— Drago mi je da sam vas upoznao — ironično se obrati prijateljima koji su

ga gledali snebivajući se. — Ako ikad prijedem Pecos, doći ću da vas posjetim, dakako pod uvjetom da živ napustim Double Oaks.

I u slijedećem trenutku nestane s vidika mahnito mažujući konja.

XIII

Samo ga je jedan jahač pokušao slijediti: Evelyn, Calhoon promrsi kletvu i nagna konja prema obližnjoj guštari. Kad se ponovo okrenuo, zapazi da je zaustavila konja ne znajući na koju stranu da pođe. Srce mu se stisne gledajući je kako pognuto sjedi u sedlu glave zagnjurenue u oba dlana.

Sav se strese i pomisli da mu je Gordon Weymouth dužan i za to. Nekoliko trenutaka njegov je duh bio potpuno odsutan. Opet ga je ispunjavala ledena mirnoća. Tko bi rekao da je ne tako davno povjeravao da će i on postati ljudsko biće kao njegovi prijatelji, da će s Evelyn zasnovati svoj dom... Na svu sreću nije to predugo potrajalo. Opet je postao stroj kojem je jedina svrha — osвета.

Razmišljajući tako i svađajući se sam sa sobom, nije ni primijetio da se nalazi na ulazu u Double Oaks. Stigao je mnogo prije nego što je računao. Pričekat će sat ili dva dok ljudi ne krenu na počinak. Bilo je najmanje poželjno da Weymouthovi saznaju za njegov dolazak u grad. Posegne u džep i zagleda se u svu svoju imovinu — dva dolara. Dakle, dovoljno za piće, zaključi. Zaputi se u meksičku krčmu na kraju grada gdje ga sigurno nitko neće prepoznati i gdje će pričekati noć.

Pio je polako, opirao se meksičkoj rakiji da ga ne omami i ne nametne mu turobne misli o Evelyn i svemu ostalom. Tako je, oni jednostavno nisu imali sreću! Da su krenuli samo dan ranije, sve bi bilo u najboljem redu. Prešli bi granicu države i bili izvan Weymouthove oblasti. No, sada je bilo kasno za sve, i on se opet pretvorio u stroj napajan mržnjom i žeđi za osvetom.

Krčma se postepeno praznila i Calhoon odredi da je došlo vrijeme za polazak. Izvadi revolver, napuni ga i potom provjeri jesu li metci na svom

mjestu. Idući ulicom prisjetiti se još jednom Evelyn. Valjda će pronaći drugog čovjeka, nekoga tko će je biti dostojniji. Možda joj Gordon Weymouth svojim uplitanjem čini uslugu.

Uzjaše morgana, natuče šešir dublje na čelo i krene u grad. Nekoliko saluna je još bilo osvijetljeno, ali ljudi na ulicama nije bilo. Skoro sve kuće bile su obavijene mrakom, svjetlo je gorgjelo jedino u velikoj kući u najljepšem dijelu grada, a ta kuća je upravo i bila cilj njegovog noćasnog posjeta.

Prošao je mimo zgrade s druge strane ulice pognute glave, poput pijanca koji se umoran i pripit vraća kući. Ispod oboda šešira napeto je proučavao šta se zbiva oko Weymouthova doma. Bio je siguran da su se otac i sin pobrinuli da ih tkogod ne iznenadi. I zaista uskoro ugleda vojnika kako šetka trijemom. Nešto podalje, prolazio je drugi vrtom. Vjerojatno se još neki nalazi straga, iza kuće. Neće biti lako probiti se unutra, pomisli zabrinuto. No, on će ipak ući!

Stigao je do kraja ulice i pritajio se u tami podno drveća. Smota cigaretu i dok je pušio, sastavljao je plan upada. Malo zatim odlučno odbaci cigaretu i odjaše natrag. Putem potraži u bisagu čvrstu rukavicu koju je nosio dok su tjerali stoku kroz guštaru, zavrne joj rub i natakne na bartljak tako da je djelovalo kao da ima šaku.

U kući je još uvijek blještalo svjetlo. Stražar pred ulazom je pušio oslonjen o pušku. Ostali se nisu nazirali, ali Calhon je znao da su u blizini.

Dojahao je do vrtnih vrata, sišao s konja, privezao ga za ogradu i mirno pošao stazom koja je vodila prema ulazu u sučev dom. Kad ga je zamijetio, vojnik se maši oružja. Calhoon isti tren podigne ruke iznad glave.

— Ne pucaj — prozbori Calhoon — sudac je poslao po mene.

— Možda — reče vojnik — samo svejedno ostani s rukama u zraku.

— Kako god želiš — nasmije se Calhoon i počeo se uspinjati stepenicama ne obazirući se na uperenu pušku.

Stražar se malo pomakne da bi ga bolje držao na nišanu i taj tren Calhoon iskoristi za napad. Svom snagom raspali vojnika obogaljenom des-

nom rukom koja je završavala kožnim povezom ispunjenim olovom. Jadrnik nije dospio ni uzdahnuti. Calhoon ga pridržuje da se ne strovali i tako izazove buku. Brzo ga sakrije a njegovu pušku baci u vrt.

Za kuhinjskim stolom sjedila su oba Weymoutha a pred njima su ležali razbacani ostaci večere. Na sredini stola stajala je boca vina. Gordon mu je bio okrenut leđima. Calhoon suspregne dah i oslonivši se o veliki ormar u blagovaonici osluhne o čemu razgovaraju.

— Kad ti kažem — začuo je Gordon — unajmio sam činovnike i svuda smo tražili. Nikad mu nisu poslali nikakav odgovor. Da jesu, ja bih ga svakako pronašao.

— To i nije od presudne važnosti — javio se Joshua. — Za početak su nam bila dovoljna i sama pisma starog Joea. Slomit ću ja njih, bez brige.

Joshua ustane od stola i priđe prozoru.

— Slomiti i uništiti — nastavi oporim glasom. — Za mene je to sveta obveza da uništim Henryja Gannona onako kako je njegov otac uništio nas. Tvoja majka, bog joj dao dušu lako... uvjeren sam da bi i danas bila u životu da nije bilo Joea Gannona.

Loos bane na svjetlo i nišaneći revolverom muklo naredi:

— Josh i Gordon, da se niste pomaknuli! Govori vam Lucius Calhoon. Ako samo pisnete ili se pomaknete, ubit ću vas!

— U redu — krotko će mlađi Weymouth — ja sam gotov, ali potegneš li obarač i ti si mrtav. Straža će te srediti prije nego izađeš iz ove kuće.

— To neka bude moja briga — reče mirno Calhoon. Uperi cijev revolvera u lijevu stranu Gordonovih grudi s prstom na okidaču. Čekao je da Gordon nešto poduzme, da moli da opali. No prije nego se bilo što zbilo, stari Joshua naglo jurne naprijed i stane ispred svog sina, zaštitivši ga svojim tijelom.

Bio je to sulud i besmislen potez i Calhoon promijeni raniju nakanu. Uhvati revolver za cijev i zamahne. Weymouth zajaukne kad primi udarac u glavu, zatetura i padne na koljena a tren poslije i na laktove.

— Hej, da nisi pokušao! — poviče Calhoon kad je spazio kako se Gordon želi domoći revolvera koji je odbacio. Gordon se ukipi na mjestu i kao da je istom sada vidio oca na podu, shvati svu ozbiljnost situacije.

— Calhoon... molim te... molim te nemoj... — zavapi Gordon.

Loosh je buljio u njega bez riječi. Šaka, koju nije imao, paklenski ga je boljela. Trebalo je samo povući prst i završiti s tim. Sve bi bilo zauvijek gotovo! Ali to ne bi bilo dovoljno. Premalo za izgubljenu ruku, premalo za neostvareni ranč »Bravo«, premalo za gubitak Evelyn Killraine. Najednom ispusti pakleni poklič, odbaci revolver u kut gdje je ležao i Gordonov a zatim podigne ruke i zauzme borilački stav.

— Hajde, proklet da si!

— Što? — zapanji se Gordon.

— Hajde, napadni me, kopile, bori se sa mnom ako imaš petlje!

Konačno Gordon shvati što se od njega traži i s njegova lica nesta izražaja straha. Čak se posprdno nasmiješi.

— Šakama? Mora da si lud?

— Imaš pravo, lud sam! Navali, klipane!

Gordonov smijeh je odzvanjao samopouzdanjem.

— Baš si lud! Ja imam dvije zdrave šake, a ti...! ubit ću te! — zaurla i poleti na njega.

No, Calhoon je bio spreman. Dočekao je napadača desnicom a zatim udario ljevicom. Čulo se krckanje kostiju i čini se da od prvog udarca pa nadalje Gordon nije bio svjestan što ga je snašlo. Nastojao se obraniti ali stalno bi nalijetao na tu pogibeljnu ruku bez šake. Lice mu je bilo pretvoreno u krvavu žitku masu, nos i vilice slomljene, oči stiješnjene oteklinama. U jednom trenutku skljkokao se na koljena, međutim, Calhoon ga brzo podigne i baš kad se spremao da mu zada novi udarac, nešto privuče njegovu pažnju. Josh Weymouth je uspio dograbiti Gordonov revolver i nanišantiti na Calhoona. Ovaj hitro stane iza Gordona, posluživši se njime kao štitom. To je bilo dovoljno da se starac smiri.

Gordon koji od svega toga ništa nije vidio promuća:

— Calhoon, za ime božje...

I dalje ga držeći pred sobom, Calhoon ga tresne slobodnom rukom po zubima i ušutka. Gordon je još uvijek bio živ, ali još jedan ili dva udarca bi ga dokrajčili.

— Straža! — zadere se Joshua Weymouth. — Straža! U pomoć! Ubojstvo! — Sudac ispali metke u zrak.

Tog trena s treskom se otvore stražnja vrata. Calhoon jedva da je to i čuo. On se više nije nalazio u toj kuhinji u Double Oaksu, čamio je u samici zatvora Bell Isle, šetao spaljenom plantažom svog oca, gledao ljupko lice Evelyn Killraine.

Podigne desnicu da Gordonu zada posljednji udarac, kad ga prene nečiji glas:

— Weymouth, odbaci revolver!

Calhoon okrene glavu i zapilji se u taman otvor odvaljenih vrata, u kojem su se pojavili Elias Whitton i Henry Gannon s oružjem uperenim u starog Weymoutha.

— Vi... vas dvojica? — procijedi sudac.

— Točno — odvrati Elias — nas dvojica. Crnac pođe do suca i oduzme mu revolver.

— Elias... Henry... — Calhoon jedva dođe do daha.

— Gannon, Whitton — počeo preklinjati i plakati stari Weymouth — morate ga zaustaviti! Ubija mi sina!

— Ja tu ništa ne mogu — hladno odgovori Henry. — Prevalio je odviše dug put da bi to obavio.

— Ne, vi me ne razumijete... ne dajte da ubije Gordona... on mi je sve što imam... — jecao je Joshua.

— Mi s tim nemamo ništa — nadoveže Henry. — Došli smo da zaštitimo prijatelja.

— Slušajte me! Molim vas, poslušajte me! Dat ću vam ranč u zamjenu za Gordona. Ako ga spriječite da ga ubije napisat ću vam naredbu za Pottera da oslobodi goveda... ionako nismo raspolagali nikakvim dokazima... vladino pismo nije pronađeno... Ne dopustite da opet udari Gordona onom svojom strašnom rukom!

— O tome će Calhoon sam odlučiti — ravnodušno odvrati Henry.

— Ne! Ubijte ga, zar me ne čujete? Ubijte ga prije nego on ubije Gordona. Učinite li tako, vratit ću vam ranč »Bravo«! Gannon, ubijte ga ako želite natrag svoje stado!

— Idite do vraga! — ljutito će Henry. Zatim se obrati prijatelju. — Loosh...

Calhoon je gledao u njega ali ga nije vidio.

— Loosh — nastavi Henry — on bi trgovao. Daje nam ranč »Bravo« za Gordona Weymoutha. Na tebi je da odlučiš. Ti odaberi, mi se nećemo mijesati. Odluči kako želiš.

Kao da se razvukla magla pred Looshovim očima i on zapita:

— Što je bilo?

— To je tvoja osobna stvar. Jesi li čuo što je Josh predložio? Ti izaberi... ranč »Bravo« ili Gordon?

— Izabрати — ponovi Calhoon još uvijek ošamućen.

— Ubijte ga — moljakaao je i dalje Weymouth. — Ako želite svoju stoku, ubijte ga!

— Zaveži! — izdere se Elias Whitton. — Zar mislite da bismo ubili Loosha zbog vas? — Okrene se Calhoonu. — Loosh, ti odluči! Uklonili smo svu stražu oko kuće i ako ubiješ Gordona, odjahat ćemo bez smetnji.

Calhoon zatvori oči, pa ih zatim otvori i zagleda se u krvavu masu pred sobom. Napokon se sabere: još samo jedan jedini udarac i izvršio je svoju dužnost... Spusti ruku i odmakne se u stranu a Gordonovo tijelo tresnu o pod.

— U redu — reče — ovaj je zauvijek ostao bez lica. Sasvim poštena tram-pa: šaka za lice!

— Oh, Gordone — zakuka Josh Weymouth i krene prema sinu, ali ga Calhoon zaustavi.

— Slušaj — unese mu se u lice — slušao sam dok ste ti i Gordon razgovarali. Nikad niste posjedovali čvrste dokaze da ranč i stoka pripadaju vama. I zato da si sada smjesta napisao potvrdu! Naređenje mora biti jasno i razumljivo, bez ikakvih smicalica! Ako imaš nešto protiv, raspalit ću tvog klipana tako da mu pogana duša odmah odleprša u pakao!

— Slažem se ... slažem se u potpunosti — zastanje sudac. — Ne želim da te

ikad više vidim u ovom kraju... Ostavite me malo na miru i ja ću ispisati zapovijed za kapetana Pottera. Hoćeš li me tada pustiti da se pobrinem za Gordona?

— Ja ću se pobrinuti za njega — umiješ se Elias. — Samo recite gdje mogu pronaći vode i zavoja. Nadam se da ćete dotle ispisati poruku za Pottera!

— U ormariću uz umivaonik naći ćete zavoje — tiho će sudac. — Gannon, pođimo u dnevnu sobu gdje ću napisati što želite.

— Trebat će nam i ona pisma koja je Gordon donio iz Washingtona — reče Henry.

— I to ću vam dati. Sve ću vam dati, samo odvedite tog ludaka iz moje kuće.

Weymouth i Gannon izađu, a Elias se pozabavi previjanjem ranjenika. Povremeno bi Whitton pogledao u Calhoona, s nekim naročitim strahopoštovanjem.

— Nije ga baš mnogo ostalo — reče više sam za sebe.

— Mogao je proći i gore — procijedi Calhoon. — Moja je želja da me se sjeti svakog dana kad se pogleda u ogledalo.

— I hoće — promrmlja Elias. — Unakazio si ga za cijeli život.

XIV

Već je svitala zora kad su se trojica jahača na konjima zaputila prema mjestu gdje su ostavili stado. Calhoon je jahao između Elias i Henryja lju-ljujući se u sedlu od umora. Osjećao se nekako čudno ispražnjen. Kao da mu ništa više nije preostalo, ni mržnja prema Gordonu Weymouthu, ni ljubav spram Evelyn. Smatrao je da je nakon ovakvog njegovog postupka prema njoj i ta ljubav bila uništena poput Gordonova lica. Jedva se držao na konju i zavidio Henryju i Eliasu na njihovom oduševljenju.

— Uopće nije bilo teško svladati ona tri stražara — smijao se Elias. — Svakom Komanču bi to pošlo za rukom a da ne bi trepnuo. Ipak, bila je puka sreća da smo stigli u pravi tren. Tako ti boga, da si ga sveknuo još jednom

ostali bismo i bez ranča i bez Gordona Weymoutha!

— Nije to bila nikakva sreća — mirno će Henry Gannon. — Bio je to Calhoonov izbor. Tako je i moralo biti. Da sam ja bio na njegovu mjestu, pitanje je ne bih li ga tresnuo da mu se odužim za sve ono najmukotrpnije i najstrašnije u životu!

— Zavežite! — poviče gnjevno Calhoon. — Obojica! Vi proklete budale. Zašto se niste držali po strani kao što sam vam rekao?

— Zato jer si naš — odgovori Elias Calhoonu. — Dio si ranča »Bravo«. Pobijedio, izgubio, povukao se, potpisao bilo kakav papir. Zar si vjerovao da ćemo dopustiti da ideš sam pa da te ubiju s leđa? A sve je bilo ionako propalo. Krenuli smo za tobom da ne dopustimo ako već ti središ Gordona, da netko sredi tebe.

— Proklete budale — i dalje je gundao Calhoon.

— Možda i jesmo budale — reče Henry — ali da nismo stigli, možda nikad ništa ne bi bilo od ranča »Bravo«. Ukoliko još uvijek osjećaš da bi mogao ubiti Gordona, poći ćemo s tobom i pomoći ti da to i učiniš bez obzira koliko nas to skupo stajalo.

— Dosta — iznova prasne Calhoon. — Što imam ja više s tim klipanom. Gordon Weymouth i ja smo izravnali naše račune.

— U redu — prihvati Henry. — Smiri se. Usput da ti kažem da smo onaj papir s tvojim potpisom pocijepali prije nego što smo krenuli tvojim tragom. — Henry privuče uzde i potapša ga po ramenu: — Pogledaj onamo!

Nalazili su se na uzvisini a pod njima okupano prvim sunčevim zracima spavalo je njihovo stado od četiri tisuće grla. Oko goveda su se vrzmali jahači u uniformama i civilnim odjelima. Iza stada su se nazirali šatori i tovarna kola za namirnice i opremu.

— Zar to nije divan prizor? — zapita uzbuđeno Henry Gannon. — Loosh, pogledaj samo svu tu stoku koja čeka da se poreda i krene put Kolorada — Zar to nije veličanstveno?

— Jest — jedva promuća Calhoon.

— Pođimo polako dolje — predloži Gannon. — Prvo ćemo obavijestiti Phila a zatim ćemo potražiti Pottera. Čim

se vojska povuče, rastumačit ćemo ljudima šta se dogodilo. Loosh, ti ne moraš sudjelovati u tome. Mi ćemo to sami obaviti.

Calhoon ga začuđeno pogleda — Što misliš time da ja ne moram...

— Čini mi se da ti imaš važnijeg posla — doda Henry. — Mora da je Evelyn prosjedila cijelu noć čekajući na naš povratak.

Calhoon se osvrne i spazi nekog jahčača kako se udaljava od kola i juri prema njima u punom galopu. Nešto mu stisne grudi i on prošapće: — Evelyn!

— Nastojali smo joj objasniti zašto si onako postupio, međutim, neke stvari žene teško shvaćaju. Pretpostavljam da ćeš morati štošta rastumačiti...

No, nije trebalo ništa objašnjavati. Evelyn je naglo zaustavila konja povikavši:

— Loosh, hvala bogu da si se vratio živ i čitav!

Kapetan Potter uze pomno proučavati poruku koju su mu donijeli.

— Ne razumijem — kazao je — uopće mi nije jasno... ali po svemu sudeći naredba je pravomoćna.

— I jest — potvrdi Philip Killraine. — Vidite pečat!

— Da — kimne Potter i protrlja bradu. — Pečat je ispravan. A i Weymouthov potpis je u redu. Pa ipak, sve je to nekako čudno.

— Kapetane, imate samo dvije mogućnosti: ili ćete povući svoje ljude ili ćete se boriti da zaustavite i nas i stado. Jer za dvadeset minuta mi preuzimamo vlast nad njima i odlazimo!

Potter ponovno počese bradu.

— Kapetane Killraine, vi se ne biste odupirali vojsci SAD da ovaj papir nije pravovaljan?

— Ne — odgovori Killraine. — Toliko me poznajete.

— Tada ću povući svoje ljude. Nego, kapetane, da vas nešto zapitam... vi ste u Teksasu dulje od mene... Da li se ovdje sve rješava i događa uvijek ovako zamršeno?

— Kapetane, nakon kratkog vremena ustanovit ćete da je sam Teksas vrlo zamršena država. Do viđenja gospodine! — pozdravi Phil i napusti Potterov šator.

Sjedeći na konjima jedno uz drugo, Evelyn i Calhoon promatrali su kako se konjica SAD okuplja i priprema za polazak. Stoka je bila budna, ali ne i nemirna, kao da je predosjećala velike trenutke koji dolaze. Calhoon je pratio pogledom Henryja i ostale kako poput kipara oblikuju tu živu gomilu dajući joj konačan oblik. Svatko je imao svoj zadatak i žurio je da ga izvrši u što kraćem roku. Kad su napokon priredili kolonu, Calhoon se bez daha zagleda u Henryjevu ruku s ispruženim šeštrom kojim će uskoro dati znak za polazak.

— Loosh... — prošapće Evelyn i sama uzbuđena tim prizorom. Uhvati ga za ruku.

— Evo ih... kreću ... — istisne Calhoon i osjeti kako ga opet ispunja nada da će mi se san ipak ostvariti. — A sada prema Pecosu!

— Da — reče Evelyn sjajnih očiju — i mi ne smijemo zaostati za njima.

— Nipošto — odvratí Calhoon i potjera konja galopom.

K R A J

U PRIPREMI:

215. H. S. Sharon: OPASAN POKLON

Ako su vam
se svidjele
priče u
RS Magazinu,

ne
zaboravite
na kiosku
potražiti
novi
RS
Magazin!